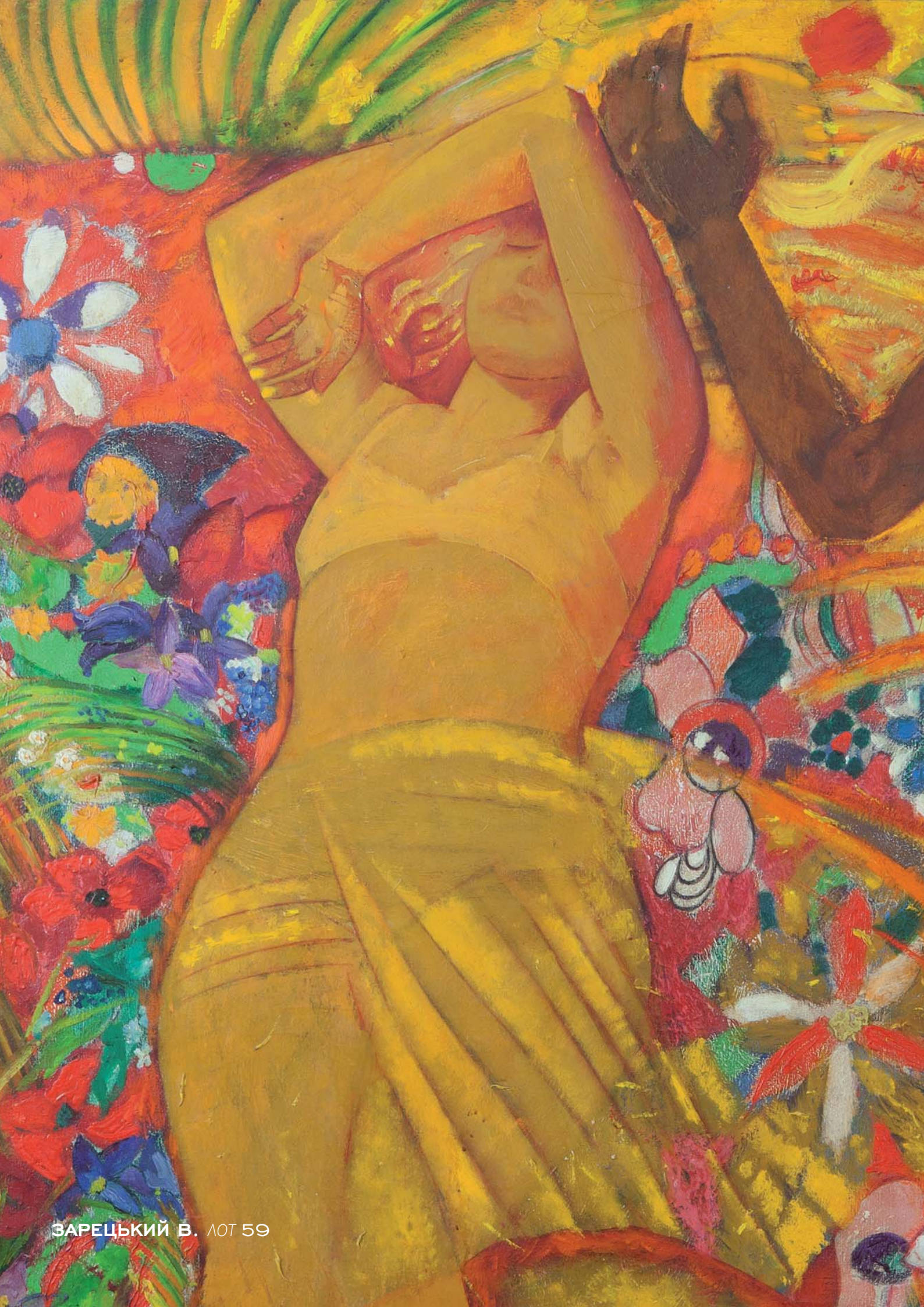

An oil painting of a rural landscape. A dirt path leads from the foreground towards a wooden building with a corrugated metal roof on the left. A large, detailed pine tree stands on the right side of the path. The sky is filled with soft, textured clouds. The overall style is impressionistic with visible brushstrokes.

АУКЦІОН УКРАЇНСЬКЕ / РОСІЙСЬКЕ
КЛАСИЧНЕ МИСТЕЦТВО

17 ВЕРЕСНЯ 2011 КИЇВ

ЗОЛОТОЕ
СЕЧЕНИЕ /

БОКШАЙ Й. ЛОТ 58

АУКЦІОННИЙ ДІМ «ЗОЛОТОЕ СЕЧЕНИЕ»

АУКЦІОН №18

**УКРАЇНСЬКЕ / РОСІЙСЬКЕ
КЛАСИЧНЕ МИСТЕЦТВО**

17 ВЕРЕСНЯ 2011
СУБОТА 14:00

АДРЕСА

м.Київ, вул. Антоновича, 102-104
ЦЕНТР СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА «М17»

РЕЄСТРАЦІЯ, ПРИЙОМ ЗАОЧНИХ БІДІВ

+ 38 044 240 95 32

+ 38 044 386 81 81

CONTACT@GS-ART.COM

УКРАЇНА, КИЇВ
2011

BURLIUK.

ПЕРЕДАУКЦІОННА ВИСТАВКА

10 – 16 ВЕРЕСНЯ 2011

РЕЖИМ РОБОТИ ВИСТАВКИ

10:00 – 20:00

АДРЕСА

м.Київ, вул. Антоновича, 102-104
ЦЕНТР СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА «М 17»

Партнер

ART MANAGEMENT

Генеральний медіа-партнер

Інформаційні партнери

Коммерсантъ

Корреспондент.net

BAZAAR
ЖУРНАЛ ПРО МОДУ І РОЗКІШ

ЗОЛОТОЕ СЕЧЕНИЕ /

Аукціонний дім «Золотое Сечение»
заснований в листопаді 2004 року

УПОРЯДНИКИ КАТАЛОГУ

М.Василенко
С.Скорик

АВТОР ТЕКСТІВ

В.Петрашик

ФОТОЗЙОМКА

М.Бикова
Р.Орел

ДИЗАЙН ТА ВЕРСТКА

В.Володимиров-Лихоліт

РЕДАКТОР

К.Алімчева

КОРЕКТОР

В.Дончевська

НАКЛАД

750 примірників

Аукціонний дім «Золотое Сечение»
Україна, 01015, Київ, вул. Старонаводницька, 29
Тел.: +38 044 240 95 32; +38 044 386 81 81
www.gs-art.com
contact@gs-art.com

© Права на публікацію творів з цього каталогу належать
аукціонному дому «Золотое Сечение»

ЗМІСТ

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АУКЦІОН	7
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПЕРЕДАУКЦІОННУ ВИСТАВКУ	9
ЕКСПЕРТИ	10
ВСТУПНЕ СЛОВО	11
ЖИВОПИС, ГРАФІКА	14
ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ АУКЦІОННИХ ТОРГІВ	184
АНОНС АУКЦІОНІВ	185, 187
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	192
ІНДЕКС	195

ЕКСПЕРТИ АУКЦІОННОГО ДОМУ

О.Василенко
М.Василенко
О.Василенко

ТЕХНОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Бюро науково-технічної експертизи «АРТ-ЛАБ»
Л.Лугіна

ЕКСПЕРТИЗА ТВОРІВ

Закарпатський обласний художній музей ім. Й.Бокшя
Одеський художній музей
Т.Бичко
Ю.Вакуленко
Л.Волошин
Л.Єрьоміна
О.Приходько
Г.Рижова
В.Цитович

Вересневі аукціонні торги – прекрасна нагода поповнити художнє зібрання висококласними взірцями класичного мистецтва, від творів майстрів XIX століття до провідних представників традиційної школи наших днів.

Аукціон «Українське та російське класичне мистецтво» представляє шедеври живопису та графіки XIX-XX століття – загалом 174 твори ключових українських та російських художників.

Ретельно підібрана експертами аукціонного дому колекція охоплює широкий діапазон розвитку українського та російського мистецтва за останні два століття. На торгах будуть представлені вишукані та досконалі роботи з усіх ключових мистецьких напрямків:

Класичне мистецтво XIX – початку XX сторіччя (А.Шильдер, П.Нілус, С.Васильківський, М.Мурашко, І.Труш, І.Білібін, А.Стіліанугі, М.Волошин, Г.Нарбут та інші)

Художники української еміграції та мистецтво авангарду (Д.Бурлюк, В.Хмелюк, П.Львов, М.Кричевський, І.Павіль, С.Колесніков, Я.Шапіро та інші)

Мистецтво радянського періоду (В.Зарецький, М.Глуценко, В.Єрмілов, Й.Бокшай, С.Шишко, С.Григор'єв, Т.Яблонська та інші)

Мистецтво нонконформізму (А.Зверєв, І.Григор'єв, З.Лєрман, Г.Неледва, І.Марчук, М.Примаченко, З.Флінта, А.Левіч та інші)

Сучасні художники, представники класичної школи живопису (В.Чаус, В.Гурін, А.Бідношей, В.Труш, Ю.Зорко, М.Демцю та інші)

Серед найбільш цікавих лотів – акварельний пейзаж поета та художника Максиміліана Волошина, ключової постаті Срібного віку, з дарчим написом для Марини Цвєтаєвої та живопис Андрія Шильдера, одного з найобдарованіших учеників Івана Шишкіна.

Увагу колекціонерів привернуть «Серпень» Віктора Зарецького, одна з найбільш знакових та масштабних робіт автора серед виставлених до сьогодні на українських аукціонах, добірні твори зірок авангарду Давида Бурлюка та Василя Єрмілова, рідкісна робота ключового художника радянського андеграунду Анатолія Зверєва.

Особливі лоти цьогорічних торгів – малюнки одного з провідних майстрів арт-деко, петербуржця Ерте, який створював костюми для Анни Павлової та Мати Харі, а також створив більше ста обкладинок культових журналів Vogue та Harpers Bazaar.

Михайло Василенко
Олексій Василенко

1

НАРБУТ Г.
«Казак і німці», 1914

Папір, типографський відбиток
32 x 51 см
Підпис і дата знизу праворуч

500 – 800

Нарбут Георгій Іванович (1886-1920) – український художник-графік, ілюстратор, автор перших українських державних знаків. Один з засновників і ректор Української Академії Мистецтв. Народився на хуторі Нарбутівці біля Глухова, Сумської обл. Початкову художню освіту здобув самотужки. Проживав у Петербурзі (1906-1917). Деякий час вчився в І.Білібіна і М.Добужинського. Навчався в школі Холлоші у Мюнхені (1909). Після повернення до Петербургу став членом мистецького об'єднання «Світ мистецтва». Працював над ілюстраціями до казок Г.-Х.Андерсена, байок І.Крилова, народних казок (1910-1912). Став професором графіки новоствореної Української Академії Мистецтв (1917), а згодом її ректором. Розробив проекти Державного Герба і Печатки Української держави.

Оригінал малюнку надрукований у альбомі «Георгій Нарбут». Київ, «Мистецтво», 1983.

2

БІЛІБІН І.
«Портрет ченця», 1933

Папір, олівець, акварель
31 x 25,5 см
Підпис і дата знизу праворуч

4 000 – 6 000

Білібін Іван Якович (1876-1942) – російський художник, книжковий ілюстратор і театральний оформлювач, учасник об'єднання «Світ мистецтва». Народився в с.Тарховка, поблизу Петербурга. Закінчив юридичний факультет Петербурзького університету. Навчався в майстерні художника А.Ашбе в Мюнхені, потім під керівництвом І.Рєпіна в школі-майстерні княгині М.Тенішевої і був вільним слухачем Петербурзької АМ (1898). Оселився в Парижі, де готував блискучі декорації до постановок російських опер (1925). Повернувся на батьківщину (1936). Оселився в Ленінграді, викладав у Всеросійській АМ. Твори зберігаються у ДТГ, ДРМ та багатьох інших музеях Росії та Європи.

3

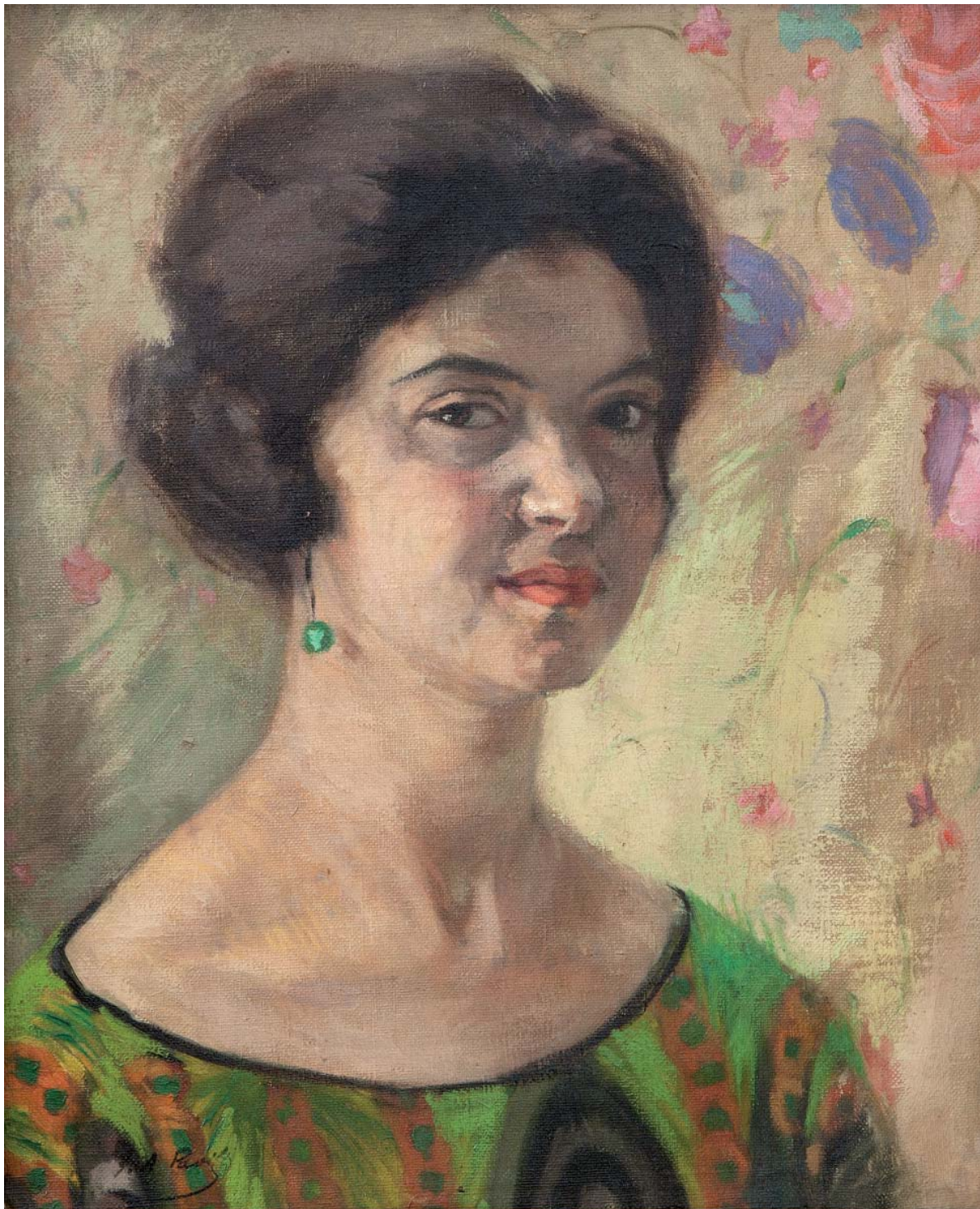
АЛЬБІНОВСЬКА-МІНКЕВИЧ С.

«Натюрморт з трояндами і книгою», 1960

Полотно, олія
44,5 x 62 см
Підпис знизу праворуч

7 000 – 10 000

Альбіновська-Мінкевич Софія Юліанівна (1886-1972) – український та польський живописець, графік, майстер натюрморту. Навчалася у художніх студіях Відня (1901-1906), Парижа (1906-1909), Віденській Вищій школі прикладного та декоративного мистецтва (1909-1912). Учителі з фаху – Г.Гогенбергер, К.Мозер, Ф.Гумперт. Жила та працювала у Львові (з 1912). Приймала участь у чисельних республіканських та зарубіжних виставках (з 1908). Персональна виставка у Львові (1956). Твори зберігаються у Львівській картинній галереї, Івано-Франківському художньому музеї та приватних колекціях Європи.

4

ПАВІЛЬ І.

«Жіночий портрет», 1918

Полотно, олія
45,5 x 38 см
Підпис знизу ліворуч

5 000 – 7 000

Павіль Ілля Анатолійович (1873-1948) – український живописець, графік. Народився в м.Одеса. Переїхав до Парижа (1892). Вчився у А.Бугро і Е.Деталі. Писав імпресіоністичні пейзажі, жанрові сцени вуличного життя Монмартра, виконував малюнки пером. Виставлявся в салоні Суспільства французьких художників, Осінньому Салоні і Салоні Незалежних (1905-1906). Провів персональні виставки в галереях G.Petit і Bernheim (1906-1929), в галереї J.Charpentier (1933). Отримав срібні медалі Осіннього Салону (1930 і 1931). Був удостоєний ордена Почесного легіону. Представлений в Національному музеї сучасного мистецтва в Парижі.

5 /

ЛЬВОВ П.

«Осінній пейзаж з річкою», 1930-і

Полотно, олія

40 x 64,5 см

Підпис знизу праворуч

8 000 – 12 000

Львов Петро Іванович (1882-1944) – російський живописець і графік. Народився в м.Тобольськ, Тюменської обл. Навчався в МУЖСА у С.Коровіної, В.Бакшеєва, С.Іванова (1898-1904), потім в Петербурзькій АМ (до 1913) і в батальній майстерні Ф.Рубо у М.Самокиша. Почав експонувати свої твори (з 1909). Брав участь у виставках і був членом об'єднань «Союз молоді», «Світ мистецтва», «Московські живописці», «Чотири мистецтва», «Нове товариство художників», МТЛі, ТПХВ. Викладав малюнок у ВХУТЕМАСі (1924-1929); Ленінградській АМ (1933-1935); МДХІ ім. В.Сурикова (1935-1941). Роботи художника зберігаються в багатьох музеях СРСР, зокрема у ДТГ та приватних колекціях світу.

6

ТКАЧЕНКО М.

«Шлях до дому», кінець XIX ст.

Картон, олія
21 x 27 см
Підпис знизу ліворуч

10 000 – 14 000

Ткаченко Михайло Степанович (1860-1916) – український живописець. Народився в м.Харкові. Навчався в Петербурзькій АМ у П.Чистякова, В.Орловського та М.Клодта (1880 – 1888). За час навчання отримав всі існуючі академічні нагороди. Війхав до Парижа, де залишився на постійне проживання (1888). Член Російського клубу художників. Персональні виставки відбулися в Парижі (1898, 1906, 1909). Учасник Всесвітньої виставки в Парижі (1900, Друга золота медаль), Міжнародної виставки в Льєжі (1905, Золота медаль) та багатьох інших. Обіймав посаду Головного художника Морського відомства Російської Імперії (з 1902). Був нагороджений орденом Почесного Легіону (1989), присвоїв царський орден Святого Станіслава 3-го ступеня (1909). Роботи зберігаються в НХМУ, ЛНМ, ДРМ, Харківському, Сумському ХМ та ін.

7

ТРУШ І.

«Захід сонця», 1910-і

Картон, олія
23,5 x 34 см
Підпис знизу ліворуч

12 000 – 15 000

Іван Труш

Труш І.
«Захід сонця»
Аукціон MacDougall's, Лондон, 2010

Труш Іван Іванович (1869-1941) – український живописець-імпресіоніст, майстер пейзажу і портретист, мистецький критик і організатор мистецького життя в Галичині. Народився у селі Висоцькому Бродівського повіту. Вчився у Краківській АМ (у Я.Матейка, Л.Вичулковського і Я.Станіславського) (1891-1897), у Відні (1894) і Мюнхені (1897 у А.Ашбе). Під час студій у Кракові приятелював з Василем Стефаником. З 1898 у Львові, де включився в українське мистецьке і громадське життя, зблизився з Іваном Франком і зв'язався з Науковим Товариством ім. Шевченка, для якого виконував різні мистецькі роботи (зокрема портрети). Мистецькі подорожі до Криму (1901-1904), Італії (1902, 1908), Єгипту і Палестини (1912). Труш ініціював і організував перші мистецькі професійні товариства в Галичині: Товариство для розвитку руської штуки (1898) та його три виставки, Товариство прихильників української літератури і штуки (1905) і його першу «Виставку українських артистів», в якій взяли участь також київські митці. 1905 видавав (з С.Людкевичем) перший український мистецький журнал «Артистичний вісник».

БУКОВЕЦЬКИЙ Є.*«Біля вікна», I чверть XX ст.*

Полотно, олія

94 x 71 см

Підпис знизу праворуч

15 000 – 20 000

Буковецький Євген Йосипович (1866-1948) – український живописець. Закінчив Одеське художнє училище у К.Костанді (1890). Відвідував Петербурзьку АМ. Академію Р.Жульєна в Парижі. Один із засновників ТПРХ, Товариства художників ім. К.Костанді (1922-1929), Одеського літературно-артистичного суспільства.

Художники одеського осередку одними з перших в Україні звернулися до широкого показу міської тематики.

Як автор суто передвижницьких сцен із життя міщанства розпочав свій шлях учень Г.Ладигенського і К.Костанді Євген Буковецький (1866-1948). Незважаючи на успіх у жанрових творах, він згодом захоплюється портретом. Буковецький не відзначався видним колористичним обдарованням, проте був вдумливим психологом. Ця риса давала йому можливість створювати виразні індивідуальні характеристики окремих персонажів і окремої ситуації в цілому.

Євген Буковецький, як вже згадувалось, був уважним побутописцем міського життя. Тематичне коло його творів – відтворення епізодів з побуту прикажчиків, дрібних службовців, прохачів. Він виводить образи представників різних професій і захоплень. Сюжет розгортається здебільшого в інтер'єрі міських приміщень, підпорядковуючись ретельно продуманій композиції.

Картина «Біля вікна», що презентована Вашій увазі, належить до ряду кращих його творів 1890-1900-х, часів розквіту творчих сил художника. Полотно створене у притаманній митцеві вохристій колористичній гамі. Відчувається бездоганність композиційної побудови твору, якщо порівнювати зображену постать на цьому полотні і «Портрет дружини» з колекції Національного художнього музею України, де спільного є акуратна зачіска портретованої та інтелігентна постава, крім того стрункість її постаті. Звіси можна зробити припущення, що він зображував власну дружину у своїй квартирі, де також писав портрети багатьох близьких йому людей.

До творів подібних за сюжетною лінією належать «У багатого родича» (1892), «В архіві» (1894), «Гра в шахи» (1895), і звичайно найвідоміша його робота «У суді» (1895). Значна спадщина видатного представника Товариства південно-російських художників зберігається в Одеському художньому музеї, а також Національному художньому музеї України та приватних зібраннях.

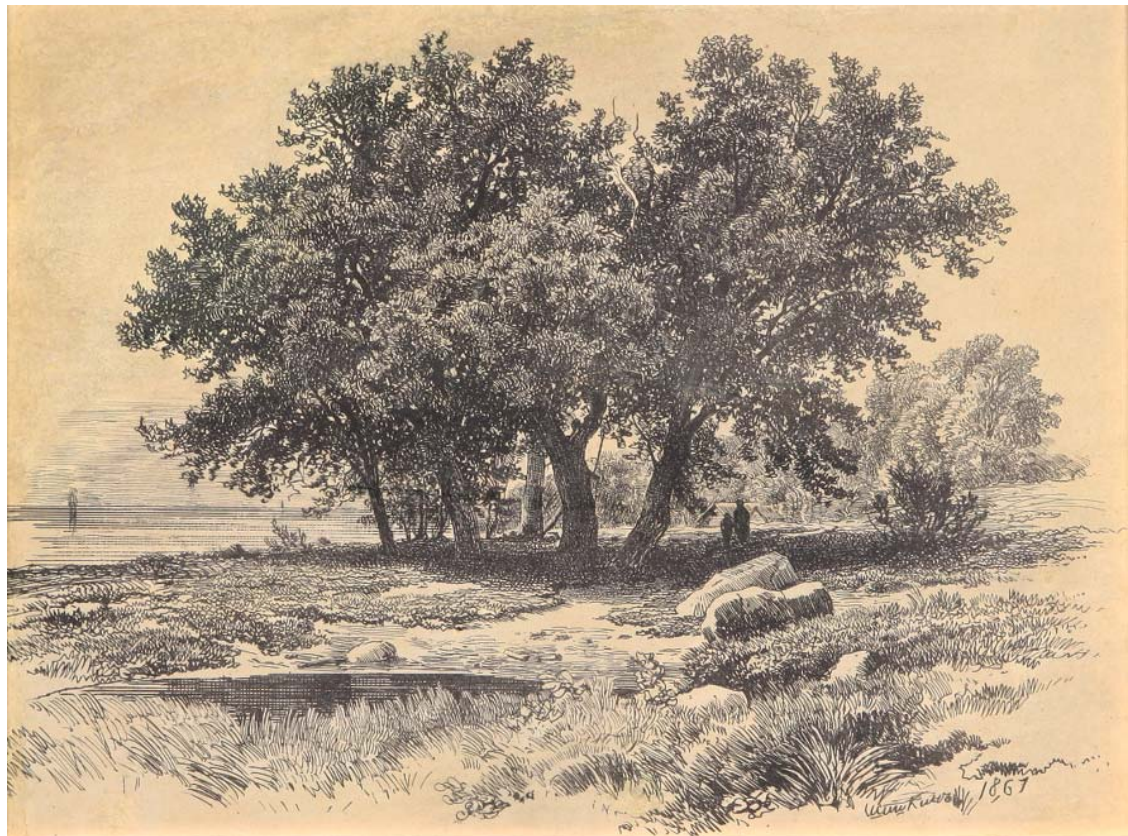

9

ШИШКІН І.
«Тиша», 1867

Папір, офорт
22 x 29 см
Підпис і дата знизу праворуч

1 000 – 1 500

Шишкін Іван Іванович (1832-1898) – видатний російський пейзажист, прекрасний рисувальник, гравер. Вчився в МУЖСА у А.Мокрицького (1852-1856); в АМ у С.Воробйова (1856-1860). Отримав золоту медаль (1860), Пенсіонер АМ в Німеччині і Швейцарії (1862-1865). Академік (1865) та професор АМ (1873). Вів пейзажну майстерність у ВХУ при АМ (1894-1895). Член і засновник ТПХВ. Дійсний член АМ (з 1893).

М.Жук. «Квіти», 1940
Приватна збірка

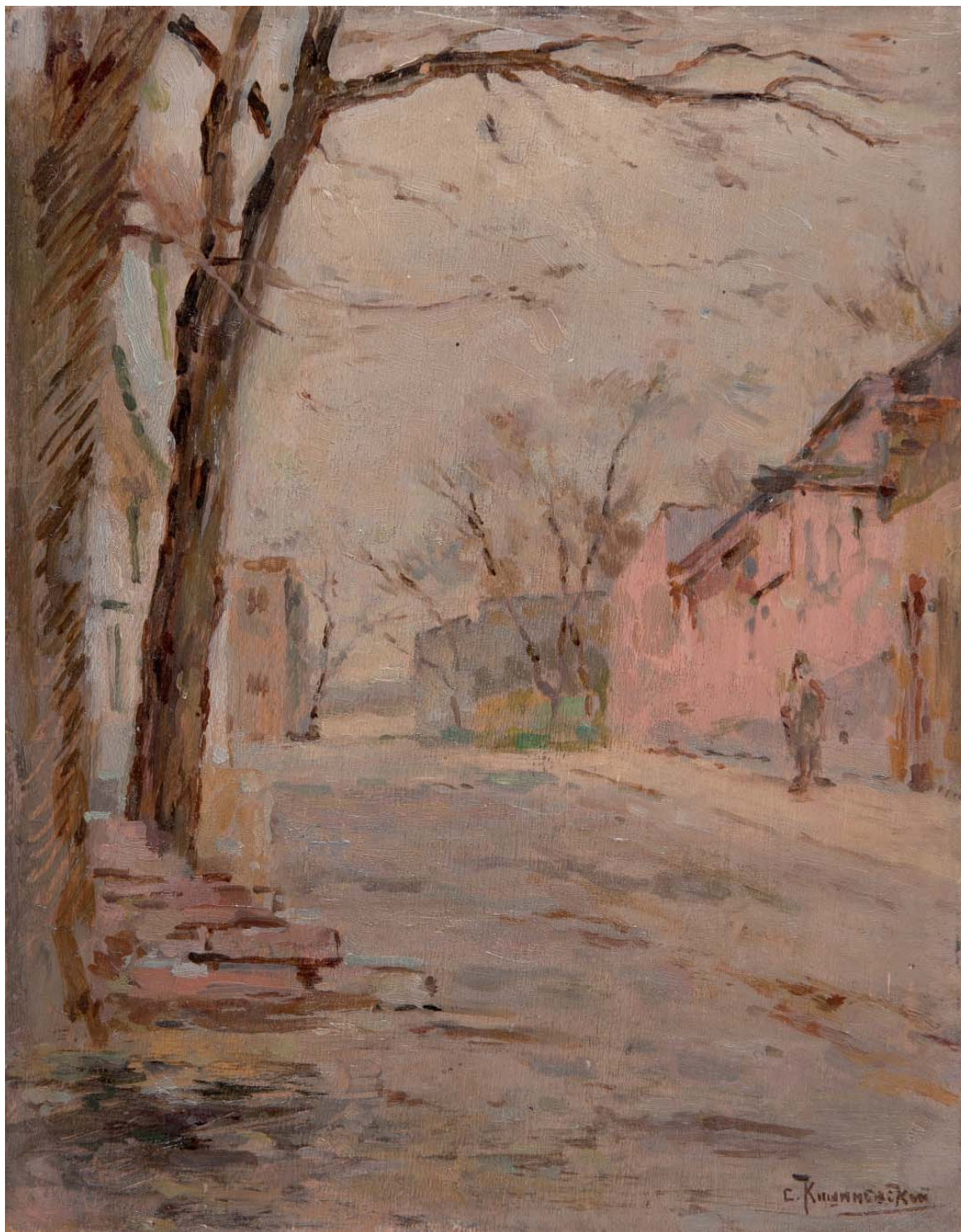
10

ЖУК М.
«Квіти», 1940

Папір, акварель
18 x 15,5 см
Підпис і дата знизу ліворуч

2 000 – 3 000

Жук Михайло Іванович (1883-1964) – український живописець і графік. Навчався у Київській художній школі М.Мурашка у Х.Платонова і М.Пимоненка; в МУЖСА; Краківській АМ (1904). Викладав в Одеській художній школі (1925-1953), професор (з 1917). Працював у галузі станкового живопису, книжкової графіки. Разом з Г.Нарбутом та Ф.Кричевським стояв біля витоків вищої мистецької школи в Україні.

II

КИШИНІВСЬКИЙ С.

«Вулиця», 1920-і

Фанера, олія
25 x 19,5 см
Підпис знизу праворуч

4 000 – 5 000

Кишинівський Соломон Якович (1862-1942) – український художник. Народився в м.Одеса. Навчався з перервами у Одеській рисувальній школі (1879-1893), потім продовжив свою освіту в Європі, де навчався в АМ у Мюнхені, Парижі, Римі (1884-1888) і повернувся до Одеси. Окрім живопису Кишинівський займався викладацькою діяльністю, співпрацював з газетами та журналами, як художник і рецензент. Організував чотири весняні художні виставки (1896-1902) і свої власні персональні виставки (1906, 1907, 1908). Приймав участь у виставках ТПРХ. Твори художника рідко зустрічаються на антикварному ринку, зберігаються у музеях СРСР та Європи.

12

РИЛЛО А.

«Натюрморт», 1958

Полотно, олія

60 x 44 см

Підпис і дата знизу праворуч

7 000 – 10 000

Рило Антоніна Петрівна (1874-1966) – українська художниця, живописець. Народилась у м.Ромни, Полтавська губернія. Відвідувала вечірню рисувальну школу в Ростові-на-Дону (1898), навчалась в Мюнхені. Переїхала до Одеси (1907). Викладала малюнок у жіночих гімназіях і середніх школах міста (1910-1935). Відбулася персональна виставка художниці, на якій вона репрезентувала жіночі портрети та натюрморти (1918). Член товариства ім. К.Костанді (1926). Експонувала етюди та натюрморти на XIX (1908), XXVII (1917), XXIX (1919) виставках ТГРХ.

13 /

Попов О.

«Російські кораблі на рейді у кримських берегів», 1910-і

Полотно, олія
70,5 x 98,5 см
Підпис знизу праворуч

15 000 – 20 000

Попов Олександр Миколайович (1885-1939) – російський живописець, пейзажист. Навчався в Петербурзькій АМ (1909-1916) у російського пейзажиста М.Дубовського. Експонент ТПХВ. На 46 виставці ТПХВ (Петроград, 1917 – Москва, 1918) експонувалося 4 його роботи: «Дорога на Алуштинський перевал», «Кримський садок», «На Волзі у сірий день», «Тераска». Твори художника зберігаються в музеях Росії, України та приватних збірках Європи. У стилістиці морських пейзажів Попова відчутний вплив творчості І.Айвазовського.

14

ШАФРАН М.

«Дерево над річкою», 1930-і

Полотно, олія

76 x 77,5 см

Підпис знизу праворуч

8 000 – 12 000

Шафран Марк Лазаревич (1877-1940) – живописець. Першу художню освіту здобув у Київській рисувальній школі, де вчився з перервами (1889-1902). Закінчив Петербурзьку АМ вільним слухачем (1914). Брав участь у виставках (з 1918). Один із засновників (1918) Першої професійної трудової спілки художників в Петербурзі (ТШХ), яка об'єдналась зі Спілкою працівників мистецтв і видовищних підприємств (1919), результатом чого було створення Спілки працівників мистецтв (Сорабіс). Роботи М.Шафрана зберігаються у багатьох музеях України та Росії.

15

ЕРБ Е.

«Вуличні торговки», 1930-і

Картон, олія

24 x 35 см

Підпис знизу праворуч

12 000 – 15 000

Ерб Ерн (1878-1943) – український живописець. Навчався на відділенні малюнку, моделювання та декоративного живопису Цесарсько-королевської державної промислової школи (1893-1898) у вчителів Т.Рибковського та Е.Мирона-Питча. Співпрацював з театром водевіля у Львові (1910-1920). З 1920-х переважно займався станковим живописом. Навчаючись у Берлінській АМ відчув значний вплив відомого експресіоніста М.Лібермана. Входив до складу Асоціації незалежних українських митців (кін. 1930-х), членами якої були М.Глущенко, О.Кульчицька, Л.Гец та ін. Учасник першої виставки АНУХ. Жив і працював у м.Львів. Твори художника зберігаються у музеях Європи.

СТИЛІАНУДІ О.

«Квітень», 1910-і

Полотно, олія
63 x 73 см
Підпис знизу праворуч

20 000 – 25 000

Стиліануді Олександр Миколайович (1868-1948) – живописець-пейзажист, педагог. Народився у м.Одеса. Навчався в Одеському художньому училищі у К.Костанді, Г.Ладигенського та А.Попова (1885-1890) і в Петербурзькій АМ у П.Чистякова, А.Куїнджі, І.Рєпіна (1890-1895). Член ТПРХ і учасник виставок АМ і ТПРХ (1893), Член-засновник Товариства ім. К.Костанді (1922). Викладав в будівельному інституті (з 1936) та Академії образотворчого мистецтва (1940).

Одним з найвидатніших художників-пейзажистів з походження греків у Одесі був Олександр Миколайович Стиліануді (1868-1948). Він був автором ліричних пейзажів, які вирізнялися своєю камерністю.

«Але на тлі всього цього різноманіття проступає єдність, можливо, що виявляє в майстрові його грецьке коріння – прагнення в кожному своєму творінні шукати і знаходити гармонію...», – відзначає сучасний провідний одеський мистецтвознавець і куратор виставки О.Стиліануді Віра Савченко.

Працелюбність, порядність та добросовісність – риси, які притаманні Олександрові Миколайовичу, такими добротними тембрами й навілені його пейзажі.

Стиліануді навчав бачити колір, – відзначав один з його учнів, писати етюди на повітрі, а не в майстерні, як це часто практикувалося. І бачити в картині не сюжет, а іншу драму – драматургію фарб.

І.Левітан
«Квітучі яблуні», 1896
ДТГ

К.Костанді
«Рання весна», 1915

Надзвичайно цікавий і досконало закомпонований весняний пейзаж, що представлений на аукціоні, який сповіщає нам про квітуче буяння яблуневого цвіту, весняне пробудження землі. Художник з великою чутливістю та високопрофесійною майстерністю зумів відтворити красу української природи.

Твір відзначається плернерністю, свіжістю, соковитістю кольорових відношень. Білосніжні хмаринки лише доповнюють та підкреслюють світлоносність композиційної основи твору. Пейзаж передає веселий та приємний настрій, який пронизував серце художника під час його створення.

Невелика кількість творів мистця дійшло до нашого часу, це можна пояснити різними історичними катаклізмами та бажанням приватних колекціонерів мати у збірці твори Стиліануді. В Одеському художньому музеї зберігається лише 2 його роботи. Проте на останній виставці, присвяченій річниці життя й творчості майстра було зібрано близько 60 творів.

17

БАШИНДЖИГЯН Г.
«Перший потяг», 1900-і

Полотно, олія
24 x 33 см
Підпис знизу праворуч

3 000 – 4 000

Башинджигян Геворк (Георгій) Захарович (1857-1925) – вірменський живописець-пейзажист. Художню освіту здобув спочатку в Тифлісі у Художній школі при Кавказькому художньому суспільстві (1873-1878), а потім в Академії мистецтв у Петербурзі, де навчався у М.Клодта (1879-1883). Закінчив Академію зі срібною медаллю (присуджена за картину «Березовий гай»), що дало йому право на отримання стипендії для подорожі по Європі. Подорожував до Вірменії (1883), Італії і Швейцарії (1884). Потім до кінця життя жив у Тбілісі, виїжджаючи звідти в різні області Закавказзя. Подорожував до Франції (1899-1901). Крім живопису Геворк захоплювався літературою.

18

СВІТЛИЦЬКИЙ Г.

«Зима», 1970-і

Картон, гуаш, акварель
19,5 x 28,5 см
Підпис на звороті, підтверджений
правнуком художника – А.Гуляницьким

4 000 – 5 000

Світлицький Григорій Петрович (1872-1948) – український живописець. Навчався в КРШ М.Мурашка (1889-1893); Петербурзькій АМ (1893-1900) у І.Рєпіна, М.Кузнєцова, працював у майстерні А.Куїнджі. Брав участь у розписі Ісаїївського собору, за що отримав почесний дворянський титул від імператора Миколи II. Експонував роботи на виставці ТПХВ (1918). Професор КХІ (з 1947). Став першим народним художником УРСР (1946). У Києві було відкрито будинок-музей художника (1958).

19

КОЛЕСНИКОВ С.

*«Зимова стежка»,
1940-і*

Папір, гуаш
27 x 35 см
Підпис знизу праворуч

4 000 – 6 000

Колесников Степан Федорович (1889-1955) – український живописець. Народився в с.Адріанопіль, Луганської обл. Навчався в ОХУ у К.Костанді, Г.Ладженського (1897-1903), у Петербурзькій АМ у І.Рєпіна, В.Маковського, А.Кисельова (1903-1909). Отримав Велику золоту медаль на 10-й міжнародній виставці у Мюнхені (1909). Пенсіонер АМ закордоном (1910-1912). Жив та працював в Одесі (з 1915). Член ТПРХ та Товариства ім. А.Куїнджі. Виставлявся на виставках ТПРХ, персональні виставки у Петербурзі, Москві, Белграді, Парижі, Празі. Емігрував в королівство СХС (1920). Професор Белградської АМ. Твори художника зберігаються у багатьох музеях Європи та приватних збірках усього світу.

МАКОВСЬКИЙ В.

«Бродячий музикант», 1914

Папір, картон, мішана техніка
34,5 x 23,5 см
Підпис, дата і назва знизу ліворуч

7 000 – 10 000

Маковський Володимир Єгорович (1846-1920) – живописець, жанрист, портретист. Народився у м.Москва. Навчався в МУЖСА (1861-1866) у Є.Сорокіна і С.Заряно. Отримав від Петербурзької АМ велику золоту медаль і звання класного художника 1-го ступеня (1869). Член ТПЖВ (з 1872). Викладав в МУЖСА (1882-1894) і АМ (1894-1918). Академік (з 1879), член АМ (з 1893), професор-керівник майстерні АМ (з 1894), ректор Вищого художнього училища при АМ (з 1895).

Маковський В.
«Гітарист», 1879Соломаткін Л.
«Бродячий Музикант», 1875

Володимир Єгорович Маковський – значна постать в історії не лише російського, але й українського образотворчого мистецтва другої половини ХІХ – перших десятиліть ХХ століття. Виховувався в надзвичайно творчій, висококультурній родинній атмосфері.

Зацікавлення «маленькою людиною», її стражданнями і радощами стало провідним лейтмотивом творів художника. Тими самими характеристиками пройняті його картини початку 1870-х рр.: «Любителі солов'їного співу», «Гра в метелики», «Здобуття пенсії», «Псаломщики». Всі вони були невеликого розміру, виписані в гладкій живописній манері. По великому рахунку він майстер психологічного відображення того чи іншого персонажу, чи героїв своїх, інколи багатопігурних композицій.

Надзвичайно глибока з точки зору вігтворення образу портретуючого персонажу презентована на аукціоні композиція, яка високомайстерно вирішена в плані моделювання малюнку. Відчувається рисунок справжнього віртуоза, який бездоганно володіє своїм професіоналізмом. Інколи здається, що тут присутня якась не делікатність, проте навпаки, усі лінії виконані характерно для самого Маковського. Зауважте, наскільки глибоко пропрацьовано обличчя. Майстер вводить колористичну гаму, щоб зацентрувати увагу та доповнити психологічний образ портретованого.

Його твори і наразі презентований на аукціоні, глибоко означив сучасне для нього життя з його негараздами, справедливостями та митями щасливого буття.

21

ЛЮБИЧ Й.

«Пейзаж», 1930-і

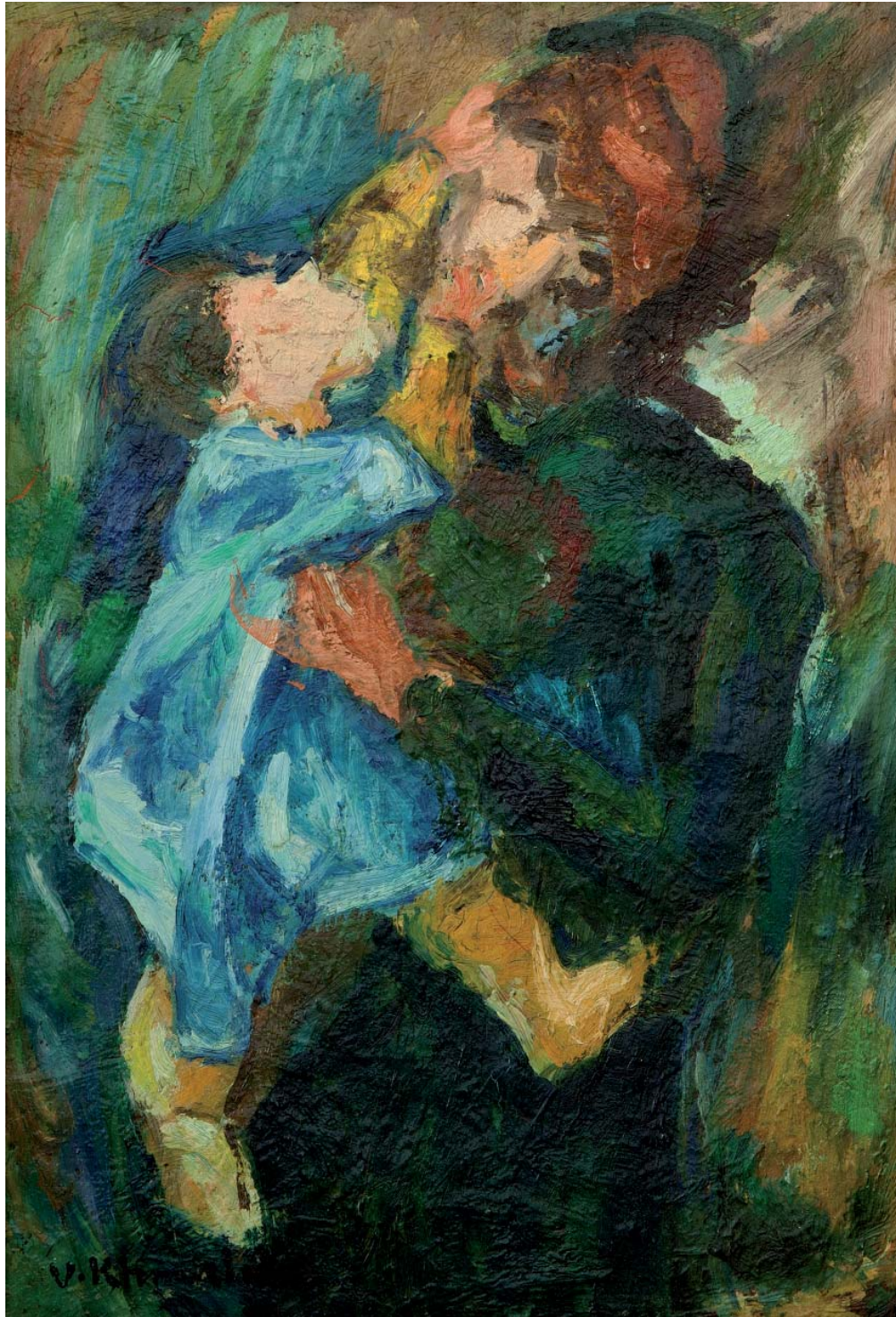
Полотно, олія

40 x 73 см

Підпис знизу праворуч

9 000 – 12 000

Любич Йосип (1908-1990) – художник російської еміграції, представник паризької школи живопису. Народився в м.Гродно, Білорусь. Навчався в ОХУ (1915-1919). Виїхав до Берліна (1920). Працював декоратором у Берлінській опері. Постійний експонент виставок в художніх галереях Парижа, Цюриха, Брюсселя, Лондона (з 1923). Роботи художника експонувалися на Виставці сучасних живописців і скульпторів, організованого комітетом «Франція – СРСР» XIV округу Парижа (1945). Роботи знаходяться в багатьох французьких музеях, а також у музеях Лондона, Цюриха, Нью-Йорка, Тель-Авіва, ряд гравюр зберігається в Національній бібліотеці в Парижі.

22

ХМЕЛЮК В.

«Мати і дитина», 1940-і

Полотно, олія
55 x 38,5 см
Підпис знизу ліворуч

10 000 – 15 000

Хмелюк Василь Михайлович (1903-1986) – український художник-постімпресіоніст, поет. Народився у с.Березівка, Вінницька обл. Навчався у Краківській АМ (1921-1923) у В.Яроцького; Карловому університеті (1926-1927); Українській Студії Пластичного Мистецтва в Празі (1928) в класі С.Мако. Був членом Асоціації незалежних українських митців. Жив у Парижі (з 1928), де став однією з центральних постатей мистецького життя французької столиці. Мав персональну виставку в галереї «Молода Європа» в Парижі (1932). Твори митця зберігаються в музеях Лондона, Парижа, Нью-Йорка, Філадельфії, Мюнхена, Торонто, Стокгольма, Львова, Люцерни, в галереї Оксфордського університету і приватних колекціях. Він був не лише художником, але й поетом. Хмелюк видав три збірки поезій: «Гін» (1926), «1926, 1928, 1923» (1927) та «Осітне сонце» (1928), всі в Празі. Твори Хмелюка: квіти, натюрморти, краєвиди, портрети в яскравих контрастних кольорах.

ШИЛЬДЕР А.

«Околиця селища», 1905

Картон, олія
28,5 x 23 см

Підпис і дата знизу праворуч

22 000 – 30 000

Шильдер Андрій Миколайович (1861-1919) – російський художник. Народився в Санкт-Петербурзі. Відвідував майстерню І.Шишкіна і брав участь у спільних творчих поїздках до Криму, Біловезьку Пущу, на Валаам (з 1877). Будучи вільним слухачем Петербурзької АМ (1878-1883), отримав дві перші премії і малу срібну медаль за пейзажі. Брав участь у виставках АМ, ОПХ і ТПХВ. Отримав першу премію ОПХ за пейзаж (1880). «За популярність на художньому поприщі» був удостоєний званням академіка пейзажного живопису (1903). Звертався до техніки офорту, експонував друковану графіку на Першій виставці Blanc et Noir в Петербурзі. Працював над декораціями для вистав театрів Петербурга. Роботи зберігаються в ДТГ, ДРМ, музеях Астрахані, Курська, Нижнього Новгорода, Таганрога, Ростова-Ярославського, Костроми, Архангельська, Запоріжжя та багатьох інших ХМ Росії та України.

Андрій Шильдер

Андрій Шильдер
«Дача у Фінляндії», 1900-і

Видатним майстром пейзажного живопису зламу XIX – XX століття в Росії, вважається один з кращих учнів Івана Шишкіна Андрій Шильдер. Віртуозне володіння рисунком дало змогу цьому художнику досягнути максимальної скрупульозності та точності у деталізації композиційних елементів. Що засвідчує його багатогранність таланту і надзвичайні здібності у техніці офорту та друкованої графіки, яка на той час експонувалась на багатьох виставках у Росії та закордоном.

Мотиви лісу в митця завжди відзначаються високотехнічною майстерністю та глибиною лірико-поетичного звучання, в свою чергу рисунок струменить м'якістю та подекуди загостреною емоційністю, що підсилює головні акценти композиції.

Композиція презентована на передаукційній виставці наповнена настроєм сонячного літнього дня про що говорять тіні на переносному плані та буяння соковитої зелені на задньому, такої улюбленої у творчості художника. Ймовірно ця композиція слугувала

виразним підготовчим матеріалом для написання масштабного полотна.

Робота «Околиця селища» написана на початку XX століття, в роки розквіту творчих сил майстра.

З творів Шильдера найвідоміші: «Лісова стежина» (1884), «Ніч» і «Етюд» (1890), «Лісова річка» і «Жмарний день» (1891, остання картина була придбана імператором Олександром III), «Етюд» (1890), «Біла ніч», «У степу» (1893), «Ліс заснув» (1894), «Хаджибейський лиман», «Павловськ у вересні» (1895), а також, «Дача у Фінляндії» (1900-і), яка схожа за мотивом з представленою на аукціоні роботою.

Жива дотичність в зображенні, природний рух світла і тіні, композиційна узагальненість творів А.Шильдера висунули його в ряд провідних живописців свого часу.

НІЛУС П.*«Над морем», 1905*Картон, олія
52,5 x 96,5 см

Підпис і дата знизу праворуч

На зворотньому боці паспорт виставки у НХМУ

40 000 – 50 000

НілуС Петро Олександрович (1869-1943) – український живописець, літератор, художній критик. Навчався в Одеській художній школі (1883-1889) у К.Костанді, пізніше – в Петербурзькій АМ. Активний діяч ТПРХ. Член ТПХВ (1899). Був обраний в Одесі головою новоутвореної Спілки художників, скульпторів та архітекторів (1917). Жив в еміграції (з 1920). Майстер жанрових творів.

РОБОТА ЕКСПОНУВАЛАСЬ НА ВИСТАВКАХ:

1969 – Виставка творів українських художників у Державному музеї українського мистецтва у Києві (НХМУ).

1958 – Виставка картин російських і українських художників II пол. XIX – поч. XX ст. з приватних збірок м.Одеси.

Представлена робота репродукована у книзі Л.Савицької «На путі оновлення. Искусство Украины в 1890-1910-е годы»: Монографія. Харків, 2006, с. 291.

П.Нілус
«У парку», 1900-і
НХМУ

П.Нілус
«Осінь», 1893
НХМУ

Визначним одеським жанристом кінця 90-х рр. XIX ст. був Петро Нілус. У його творах в широкому діапазоні постає життя міського люду. Він створив велику галерею типів різного соціального становища, людей різних професій, різної долі. Художник не розгортає складних сюжетних ситуацій. Його герої здебільшого залишаються на самоті або перебувають у товаристві когось із друзів чи близьких. Нілуса цікавить передусім сам персонаж, його життя, душевний стан, оточення, ситуації, в яких він перебуває.

Твори П.Нілуса по-чеховськи місткі за змістом і лаконічні за побудовою замальовки буденних сцен. Він умів у звичній ситуації побачити типове явище життя у всій його неповторності. Середовище, в якому існує зображена людина чи пара постатей стає в нього розповіддю про їх долю, про їх життя.

Винятковістю та унікальністю полотна «Над морем» (1905) можна вважати насамперед його колористику та авторську ав-

тентичність про що говорить і оригінальний підпис на роботі та участь картини у вагомих виставках, які демонстрували зріз українського образотворчого мистецтва першої половини XX століття.

Крім того додам, що дана композиція має чималу кількість аналогічних та художніх вирішень творів автора, що зберігаються в основному в Одеському та Національному художніх музеях України та приватних збірках.

Важливо відзначити й те, що з початком XX століття художник полишає побутовий жанр. Захопившись проблемами кольору і символізмом, він відходить від «прісної» буденності, шукає нових шляхів і зосереджує увагу на пейзажному живописі, про що яскраво свідчить картина «Над морем», представлена на передакційній виставці. Крім того, твір має неабияку цінність та належить до етапних в плані еволюції творчого сходження Петра Нілуса.

25

ШВАРЦ В.

«Батальна сцена»,
1869

Папір, туш
26,5 x 39,5 см
Підпис і дата знизу ліворуч

1 000 – 1 500

Шварц В'ячеслав Григорович (1838-1869) – російський живописець. Основоположник історико-побутового жанру в російському живописі. Навчався в Петербурзькій АМ (1859-63) у Б.Віллевалде, працював у Німеччині (1861) і Франції (1863-1864, 1867). Шварц ретельно відтворював побутову обстановку історичної події, розкривав своєрідність життєвого укладу і національного характеру російських людей минулих епох («Іван Грозний у тіла вбитого ним сина», 1864, ДТГ; «Сцена з домашнього життя російських царів», 1865, ДРМ), використовував реальний національний пейзаж як рівноправний елемент історичної картини.

26

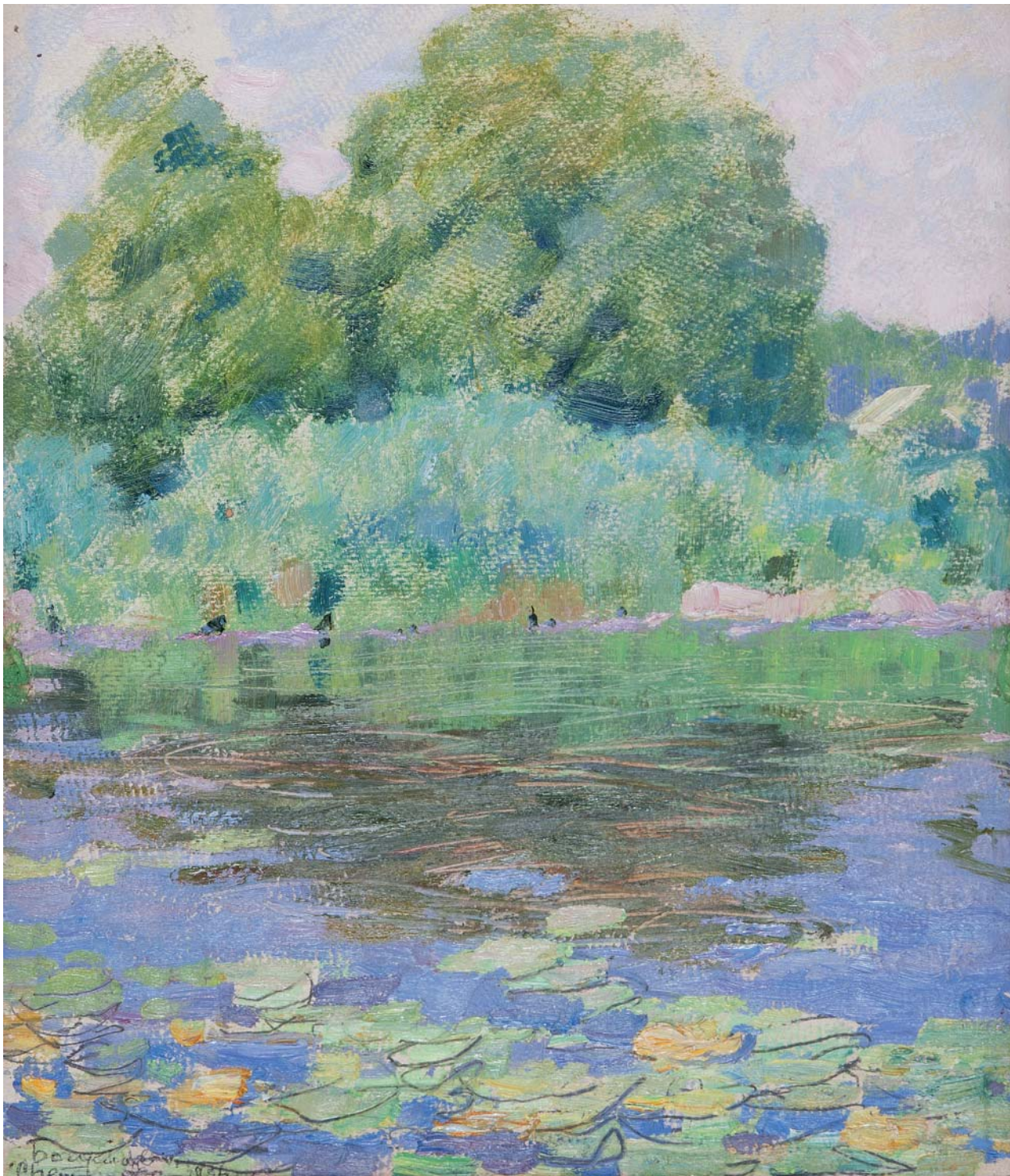
ХМЕЛЮК В.

«Натюрморт», 3-я чверть ХХст.

Картон, темпера
24,5 x 18 см
Підпис знизу праворуч

3 500 – 4 500

Хмелюк Василь Михайлович (1903-1986) – український художник-постімпресіоніст, поет. Народився у с.Березівка, Вінницька обл. Навчався у Краківській АМ (1921-1923) у В.Яроцького; Карловому університеті (1926-1927); Українській Студії Пластичного Мистецтва в Празі (1928) в класі С.Мако. Був членом Асоціації незалежних українських митців. Жив у Парижі (з 1928), де став однією з центральних постатей мистецького життя французької столиці. Мав персональну виставку в галереї «Молода Європа» в Парижі (1932). Твори митця зберігаються в музеях Лондона, Парижа, Нью-Йорка, Філадельфії, Мюнхена, Торонто, Стокгольма, Львова, Люцерни, в галереї Оксфордського університету і приватних колекціях. Він був не лише художником, але й поетом. Хмелюк видав три збірки поезій: «Гін» (1926), «1926, 1928, 1923» (1927) та «Осінь сонце» (1928), всі в Празі. Твори Хмелюка: квіти, натюрморти, краєвиди, портрети в яскравих контрастних кольорах.

27

СВІТЛИЦЬКИЙ Г.

«Богуславка», 1936

Картон, олія
35 x 30 см

Підпис, дата і назва знизу ліворуч

6 000 – 8 000

Світлицький Григорій Петрович (1872-1948) – український живописець. Навчався в КРШ М.Мурашка (1889-1893); Петербурзькій АМ (1893-1900) у І.Рєпіна, М.Кузнецова, працював у майстерні А.Куїнджі. Брав участь у розписі Ісакіївського собору, за що отримав почесний дворянський титул від імператора Миколи II. Експонував роботи на виставці ТПХВ (1918). Професор КХІ (з 1947). Став першим народним художником УРСР (1946). У Києві було відкрито будинок-музей художника (1958).

ВОЛОШИН М.

«Кімерійські береги», 1924

Папір, акварель
17,5 x 22,5 смПідпис і дата знизу ліворуч та праворуч
Дарчий підпис Мар'ї Іванівні (Цветаєвій) знизу

5 000 – 7 000

Волошин Максиміліан Олександрович (1877-1932) – український і російський художник, поет-символіст, перекладач, мистецтвознавець, художній критик. Народився у м.Київ. Навчався у Феодосійській гімназії та на юридичному факультеті Московського університету (1897-1899). Був слухачем лекцій в Сорбонні (поч. 1900-х), а також брав уроки малювання і гравюри у художниці Є.Кругликової. Проживав у м.Коктебель, де створив численні пейзажі в техніці акварельного живопису, до багатьох із них зробив віршовані підписи (з 1916). Перетворив свій будинок у Коктебелі в безкоштовний будинок творчості (1924). У Коктебелі було урочисто відкрито «Дім-музей М.Волошина» (1984).

Тему давньої Кімерії розвиває у своїх витончених акварелях Максиміліан Кірієнко-Волошин (1877-1932). Уродженець Києва, вихованець Московського університету, Волошин став відомим поетом, літературно-художнім критиком, дослідником і талановитим художником. Різні грані творчої діяльності Волошина взаємопов'язані: його вірші несуть відбиток світобачення художника-живописця, а його музично-ритмізовані пустельні краєвиди гір чи широких кам'янистих долин споріднені з глибокими роздумам поета про земне існування, про долю правічної кримської землі, про долю людського життя.

Марина Цветаєва стверджувала першість живописних начал у творчості Волошина. Вона писала, що у нього «голова і п'ять почуттів, із яких найбільше – зір. Поет-живописець і скульптор, поет-світоспоглядач, ніколи не лірик, як лаг душі».

Цикли акварелей його «кімерійської серії», присвячені гірському Криму, зокрема «Блакитна затока» (1912), «Гірський пейзаж. Крим» (1916), «Рожеві сутінки» (1912), і представлена на передакційній виставці акварель розкривають сувору красу випалених

М.Волошин
«Автопортрет», 1919

М.Волошин
«Кімерія», 1932

сонцем кам'янистих берегів і визначаються мелодійністю вохристо-зеленої холодної колірної гами.

Своє символічне розуміння кольору Волошин найбільш повно виразив у статті «Чому вчать ікони» (1914), він пише: «Червоний буде означати глину, з якої створене тіло людини – плоть, кров, пристрасть. Синій – повітря і дух, думку, безкінечність невідоме. Жовтий – сонце, світло, волю, самосвідомість, царственість». Вдівляючись у колорит акварелей Волошина, бачимо, як здійснюється його «просвітлення» – визволення від глухих тонів, під час духовного розвитку автора воно наповнюється глибинною світлоносністю, світло проникає ніби вже не із зовнішнього, а із внутрішнього духовного джерела.

Взаємовідносини Марини Цветаєвої та Максиміліана Волошина – це окрема сторінка сходження творчих особистостей. Унікальна цінність презентованої акварелі в тому, що вона з дарчим підписом самій Марині Цветаєвій, та засвідчує глибоку шану і дружні відносини Волошина та Цветаєвої.

МУРАШКО М.

«На берегах Дніпра», рубіж XIX-XX ст.

Полотно, олія
24 x 15,5 см

На звороті напис «Николай Мурашко. Транспортировано с картонa на холст в 1955 г. / худ-реставратором В.Тарасовым»

8 000 – 12 000

Мурашко Микола Іванович (1844-1909) – український живописець, педагог. Народився в м.Глухів, Сумської обл. Навчався в Петербурзькій АМ (1863-1868). З 1868 жив і працював у Києві. В 1875 заснував приватну художню школу, яка увійшла в історію українського мистецтва під назвою: «Київська рисувальна школа» (1875-1901). Школа відіграла важливу роль у розвитку образотворчого мистецтва і художньої освіти на Україні. Як художній критик та історик мистецтва М.Мурашко послідовно й наполегливо пропагував мистецтво передвижників, обстоював принципи ідейного мистецтва, виступав проти декадентства й формалізму. Мурашко – автор книги «Спогади старого вчителя», у якій зібрано його враження про закордонні подорожі (відвідав Німеччину, Італію, Францію, Польщу), зв'язки з петербурзькою АМ, Україною, Росією, зокрема довголітні дружні зв'язки з І.Рєпіним, і зарубіжними митцями, про систему виховання у Київській рисувальній школі, її історію і діяльність.

Мурашко М.
«На схилах дніпра», 1890-і
Приватна колекція, Україна

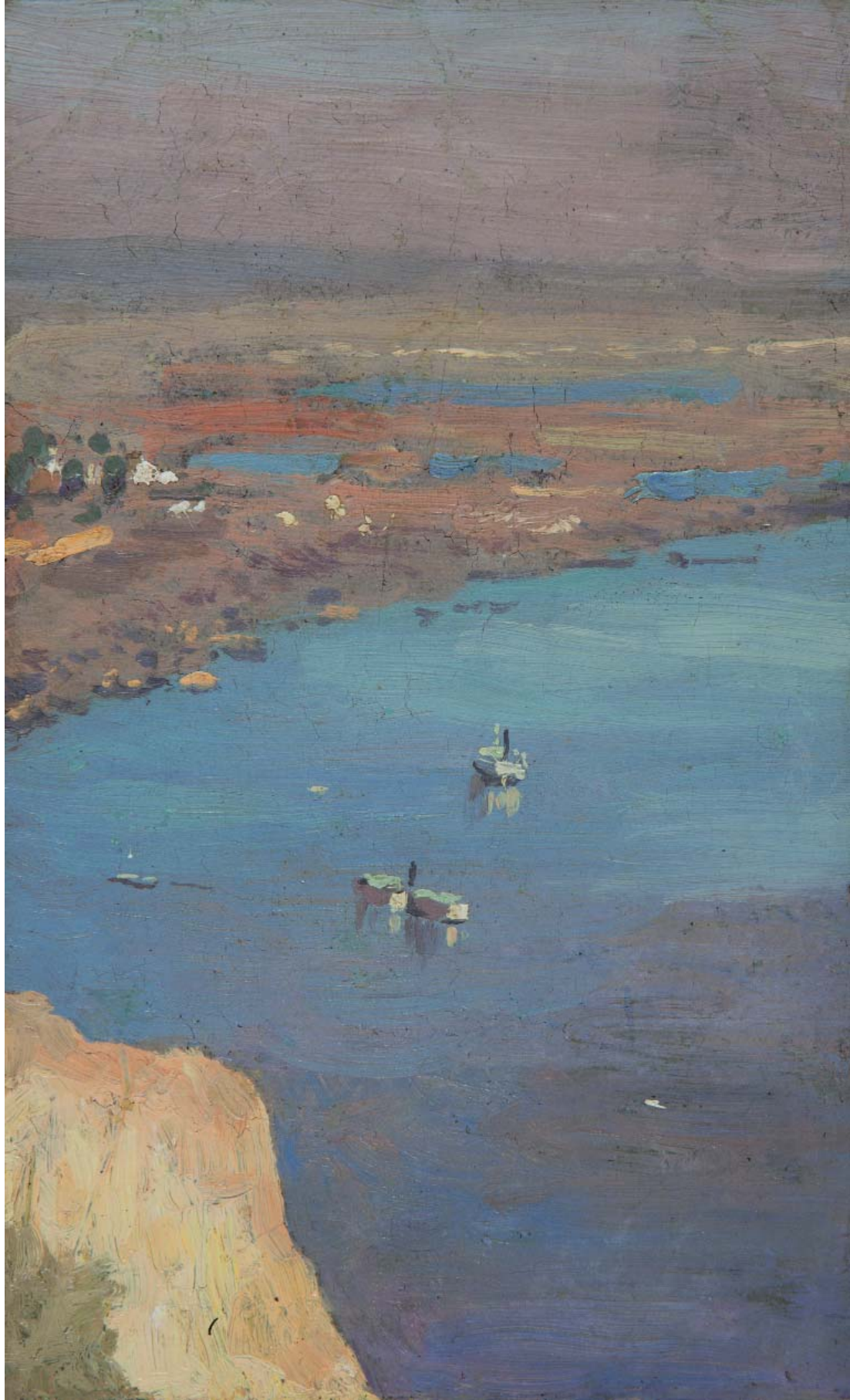
Микола Мурашко – видатний український художник, педагог, експонент численних виставок, засновник та керівник Київської рисувальної школи (1875 р.), організатор мистецького процесу в Україні наприкінці XIX – початку XX століття.

Вихованець Петербурзької академії мистецтв, співучень і товариш І.Рєпіна, Мурашко найпотужніше працював у галузі пейзажу та портрету, крім того захоплювався літографією.

Серед найвідоміших його творів, що суголосні за композиційною схемою з картиною представленою на торгах є велике полотно з колекції Національного художнього музею України «Над Дніпром»

(1890-ті рр.). Крім того в музеї знаходяться кілька невеликих етюдів (готованих здебільшого 1900-ми роками) з дніпровськими мотивами, що експонувалися в НХМУ на виставці «Митці Києва кінця XIX – поч. XX ст.» (червень – вересень 2011).

В етюді «Вид на Дніпро» – презентованого на аукціоні надзвичайно соковитий та живий колорит, що в гармонійному поєднанні голубих, лілових та жовто-помаранчевих кольорів дає уявлення про високу майстерність художника у володінні кольором. Вертикальна композиція є характерною для творчості М.Мурашка, про що свідчить ряд творів авторства художника.

Робота репродукована у розмірі оригіналу

КОВАЛЕВСЬКИЙ П.

«Портрет селянина», 1893

Полотно, олія

56 x 47 см

Підпис і дата знизу праворуч

15 000 – 20 000

Ковалевський Павло Осипович (1843-1903) – живописець-баталіст. Навчався у Петербурзькій АМ (1863) у педагога Б.Віллевальде. Професор, керівник батальної майстерні живопису в Петербурзькій АМ (1897-1903). Пенсіонер АМ в Німеччині, Австрії, Італії, Франції (1871-1876). Академік (1876). На Паризькій виставці його робота отримала золоту медаль. В російсько-турецьку війну перебував при штабі великого князя Володимира Олександровича у «театрі» військових дій. Дійсний член АМ (з 1898). Член «Київського общества поощрения художеств» (1890-і). Член ТПРХ (з 1896). Виставки ТПРХ: VII (1896), VIII (1897). Працював в жанрах батального, портретного, жанрового, пейзажного, анімалістичного живопису, а також книжкової ілюстрації. Твори художника зберігаються в музеях Росії, зокрема у солідному зібранні Державної Третьяковської галереї та колекції Державного Російського музею.

Павло Ковалевський

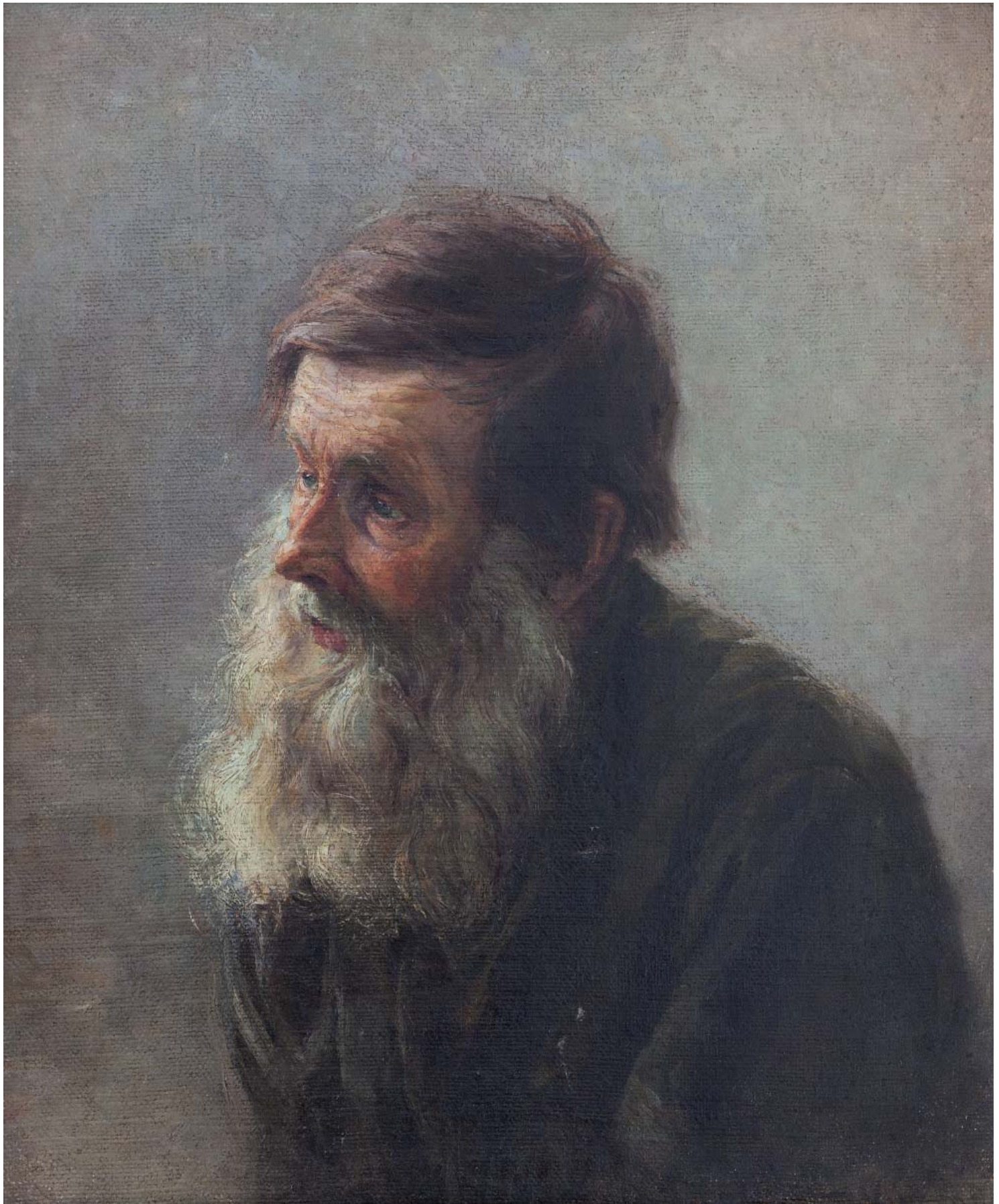
Одним з відомих художників-баталістів, проте, мистця, що рано пішов із життя є постать Павла Осиповича Ковалевського, учня знаменитого професора Віллевальде, у якого, між іншим, навчався український художник, також баталіст – Микола Самокиш. П.Ковалевський працював в жанрах: батального, портретного, жанрового, пейзажного, анімалістичного живопису, а також книжкової ілюстрації. Крім того, слід додати, що з 1897 року сам Павло Ковалевський очолював майстерню батального живопису в Петербурзькій академії мистецтв, що свідчить про непересічний талант та високі досягнення у творчості.

Твір пензля Ковалевського «Портрет селянина» (1893) – створений на нейтральному сірому тлі. Навіть, самий одяг портретованого показує, що це зображена людина з нижчого суспільного прошарку. Глибокий внутрішній погляд свідчить, скоріше про ві-

чайдушний внутрішній стан селянина. Автор майстерно, в академічному трактуванні (що підкреслює сама поза фігури) виписує скрупульозно деталі обличчя, освітленої сивої бороди. За допомогою світлових ефектів, які художник вводить в портрет, таким чином, акцентуючи головну увагу на очах селянина, як на дзеркалі його душі та намаганні через них схопити та вігтворити стан портретованого. Вцілому Ковалевському вдалося заглибитись і показати психологізований образ селянина, з його щоденними radoщами та тривогами, труднощами та святкуваннями. Глибокі рубці на чолі засвідчують нелегке селянське життя в імперській Росії середини XIX століття.

«Портрет селянина» (1893) – плід високохудожньої академічної школи.

31 /

КАПУСТІН Г.

«Забутий млин», 1890-і

Полотно, олія

49 x 80,5 см

Підпис і дата знизу праворуч

20 000 – 25 000

Капустін Григорій (1865-1925) – український живописець, мариніст. Навчався в Петербурзькій АМ та в Феодосії у І.Айвазовського. Жив і працював в Санкт-Петербурзі, Одесі, Криму. До революції з його робіт було надруковано 47 художніх листівок. У свій час багато експонувався у салонах живопису. Більшість його творів – це марини та пейзажі півдня України.

О.Кисельов
«Забутий млин», 1891
ДТГ

32

ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ С.
«Пейзаж», рубіж XIX-XX ст.

Папір, картон, акварель
12,5 x 18 см
Підпис знизу праворуч

Представлена робота експонувалася на виставці з колекції Е.Ходос (1989) у Центральному виставочному залі, м.Москва.

4 000 – 6 000

Васильківський Сергій Іванович (1854-1917) – живописець. Народився в м.Ізюм, Харківська обл. Навчався в Художній школі Д.Бесперчого і М.Раневської-Іванової у Харкові. Навчався в Петербурзькій АМ у М.Клодта і В.Орловського (з 1876). Отримав велику золоту медаль і звання класного художника I-го ступеня (1885). Пенсіонер АМ в Англії, Іспанії, Німеччини та Італії (1886-1888). Жив та працював у м.Харків (з 1888). Створив ряд ліричних пейзажів України.

33

ВОЛОВИК Л.
«Портрет хлопчика», 1940-і

Картон, олія
41 x 33 см
Підпис зверху праворуч

4 000 – 6 000

Воловик Лазар (1902-1977) – живописець, художник театру і кіно. Народився в м.Кременчук. Навчався в художній школі в Харкові і в Київській АМ (1917-1919). Переїжджає в Париж (з 1920). Відвідував заняття в академії Гранд Шам'є (1922). Писав портрети, ню, пейзажі, натюрморти, сцени з театрального життя, кориду. Провів персональну виставку в Нью-Йорку (1936). У повоєнні роки провів персональні виставки в галереях А.Maurice (1952, 1958) і Serret-Fauveau (1963, 1965, 1967, 1972), брав участь у групових виставках: «Ля Руш» (1960), «Російські художники Паризької школи» (1961), «Російський погляд» (1974). Роботи художника зберігаються в ДМІМ і ДРМ.

34

ДВОРНИКОВ Т.

«Вечоріє», 1920-і

Полотно на картоні, олія
24 x 31 см

Підпис знизу праворуч

5 000 – 7 000

Дворников Тит Якович (1862-1922) – український живописець. Навчався у Харківській та Одеській рисувальних школах, в Петербурзькій АМ (1891-1897). Член ТПРХ (з 1893), ТПХВ (з 1912). Один з членів-засновників Товариства художників ім. К.Костанді (1922). Учасник I салона В.Іздебського (1909-1910). Викладав живопис в ОХУ (з 1912). Твори художника зберігаються в найбільших музеях колишнього СРСР та музеях Європи.

Представлена робота репродукована у альбомі «М.П. Глущенко». Київ.

35

ГЛУЩЕНКО М.

«Жінка з мертвим немовлям», Барселона, 1934

Папір, акварель, туш
31 x 47 см
Підпис знизу праворуч

7 000 – 10 000

Глущенко Микола Петрович (1901-1977) – український живописець. Закінчив Берлінську вищу школу образотворчого мистецтва у Шарлоттенбурзі (1924). Жив за кордоном у Франції та Іспанії (до 1936). Виставлявся на «Осінньому салоні» та «Салоні незалежних». Влаштував персональні виставки у Парижі, Мілані, Бухаресті, Празі, Стокгольмі, Римі (за життя відбулося 32 персональні виставки). Викладав у КХШ, професор КХІ (1939). Народний художник України (1944), лауреат Державної премії України ім. Т.Шевченка. Один з найвідоміших українських художників.

Твір пензля видатного українського художника ХХ століття Миколи Глущенко «Жінка з мертвою дитиною» (1934 р.) – належить до фігуративних композицій раннього періоду творчості. У ньому відчувається насадження різних європейських шкіл, зокрема потужної на той час, школи німецького експресіонізму.

Досягнення мистця в композиції, рисунку, дещо приглушеному колориті, психологізації образу, розширення обріїв його духовного життя особливо помітні, власне у портретах 1930-х.

Презентована картина на передакційній виставці вражає своєю драматичністю, хвилює відчуттями глибини думки, трагедійного неспокою... Робота позначена суворістю й певним аскетизмом берлінської школи. Що далі, то глибше художник проникається відчуттями трепетності руху, приглушеної, м'якої округлості форм, скупості й виразності ліній, про що свідчить майстерно окреслена статичність постаті матері. Різкий погляд розпачі видивляється безпосередньо на глядача, немовби намагаючись поглітитись із ним своїм горем.

За допомогою грамотної побудови композиції, що базується на поєднанні теплих світлих плям у співвідношенні до холодних темних акцентів зосереджують увагу на головних моментах твору, насамперед на обличчі стражденної жінки та мертвому тілі її дитини. Пейзаж, скоріше за все Барселони, що проглядається на задньому плані слугує в даному випадку як тлом та елементом, за допомогою свого колориту підкреслює напруженість та драматичність горезвісного лиха бідної матері, яка втратила найдорожче – свою дитину.

Серії творів цього періоду, а серед них є чимала кількість картин та акварелей експонувались на багатьох виставках художника в Берліні, Парижі, Стокгольмі та інших містах Західної Європи.

Про портрети М.Глущенко цього періоду із захопленням говорила французька критика, зокрема Де Коломбье «Candide»: «Портрети Глущенко, солідні полотна, рятують честь виставки незалежних...».

36

ШАПІРО Я.

«Натюрморт з рибою», 1960-і

Полотно, олія
33,5 x 40,5 см
Авторська печатка на звороті

6 000 – 8 000

Шапіро Яків Абрамович (Олександрович) (1897-1972) – живописець. Писав портрети, жанрові картини і інтер'єри. Народився у м.Даугавпілс, Латвія. Навчався в художніх школах у Харкові (1915) і Києві (1918). Керував рисувальною школою в Дніпропетровську (1919). Приїхав до Петрограда, продовжив навчання в ДСХМ і керував дитячою художньою школою (1921). Займався сценографією в петроградських і московських театрах (1920-ті). Брав участь у виставках (з 1922). Випустив книгу мемуарів про життя знаменитої в 1920-і колонії художників «La Ruche» (1960). Представлений в Національному музеї сучасного мистецтва в Парижі і в Художньому інституті Чикаго.

КРИЧЕВСЬКИЙ М.

«На Сени», 1936

Полотно, олія
60 x 73 см
Підпис і дата знизу ліворуч

20 000 – 25 000

Кричевський Микола Васильович (1898-1961) – український художник, живописець, художник театру, графік. Народився в м.Харків. Загальну освіту здобув у Києві. Вийшов з театром М.Садовського до Чехословаччини (1919). Закінчив художню промислово-декоративну школу в Празі (1928). Переїхав до Парижа (1929). Створив ілюстрації до «Тараса Бульби» М.Гоголя. Брав участь у виставках у Львові, Парижі, Варшаві, Празі, Брюсселі, Римі.

Кричевський М.
«Міст Сан Мішель у Парижі», 1956

Визначним художником-постімпресіоністом, графіком, театральним декоратором, мистцем який своєю творчістю був приналежний до славетної українсько-французької школи Ecole de Paris є Микола Васильович Кричевський (1898-1961), син Василя Кричевського.

Художник вільно володів різними малярськими техніками (гуаш, олія, темпера та ін.), але прославився як віртуоз-аквареліст, майстер ліричного міського краєвиду. Подорожуючи по Європі, збагатив мистецтво сотнями акварельних та олійних пейзажів Франції, Італії, Австрії, Швейцарії. У 1957-1961 звертається до ремінісценцій з України («Осінній краєвид із церквою», «На Україні», «Перед дощем», «Спогади з України», «Гірська церковця» та ін.). Кричевський – автор майже 7 тисяч високохудожніх творів. Виставляв у повоєнний час свої роботи в Парижі, Римі (Італія), Брюсселі (Бельгія), США і Канаді.

Композиція «На Сени» виконана олією, проте коли уважно вдивлятися у роботу, то відчувається підхід малярського самовиразу

акварельного характеру, такого улюбленого М.Кричевським, про що свідчить дрібно-мазкове, майже пуантилістичне вирішення простору. Твір сповнений ліричності, спокою, який підкреслює майстерно прописана поверхня води Сени та стихнено стоячі по обидва боки човни. Картина вирішена в акварельній тональності.

Композицій, які мають аналогічне трактування одного й того ж мотиву є цілі серії, бо мистець часто повертався до цього мотиву, адже до кінця своїх днів прожив у Парижі. Проте, назвемо найвідоміші: «Париж. Сіте» (1951), «Париж» (1952), «Париж. Вид на Сіте з Сени», «Міст Сан Мішель в Парижі» (обидві – 1956), «Набережна Сени» (1959).

Твори М.Кричевського зберігаються в Паризьких музеях та приватних зібраннях, Національному художньому музеї України, Національному музеї у Львові ім. А.Шептицького, багатьох приватних збірках України та Європи.

БУРЛЮК Д.*«Квіти на тлі моря», 1960-і*

Полотно на картоні, олія
61 x 45,5 см
Підпис знизу праворуч

30 000 – 40 000

Бурлюк Давид Давидович (1882-1967) – український і російський живописець, графік, поет, письменник, художній критик. Народився на хуторі Семиротівщина, Харківська обл. Навчався в Казанському художньому училищі та ОХУ (1898-1901), в Королівській Академії в Мюнхені (1902-1903), в ательє Ф.Кормона в Парижі (1904), в МУЖСА (1911-1914). Працював у галузі книжкової графіки і театально-декораційного мистецтва. Один з лідерів російського авангарду і організаторів об'єднання «Бубновий валет» (1910), Член і експонент низки московських художніх об'єднань і виставок (1906-1915). За визнанням сучасників – «батько російського футуризму». Організатор групи футуристів «Гілея» (1910-1913). Жив і працював у Казані, Одесі, Мюнхені, Парижі, Петербурзі, Москві, на Уралі. Виїхав за кордон (1920). Помер у Нью-Йорку.

Давид Бурлюк

Бурлюк Д.
«Квіти», 1950-і

«Квіти на тлі моря» пензля визначного художника-футуриста, теоретика мистецтва та поета Давида Бурлюка (1882-1967) – заворожуюча колористична композиція, яка в собі поєднує риси імпресіоністичних візнь, а також в якісь мірі і символічних проблисків. На перший погляд, квіти в глечичку начебто вирвані з якогось доповнюючого простору, з якоїсь камерності, проте коли заглибитись можна побачити і відчутти ту широту творчих уподобань, малярських експериментів з якими жив та працював, а інколи й боровся Бурлюк.

Майстерно прописані пуп'янки, що зображені в колористичному, проте, «стишено бурлюківському» ключі квітів контрастують з експресивним станом небокраю, що суворо збігається то темними, то світлішими хмарами та відтворює стан мінливості, перемін, які лягли в основу загальної концепції творчості художника. Композиція звучить звищено, наповнена багатющими відтінками палітри. «Квіти на тлі моря» – вишукане, аристократично благородне, водночас за композиційною побудовою здавалося б недосяжне полотно.

Твори Бурлюка були «сміливими і оригінальними» (як зазначав М.Матюшин), декоративно спрощеними і об'ємно-вагомими, насиченими за кольором. У живописі художника можна спостерігати складний процес руху від сезаннізму до кубізму і футуризму. Вони закликали до абсолютної гри кольору, стійкості зорового образу, до кардинальних конструктивних змін картинної побудови, стверджували наочність, вагомість в творі. У живописі Бурлюка провідну роль вігравав натюрморт.

Пройшовши періоди захоплення імпресіонізмом, неопримітивізмом та іншими модерними мистецькими течіями, Д.Бурлюк став ідеологом російського футуризму як у живописі, так і в літературі. Хоча він був натхненником та ініціатором різних столичних найчастіше епатажних заходів, які повинні були поширювати нові ідеї в російській культурі, його власна дебютна малярська виставка відбулася в Самарі (1917). А єдиний поетичний збірник «Лисіючий хвіст» був виданий 1919 року в Кургані.

39

БЕСПАЛОВ І.
«Квіткарки», 1957

Картон, олія
24 x 35 см
Підпис на звороті

1 000 – 1 500

Беспалов Іван Миколайович (нар. 1908) – живописець. Член Спілки художників СРСР. Дипломна робота в ВАХ – ескізи декорацій до опери «Псковитянка». Навчання проходив на живописному факультеті. Присвоїв звання художника – декоратора.

40

ДЯДИНЮК В.
«Голгофа», 1926

Папір, картон, акварель, туш
16,5 x 24 см
Підпис і дата знизу ліворуч

2 000 – 2 500

Дядинок Василь Андрійович (1900-1944) – живописець, графік. Навчався в школі О.Новаківського у П.Холодного (1920). За дорученням митрополита А.Шептицького копіював портрети українських владик у Вільні, твори західно-європейських митців, зокрема раннього Ренесансу в Італії, Дрездені й Парижі. Працював у Парижі, виставляючи свої твори в кількох салонах. Виконав серію портретів князів у модернізованому візантійському стилі та гетьманів у модернізованому стилі бароко. За ескізами П.Холодного 1930 виконав 5 великих панно в церкві Успіння Богородиці у Львові. На замовлення А.Шептицького разом з М.Дмитренком створив проект розписів для церкви в Городку.

41

САМУСЕВ Ф.

«Букет бузку», 1946

Полотно, олія
67 x 48,5 см

Підпис і дата знизу праворуч

4 000 – 5 000

Самусев Федір Опанасович (1913-1985) – живописець. Член Спілки художників СРСР. Народився в м.Новоропск, Брянська область, Росія. Закінчив Пензенське художнє училище (1937). Надалі вивчав живопис в КХІ, де його вчителем був відомий художник О.Шовкуненко (1945). Жив і працював у Києві. Член СХ УРСР. Роботи знаходяться в багатьох приватних колекціях, а також в Луганському обласному художньому музеї.

«Модель у шляпі», 1970-і

42

ЕРТЕ

Парні роботи «Модель у шляпі», «Модель у прозорому манто», 1970-і

Папір, туш

28,5 x 22,5 см (кожна)

Підпис по середині праворуч та знизу праворуч

4 000 – 6 000

«Модель у прозорому манто»

Ерте (Тиртов Роман Петрович, 1892-1990) – російський художник, графік, скульптор, сценограф, модельєр, один з провідних представників стилю «арт-деко». Народився в С.-Петербурзі. Став відомим всьому світу під псевдонімом Ерте. З дитинства захоплювався живописом і малюнком, але систематичної художньої освіти не отримав. Три роки навчався портретного живопису у І.Рєпіна. Виїхав до Парижа, деякий час відвідував академію Р.Жюльєна (1912). Почав працювати у відомому Будинку моди Поля Пуаре (1913). Створював ескізи костюмів для Анни Павлової, Мата Харі, Ліліан Гіш. Виконав більше ста обкладинок для журналів «Harper's Bazaar», «Vogue» і інших ілюстрованих журналів США, Англії та Франції. Співпрацював з Чиказькою оперою, Гранд-опера в Парижі, Метрополітен-опера в Нью-Йорку і Лондонським оперним театром. Розробляв моделі одягу та малюнки тканин. У своїй техніці використовував гуаш та акварель, захоплювався скульптурою, автор численних літографій та серіграфій (разновид шовкографії). Ерте називали «художником XX століття, який найбільше вплинув на моду», «кращим ілюстратором моди і театральним дизайнером початку століття», а його творами захоплювалися Дж.Баланчин і Е.Уорхол. Твори зберігаються в музеї Вікторії й Альберта в Лондоні, Музеї сучасного мистецтва в Нью-Йорку, багатьох приватних зібраннях. Після однієї з виставок близько 170 творів були придбані Метрополітен-музеєм.

43

ЕРМІЛОВ В.

Ескіз панно, 1964

Папір, гуаш, колаж
25 x 93 см
Підпис і дата на звороті

10 000 – 15 000

Ермілов Василь Дмитрович (1894-1968) – український живописець, графік, монументаліст, художник-конструктор, представник українського авангарду. Народився в м.Харків. Навчався в Харківській учбово-ремісничій майстерні декоративного живопису (1905-1909) у Л.Тракала; Харківській художній школі (1910-1911) у М.Федорова; приватній студії Є.Штейнберга, О.Грота (1913-1914); Московському училищі живопису, скульптури та архітектури (1913); студії І.Машкова, П.Кончаловського (1912-1913; Москва). Учасник виставок («Товариство харківських художників» і ін.), міжнародних (з 1909). Був членом харківської групи «Союз семи» (1917). Член «Асоціації революційного мистецтва України» (АРМУ) (1927-1932), Харківської організації Спілки художників України (з 1939). Викладав у Харківському художньому технікумі (1921-1922), Харківському художньому інституті (1922-1935; 1963-1967). Жив у Харкові.

Представлена робота репродукована у каталозі «Василий Ермилов: известный и неизвестный». Харків, 2008, с. 42.

Одним з найвидатніших постатей українського, та навіть світового конструктивізму є Василь Єрмілов. Конструктивізм став одним із основних напрямів українського авангарду, Єрмілов висунув на перший план раціонально вивіреним тип композиційної організації твору, де художнє рішення підпорядковане функціональному призначенню мистецької речі. Саме в «Ескізі панно», виставленому в експозиції, це яскраво продемонстровано. Тематика панно чітко пов'язана з догмами Червоної України, яка на той час провадила політику у сфері культури: «мистецтво в маси»...

Завдяки таким тенденціям мистецтво набуло своєрідного всенародного звучання. Якраз талант Єрмілова, як каталізатора і одного з головних рупорів, який своєю творчістю посприяв цьому поширенню, часто створюючи твори монументального чи тиражованого (як наприклад, графіка) характеру.

Ескізи панно Єрмілова вирізняються класичною зрівноваженістю основних композиційних елементів, художник також прагнув використати брусківий шрифт (жирний та вузький гротеск). Зо-

крема, у презентованій роботі застосував вузькі та широкі тонально зрівноважені лінійки, бордюри.

До цього всього можна лише додати, що В.Єрмілов творчо оформив багато приміщень різноманітних установ, житлових будинків, кав'ярень. Часто працював у співавторстві з Г.Цапком, О.Почтьоним. Яскравим прикладом слугує його (у співавторстві з М.Бурачеком) оформлення інтер'єру Картинної галереї Т.Шевченка у Харкові в 1934.

Вагома заслуга В.Єрмілова в тому, що він генетично заклав основи сучасного дизайну, крім того винятковістю виглядають його значні здобутки в оформленні революційних свят, у галузі промислово і художнього проектування, реклами, розробки архітектури малих форм.

Він мріяв про створення предметів красивих і функціонально необхідних. Функціоналізм, який відстоював Єрмілов, одержав на Заході високе визнання.

ІСАЄВ М.

«Натюрморт із дзеркалом», «J'aime Eva», 1964

Полотно, олія
90 x 135 см
Підпис знизу праворуч

20 000 – 25 000

Ісаєв Микола Олександрович (1891-1977) – живописець, графік, сценограф. Навчався в художніх училищах Одеси та Харкова (на поч.1900-х). Приїхав до Петербурга (1912). Емігрував до Королівства СХС (1919). Працював декоратором Народного театру в Белграді, копіював візантійські фрески (1920-1924). Переїхав до Парижа (1925). Відвідував заняття в майстерні В.Шухаєва і А.Яковлєва. Брав участь в Осінньому салоні і салоні Тюільрі, виставках російського мистецтва в Брюсселі (1928) і Парижі (1931, 1932), виставках групи «Круг» в Белграді (1931). Виконував декорації для вистав театру Ж.Пітоєва. Оформив павільйон Балтійських держав на Міжнародній виставці в Парижі (1937). Після війни подорожував по півдню Франції, Швейцарії, Італії, Іспанії. У цей період прийшов до вільного фігуративного живопису, насиченого кольором, з яскраво вираженим декоративним початком. Створив ілюстрації до книг Ш.Бодлера, П.Ронсара, Е.По, Н.Гоголя. Співпрацював в журналі «Cest Paris». Персональні виставки М.Ісаєва проходили в Парижі (1949, 1951, 1962, 1964, 1968, 1976), в Нью-Йорку (1957). Брав участь у виставці європейського мистецтва в Нью-Йорку (1965), виставках «Російські художники Паризької школи» (1961) і «Російський погляд» (1974). Твори художника знаходяться в музеях Цюриха, Чикаго і в Музеї сучасного мистецтва Парижа.

Ісаєв М.
«Натюрморт. Тюльпани у блакитній вазі», 1950-і
Аукціон «Совком», Москва, 2006

Одним з найцікавіших майстрів української французької школи *Ecole de Paris* вважається Микола Ісаєв – що починав свій мистецький шлях в Одеському художньому училищі, а опинившись в Парижі, вибрав для навчання академію Рансона на Монмартрі, де у свій час навчалися такі велетні українського образотворчого мистецтва як Михайло Бойчук, Микола Бурачек, Микола Вакер.

Наприкінці 1920-х Микола Ісаєв потрапив під досить сильний вплив кубістичної манери Р.Бісьєра. У 1940-1945 жив на півдні Франції в Ажені. Після війни творча палітра майстра була насичена фігуративністю та декоративною наснаженістю.

Творчість цього художника характеризується двома головними періодами мистецьких поступів: 1) кінець 1920-х – початок 1930-х та 2) 1950-1960-ті.

Картина «Натюрморт із дзеркалом» (1964) – презентована на передаукціонній виставці, це сповідь майстра не лише в дусі за-

інтригованого мистецького символізму, а й вражає незбагненою колористичною палітрою, характерною лише для мистців паризької школи цього періоду. Неординарна за композиційною побудовою робота збуджує своїми стишеними, проте вразливими сплавами синіх, вишневих та помаранчевих тембрів, що звучать утаємничено, та дихають непередбаченою раптовою вибуховістю. Навіть чорний, тут не символ трагічного, а виступає каталізатором головного притягання та загального підсилення звучання.

Загалом саме вирішення простору полотна, змістовних та ритмізованих побудов форм свідчить про абсолютне європейську, а не слов'янську культуру малярського виявлення.

Микола Ісаєв брав участь у багатьох виставках, у тому числі «Русские художники Парижской школы» (1961, Париж), «Vision russe» в Гейдельберзі (1974). У 1991 році творча спадщина художника розпродана на аукціоні Drouot у Парижі.

БУРЛЮК Д.

«Футуристична композиція», 1940-і

Фанера, олія
25 x 34,5 см
Підпис знизу ліворуч

20 000 – 25 000

Бурлюк Давид Давидович (1882-1967) – український і російський живописець, графік, поет, письменник, художній критик. Народився на хуторі Семиротівщина, Харківська обл. Навчався в Казанському художньому училищі та ОХУ (1898-1901), в Королівській Академії в Мюнхені (1902-1903), в ательє Ф.Кормона в Парижі (1904), в МУЖСА (1911-1914). Працював у галузі книжкової графіки і театральньо-декораційного мистецтва. Один з лідерів російського авангарду і організаторів об'єднання «Бубновий валет» (1910), Член і експонент низки московських художніх об'єднань і виставок (1906-1915). За визнанням сучасників – «батько російського футуризму». Організатор групи футуристів «Гілея» (1910-1913). Жив і працював у Казані, Одесі, Мюнхені, Парижі, Петербурзі, Москві, на Уралі. Виїхав за кордон (1920). Помер у Нью-Йорку.

Бурлюк Д.
«Футуристична композиція», 1920-і
ДРМ

Бурлюк Д.
«Коні», 1940-і

З особливою силою футуристичні симпатії виявилися у творчості Давида Бурлюка – «батька російського футуризму», одного з учасників Салону Іздебського. Б.Лівшиць, зокрема, писав: «Вроджений колорист, Давид, володіючи високим розвинутим почуттям кольору, був разом із тим добрим рисувальником. У Давида об'ємом і взагалі формою розпоряджався колір і тільки колір».

Майстерно викінчена та досконала згідно Бурлюкової ідеї футуристична композиція представлена на аукціоні – це свого роду вимірювання небачених обширів вільного малярства, звільненого від гальмівних традицій, і пророкування йому пропорцій, яких не знала уся історія мистецтва. На перший погляд, начебто хаотичне розуміння зображеного, проте коли вдивитися усі композиційні вузли згруповані дуже грамотно та гармонійно у своїй вищій сутності бачення духовного звищення. Картина цікава й у своєму колористичному вирішенні, в якому Бурлюк завжди був на висоті.

На всьому цьому безіменно пошуковому і новаторському шляху Д.Бурлюк постійно відчував своє «українське походження». Це відчувається і у нашій композиції, де видніються вітряки, селянин за працю та навіть колірне авторське бачення апелює до первинного досвіду землі, що «поставила його на ноги», тобто України. Принагідно потрібно зазначити, що у мистця велика кількість полотен, позначені національною тематикою, характерна саме цьому періоду його творчості.

Для розуміння такого малярства, вважав художник, потрібні магічні окуляри вищого візуального аналізу, тобто ставився насамперед пріоритет теоретичного обґрунтування мистецтва. Д.Бурлюк вперше у своїй творчості під самотутнім кутом зору запровадив чотири першочергові елементи – лінію, площину, колір, фактуру – основи малярства, серед яких наголос зробив на «площині» – «фундаментальному» відкритті його аналізу.

46

ДЕРЕГУС М.

«Дума про козака Голоту», 1965

Папір, офорт
30 x 64 см
Підпис і дата знизу праворуч

1 000 – 1 500

Дерегус Михайло Гордійович (1904-1997) – український живописець і графік. Закінчив ХХІ (1930) у М.Бурачека, М.Шаронова, С.Прохорова, О.Кокеля. Голова правління СХУ (1956-1962). Народний художник УРСР та СРСР. Заслужений діяч мистецтв УРСР. Лауреат Державної премії УРСР ім. Т.Шевченка. Професор. Класик українського живопису, відомий графік та ілюстратор. Неперевершений майстер колориту.

47

ЄРЖИКІВСЬКИЙ С.

«Квіти і яблука», 1963

Картон, олія
49,5 x 40 см
Підпис знизу ліворуч

2 500 – 3 500

Єржиківський Сергій Миколайович (1895-1989) – український живописець, графік, педагог. Закінчив КХІ (1928), де навчався у Ф.Кричевського. Викладав у КХІ (1935-1969). Член Спілки художників СРСР. Професор КХІ (з 1947). Нагороджений орденом «Знак пошани» і медалями. Заслужений художник України (1985). Твори зберігаються в музеях та приватних збірках України.

48

ВОЛКОВ В.
*«Листопад у горах.
Повернення на
кордон», 1980*

Полотно, олія
80 x 120 см
Підпис і дата знизу
праворуч

4 000 – 6 000

Волков Віктор Миколайович (нар. 1941) – український художник. Народився в м.Миколаїв. Закінчив Ленінградське вище художньо-промислове училище ім. В.Мухоміної. Член ялтинської організації СХУ. Заслужений художник УРСР (1988). Живе і працює в м.Ялті. Автор соковитих за колоритом пейзажів і натюрмортів.

49

КОНТРАТОВИЧ Е.
«Стара верховина», 1931

Полотно, олія
51,5 x 57 см
Підпис і дата знизу праворуч

4 000 – 6 000

Контратович Ернест Рудольфович (нар. 1912) – живописець, пейзажист, жанрист. Народився в с.Кальна Розтока, Словаччина. Навчався у художній школі в А.Ерделі. Член СХУ (1946). Бере участь у виставках (з 1934), ювілейні персональні виставки в м.Ужгороді (з 1968 і через кожних п'ять років). Ретроспективна виставка в м.Києві (2001), ювілейна виставка з нагоди 90-річчя в м.Ужгороді (2002). Живе і працює в м.Ужгороді. Народний художник України (1991).

50 /

ЖУРА О.
«Весняний пейзаж», 1958

Полотно, олія
90 x 64 см
Підпис і дата знизу праворуч

4 000 – 6 000

Жура Олександр Якович (нар. 1927) – український живописець. Закінчив ОДХУ (1955 р.). Провів персональні виставки у м.Черкаси, Київ, Москва. Плавав на льодоколі «Капітан Білоусов» по антарктиці. Роботи знаходяться в приватних збірках України, Росії, Куби, Німеччини, Франції, Польщі, США.

51

ГОРСЬКА А.

«Збір врожаю», 1950-і

Полотно, олія
55,5 x 95,5 см

Підпис на звороті на підрамнику

7 000 – 9 000

Горська Ама Олександрівна (1929-1970) – українська художниця і відомий діяч правозахисного руху 1960-х років в Україні. Закінчила КХІ (1954). Працювала у галузі станкового і монументального живопису. Учасник республіканських виставок. Жила та працювала у Ялті та Києві. Була дружиною В.Зарецького. Горська була одним із організаторів Клубу творчої молоді «Сучасник» (1959-1964). За участь в акціях протесту (1965-1968) проти розправ над українськими правозахисниками – Б. і М.Горинями, П.Заливахою, С.Караванським, В.Морозом, В.Чорноволом та іншими Горська була знову виключена зі Спілки художників і зазнала переслідувань з боку радянських органів безпеки. Трагічно загинула.

СТОЛЯРЕНКО П.

«Море штормить», 1951

Полотно, олія

130 x 210 см

Підпис і дата знизу ліворуч

40 000 – 50 000

Столяренко Петро Кузьмич (нар. 1925) – український живописець, пейзажист, мариніст, майстер натюрморту. Народився у с.Каштани, Крим. Навчався в студії образотворчих мистецтв при Феодосійській Картинній галереї ім.І.Айвазовського у М.Барсамова. Працює переважно у галузі морського пейзажу та тематичної картини. Неперевершеними за колоритом та композицією вважаються його натюрморти та пейзажі. Живе і працює у м.Ялта. Заслужений художник України (1972). Народний художник України (1985).

Творчість Петра Столяренка являє собою яскраву сторінку в історії розвитку кримської школи малярства. Його живопис багатогранний і різноплановий, в ньому прослідковуються водночас традиції європейської класичної школи, що яскраво ілюструє дана робота, так і досить успішні пошуки декоративних рішень.

В цьому морському пейзажі відчувається уроки майстерності, які вібрав в себе ще молодий художник в роки студії у Миколи Барсамова – прекрасного художника, знавця мистецтв, колишнього директора Феодосійської картинної галереї. Живопис традиційно-вальорний, але якщо порівнювати з мариністами минулого століття, кольорові відношення у нього контрастніші і поліхромніші, море достатньо «ілюзорне», проте воно «густіше» натури, тобто відверто слугує емоційно-психологічному завданню, тонко відкликаючись не тільки на стан погоди, пори доби, але й на стан внутрішнього світу художника. Крім цього це ще й море, яким його

бачиш, не сидючи з етюдником на березі, не з палуби прогулочної яхти, чи пасажирського човна, а з рибальської лодки і справа тут не лише у відстані, з якої споглядаєш морську хвилю, а в ставленні до моря, як дуже різноманітної і грізно-прекрасної стихії, як до середовища людського проживання, «годувальницю» мужньому другу, хоча інколи жорстокого, підступного. Та й взагалі живопис Столяренка «густий», він не так ласкає, як підкоряє погляд силою неприглаженої правди, щирого відчуття. Насамперед художнику потрібна емоційна точність кольору, що вибирається з переживань самої натури і цим підкорює глядача.

Даний твір вирізняє відчуття єдиного організуючого ритму, що йде від кольорової і тональної організації полотна, від вірно вибраного кута зору. У цій роботі саме життя, пропущене через саме серце майстра, перетворено неповторно, лише йому притаманною малярською мовою.

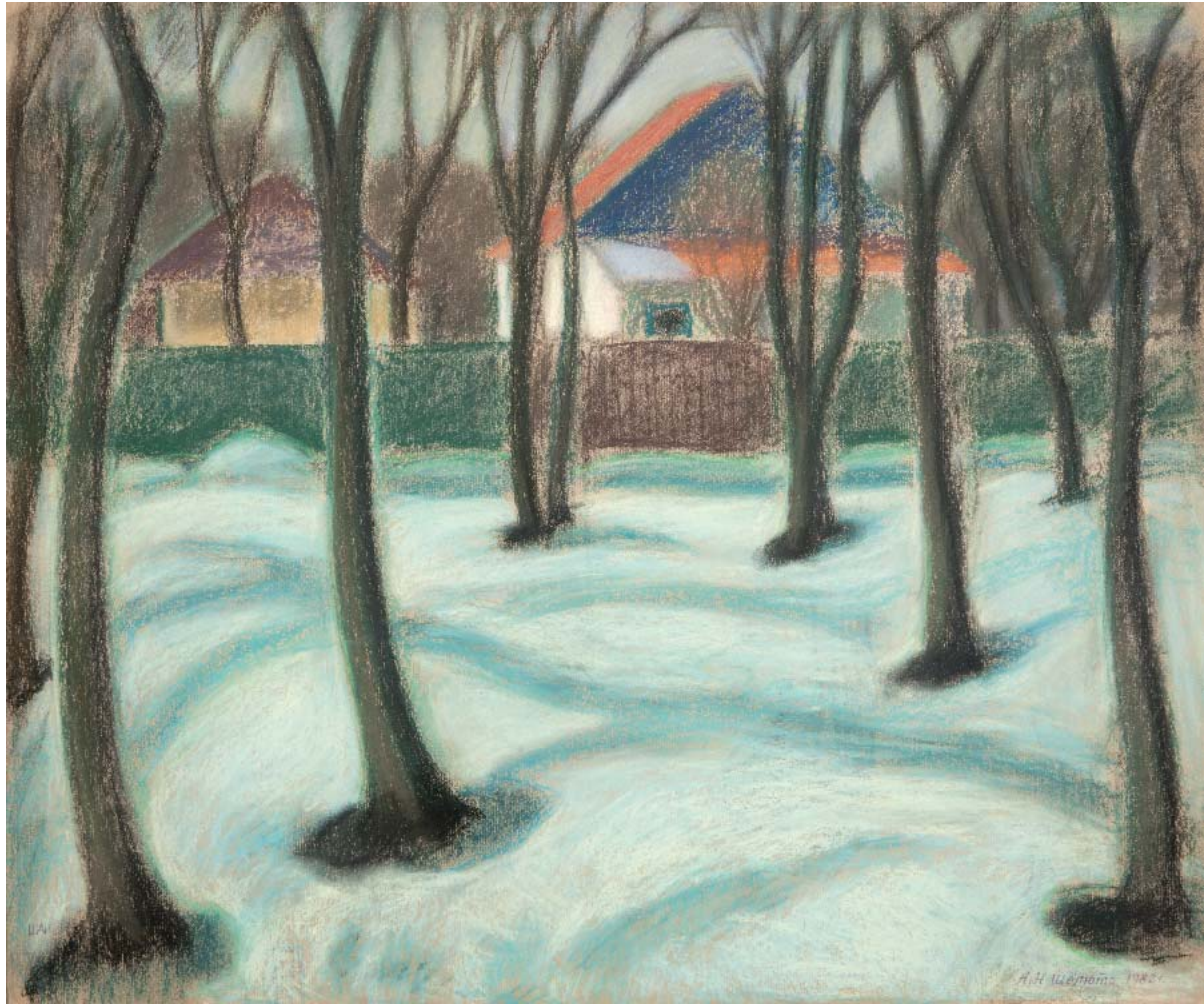

53

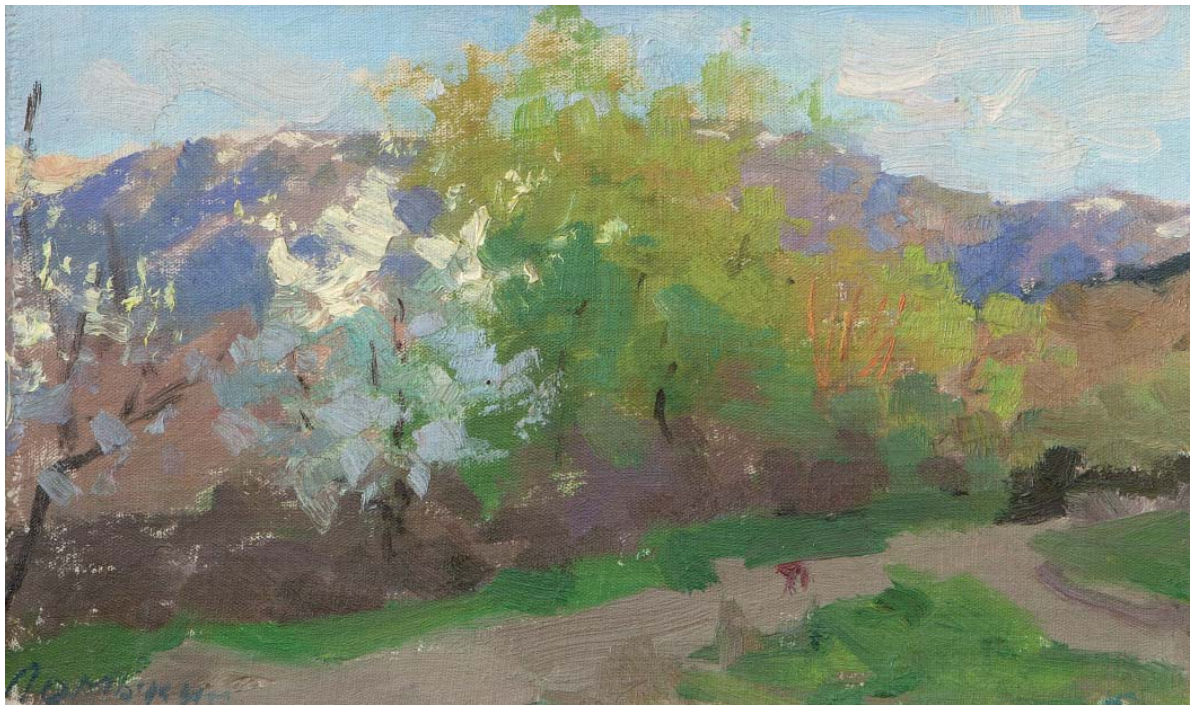
ШЕЛЮТО О.
«Зима. Дерев», 1982

Наждачний папір, пастель
65 x 78,5 см
Підпис і дата знизу
праворуч

1 000 – 1 500

Шелюто Олександр Миколайович (нар. 1937) – український живописець. Закінчив Одеське художнє училище ім. М.Грекова (1958), де вчився у О.Ацманчука. Член НСХУ (1965). Живе та працює в м.Одеса. Син відомого українського художника М.Шелюто.

54

ЛОМИКІН К.
«Гори», 1948

Картон, олія
18,5 x 30 см
Підпис знизу ліворуч

1 500 – 2 000

Ломикін Костянтин Матвійович (1924-1993) – український живописець, графік. Автор тематичних картин, пейзажів, натюрмортів. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1971). Член Одеської організації СХ УРСР (1953). Закінчив ОХУ (1951), де вчився у Л.Мучника, М.Шелюто та М.Павлюка. Його роботи експонувалися на республіканських та всесоюзних виставках. Жив і працював у м.Одеса. Своєю творчістю К.Ломикін продовжив традиції ТПРХ. Народний художник України (1984).

55

ТОДОРОВ М.

«Натюрморт з Айвою», 1966

Картон, олія
36,5 x 33,5 см
Підпис і дата знизу праворуч

2 500 – 3 500

Тодоров Михайло Дмитрович (1915-1997) – український живописець. Закінчив ОХУ (1939), де вчився у Ю.Бершадського, Л.Мучника, М.Павлюка та ІЖСА в Ленінграді (1949) у Б.Йогансона, О.Зайцева. Викладав в ОХУ (1949). Член ОСХУ (з 1950). Заслужений діяч мистецтв (з 1967). Учасник художніх виставок (з 1959).

Представлена робота репродукована у альбомі «Михайло Тодоров. Вибрані твори художника». «Мистецтво», Київ, 1978, с.16.

56

ТИХИЙ І.

«У хворій подруги», 1950-і

Полотно, олія
100 x 130 см

4 000 – 6 000

Тихий Іван Антонович (нар. 1927) – український живописець і графік. Народився у смт. Савенці, Харківська обл. Закінчив ХХІ. Викладач живопису у ХХІ (з 1964). Заслужений діяч мистецтв УРСР. Доцент. Член СХ СРСР. Учасник чисельних виставок. Твори художника зберігаються у приватних збірках України та Європи.

57

ШОЛТЕС З.

«Натюрморт з квітами», 1931

Полотно, олія
93 x 78 см

Підпис і дата знизу праворуч

10 000 – 15 000

Шолтес Золтан Іванович (1909-1990) – український живописець, пейзажист, культурний діяч. Народився в с.Прикоп, Словаччина. Навчався в Ужгородській художній школі (1930-1933) у Й.Бокшая та А.Ерделі. Заслужений художник УРСР (1975). Твори художника зберігаються в Київському музеї українського образотворчого мистецтва, Закарпатському художньому музеї та ін., в приватних збірках України, Росії, Великобританії, Угорщини, Чехії, Польщі. Жив і працював в м.Ужгород.

БОКШАЙ Й.

«Осінь золота», 1940

Полотно, олія

100 x 80 см

Підпис і дата знизу ліворуч

50 000 – 60 000

Бокшай Йосип Йосипович (1891-1975) – український живописець, педагог. Народився в с.Кобилецька Поляна, Закарпатська обл. Автор пейзажів, релігійних композицій, портретів. Народний художник СРСР (1963), член-кореспондент АМ СРСР (1958). Навчався у Будапешті в Академії образотворчих мистецтв (1910-1914) у І.Ревеса. Працював в м.Ужгороді (з 1918). Разом з А.Ерделі організував першу виставку закарпатських художників (1921), відкрив Ужгородську художню школу (1927), ініціатор створення Товариства діячів образотворчого мистецтва на Підкарпатській Русі (1931). Викладав в Ужгородському училищі прикладного мистецтва (1945-1957) та у Львівському інституті прикладного та декоративного мистецтва (1951-1957). Жив і працював в м.Ужгороді.

Й.Бокшай
«Автопортрет», 1960-і

Видатним представником закарпатської школи живопису по праву вважається Йосип Йосипович Бокшай. Він увійшов в історію українського мистецтва як майстер численних жанрових композицій, чудової камерної графіки, глибоко одухотворених портретів, прекрасних пейзажів, творів сакрального мистецтва та численних розписів церков.

Символіка авторського відчуття і малярських традицій зумовлюють звернення до промовистих кольорів пурпуру і блакиті, золота та багрянцю. Ніби поєднується скарб духу і плоті – декоративно і чітко. Це сполучення кольорів є домінантою у чудових бокшаївських пейзажах осіннього мотиву. Дивовижний сплав кольорів принесе Бокшаєві загальне визнання – його вважатимуть майстром передачі трепетних станів природи. Не дивно, адже за взірць у зображенні осені він мав твори І.Левітана. Вплив російських класи-

ків-реалістів на Бокшай відчутний не тільки в деяких композиційних знахідках митця, а й у глибокому проникненні в образ чудового швидкоплинного паголисту, чарівних Карпатських гір.

Природа – дійова особа і тло, суб'єкт і об'єкт творчого пошуку Бокшай. До неї звернувся художник як до порятунку (плідний період 1950-1970-ті) після повоєнних років.

Подібні композиції зберігаються в Національному художньому музеї України, Закарпатському художньому музеї ім. Й.Бокшай, Запорізькому художньому музеї. Крім того друкувалися у фахових збірниках та журналах. Зокрема, твори дуже схожі за мотивом та побудовою композиції – «Осінь» (1958) та «На перевалі» (1950-ті) друкувались в часописі «Образотворче мистецтво» (№ 1–2007).

ЗАРЕЦЬКИЙ В. «Серпень», 1975

Полотно, олія
140 x 140 см
Підпис і дата на звороті

65 000 – 85 000

Зарецький Віктор Іванович (1925-1990) – український живописець, майстер пейзажу та жанрової картини. Народився в м.Білопілья, Сумська обл. Закінчив КХІ, де вчився у Г.Титова, С.Григор'єва, М.Шаронова (1953). Працював у галузі станкового та монументального живопису. Один з наймайстерніших рисувальників України. Організував свою студію малюнку (1978-1985). В.Зарецького було відзначено Державною премією ім. Т.Шевченка (1994). Українська АМ та СХУ встановили премію ім. В.Зарецького для молодих художників. Твори знаходяться в музеях України та світу. Жив та працював у м.Київ.

РОБОТА ЕКСПОНУВАЛАСЬ НА ВИСТАВКАХ:

1992 – Персональна виставка Віктора Зарецького в Національному художньому музею України.
1993 – Персональна виставка Віктора Зарецького на здобуття Національної премії ім. Т.Шевченка в Галереї мистецтв Університету «Києво-Могилянська Академія».

Одним із найцікавіших українських представників руху шестидесятництва по праву вважається художник Віктор Зарецький. Він, один з небагатьох у цей час, належав до тих митців, котрі не боялися говорити про сокровенне, інтимно-таємниче. Його роботи інколи спантеличують несподіваною відвертістю.

Робота «Серпень» (1975) – справжній скарб у колекції аукціону, безсумнівно належить до етапних робіт у творчості майстра. У своїх живописних образах відпочиваючих чоловіка та жінки художник досягнув апогею монументальності і водночас ліричності, вишуканості і графічності силуетів. У цій роботі Зарецький розвиває свій стиль у бік декоративності і площинності.

Хоча дуже часто художникові позували його друзі та учні, але у своїх тематичних роботах автор не прагне персоніфікувати своїх

Робота входить до переліку творів у каталозі «В.Зарецький. Митець рокований добою», Київ, 2006.

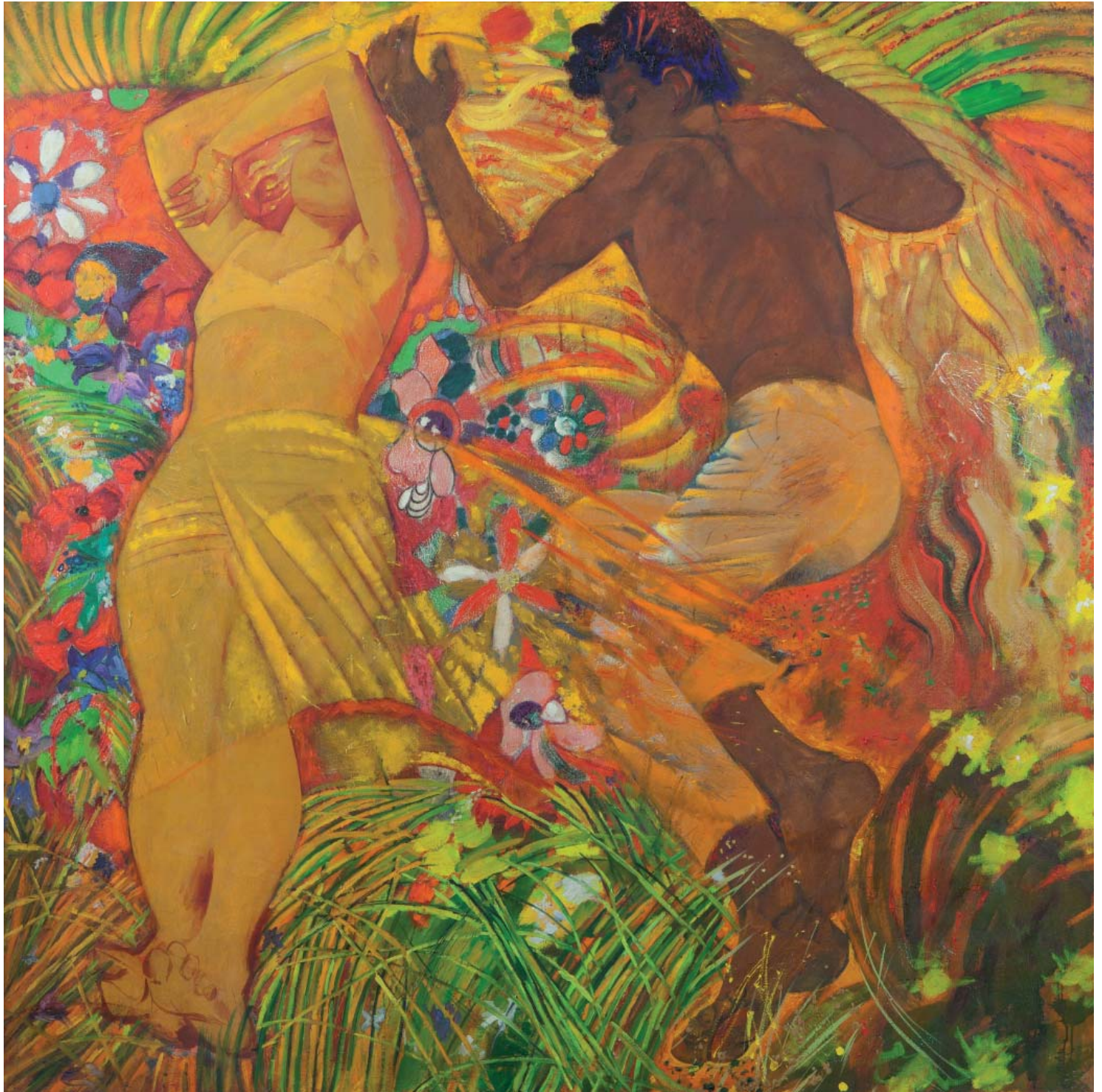

Робота входить до переліку творів у каталозі «Віктор Зарецький. Каталог виставки творів», Київ, 1991.

моделей, скоріше він намагається дати узагальнений образ своїх героїв. Активне яскраве тло, на якому розгортається композиція, додає динаміки у просторі. Зарецький декорує окремі елементи природи разом із застосуванням плям локального кольору у лежачих фігурах.

Емоційного забарвлення картині надають яскраві різнокольорові квіти та постать відпочиваючої жінки, яка закриває обличчя від пекельного сонця. Саме атмосфера серпневої спеки відчувається у цьому складному, навіть напружено-динамічному полотні.

Картини Віктора Зарецького мають вражаюче магічний вплив на глядача і «Серпень» – найкраще тому підтвердження.

60 /

ЗАРЕЦЬКИЙ В.

«Постановка», 1950-і

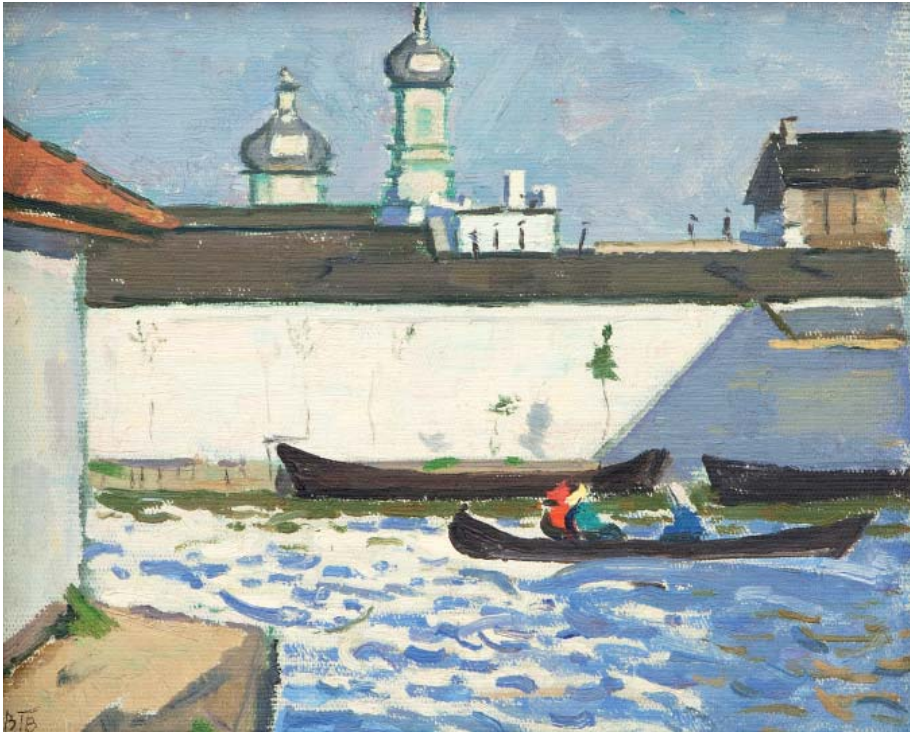
Папір, олівець

46 x 33 см

Підпис знизу праворуч

1 500 – 2 000

Зарецький Віктор Іванович (1925-1990) – український живописець, майстер пейзажу та жанрової картини. Народився в м.Білопілля, Сумська обл. Закінчив КХІ, де вчився у Г.Титова, С.Григор'єва, М.Шаронова (1953). Працював у галузі станкового та монументального живопису. Один з наймайстерніших рисувальників України. Організував свою студію малюнку (1978-1985). В.Зарецького було відзначено Державною премією ім. Т.Шевченка (1994). Українська АМ та СХУ встановили премію ім. В.Зарецького для молодих художників. Твори знаходяться в музеях України та світу. Жив та працював у м.Київ.

61

ВЛАСОВ В.
«Вілково. Ранок», 1964

Полотно на картоні, олія
23,5 x 28 см
Підпис знизу ліворуч

2 500 – 3 000

Власов Володимир Григорович (1927-2000) – український живописець. Народився в м.Одеса Закінчив ОХУ, де вчився у Л.Мучника, М.Павлюка (1947), МХІ ім. В.Сурікова, де вчився у Д.Мочальського. Особливий вплив на творчість майстра здійснив художник, заслужений діяч мистецтв СРСР М.Шелюто. Автор тематичних картин, робіт побутового жанру, портрету та натюрморту. Заслужений художник України (1972). Постійний експонент республіканських, всесоюзних та міжнародних виставок (з 1953).

62

ГЛУЩЕНКО М.
«Гай», 1977

Папір, туш
51 x 73,5 см
Підпис і дата знизу
праворуч

4 000 – 6 000

Глущенко Микола Петрович (1901-1977) – український живописець. Закінчив Берлінську вищу школу образотворчого мистецтва у Шарлоттенбурзі (1924). Жив за кордоном у Франції та Іспанії (до 1936). Виставлявся на «Осінньому салоні» та «Салоні незалежних». Влаштував персональні виставки у Парижі, Мілані, Бухаресті, Празі, Стокгольмі, Римі (за життя відбулося 32 персональні виставки). Викладав у КХШ, професор КХІ (1939). Народний художник України (1944), лауреат Державної премії України ім. Т.Шевченка. Один з найвідоміших українських художників.

63

ЧЕГОДАР В.
«Осінній букет», 1981

Картон, олія
70 x 49 см
Підпис і дата знизу праворуч

3 000 – 4 000

Чегодар Василь Дмитрович (1918-1989) – український живописець, майстер пейзажу та натюрморту. Народився в с.Червоний Яр, Одеська обл. Закінчив Пермське художнє училище (1939). Навчався в КХІ у С.Григор'єва, Ф.Міхєєва, Є.Шуйського. Член СХ СРСР. Заслужений художник УРСР (1982). Жив і працював у м.Київ. Твори художника зберігаються у приватних збірках України, Росії та Європи.

64

СИНГАЇВСЬКИЙ В.

«Нижність», 2000

Полотно, олія
101,5 x 116,5 см
Підпис знизу праворуч

6 000 – 8 000

Сингаївський Володимир Іванович (нар. 1933) – український живописець. Народився в с.Шатрище, Житомирська обл. Закінчив КХІ (1966), де вчився у І.Штільмана та П.Сльоти. Викладач КХІ (1966-1988). Лауреат Державної премії ім. І.Нечуя-Левицького. Заслужений діяч мистецтв України (1992). Твори художника зберігаються в приватних збірках та галереях України, Росії, Японії та Європи.

МАКСИМЕНКО М.*«Натюрморт з червоною калиною», 1988*

Полотно, олія
69 x 98 см
Підпис і дата на звороті

10 000 – 15 000

Максименко Микола Антонович (нар. 1924) – український живописець, майстер пейзажу та натюрморту. Нагороджений орденами та медалями. Народився в с.Яроповичі, Житомирська обл. Навчався в Художній студії Магнітогорська (1941-1942). Брав уроки у І.Грабаря. Працює в галузі станкового живопису, зокрема в жанрах пейзажу та натюрморту. Народний художник України (1994), лауреат Державної премії ім. Т.Шевченка за серію робіт «Пейзажі України» (1994). Живе та працює в м.Житомир.

«Вперше зустрічаю такого майстра монументального ладу натюрморту», – сказала про житомирського майстра Миколу Максименка ще в 1971 році авторитетний латвійський мистецтвознавець і художник Галина Карклінь. «Натюрморт з червоною калиною» – один із небагатьох творів, композиція якого побудована так, що у верхній частині картини відсутній вільний простір, компактна маса плодів і посуду займає майже всю висоту твору. Таке компонування було відмітною особливістю творчості італійця Караваджо, що надавало образу монументального й ніби надприродного характеру.

Про вирішення простору у чималій кількості своїх творів М.Максименко говорить так: «Мені хочеться оте далеке від мене

– прилучити до себе, а те, що від мене близько прилучити ось туди, вдалину, щоб робота була декоративно-площинна, як килим. Тоді об'єм вже мене не цікавить». Таким чином, за максимального зближення просторових планів і реалістичного вирішення тривимірності – за такого способу вираження маємо українську національну образотворчу форму. Тривимірність поєднується з площинністю, двовиміром, професійний спосіб зображення – з народним.

Окрім життєрадісності і бадьорості його твори несуть не завжди оптимістичність. Не потрібно спрощувати Максименка. У нього є натюрморти з настроєм не лише мінорним, а й пригніченим. Проте, він завжди залишається народним, більше того національним, що засвідчує символіка «Натюрморту з червоною калиною».

СИДОРУК В.

«Гірський потік», 1959

Полотно, олія
140 x 200 см
Підпис і дата знизу ліворуч

30 000 – 40 000

Сидорук Володимир Федорович (1925-1997) – український живописець. Закінчив КХШ (1938) де вчився у І.Хворостецького та Ю.Киянченка. Приймав участь у виставках (з 1954). Член НСХУ (1957). Заслужений художник УРСР (1985). За життя художника відбулося 12 персональних виставок. Працював переважно в жанрі пейзажу, натюрморту та тематичної картини. Твори художника зберігаються в музеях України, приватних збірках та галереях України, Росії, Японії та Європи.

В.Сидорук
«У ботанічному саду», 1950-і
Приватна колекція

Творчість Володимира Сидорука – визначного українського живописця, театрального художника і графіка припадає в основному на II половину ХХ століття.

Часті подорожі в карпатські гори, особливо наприкінці 1950-1960-х і навіть у 1980-х зародили у творчості Сидорука цілу серію краєвидів цього чарівного куточка України. З них найвідоміші: «Опшенецька гать на Чорній Тисі» (1960), «Водоспад у верхів'ї Черемошу» (1960-і), «Гірська річка» (1967), а також пізніших часів «Карпати. Водограй в Шешорах» (1984) і прекрасний, бурхливий пейзаж «Тиса» (1959) – презентований на передакційній виставці. Ці твори не лише відповідають та збігаються за сюжетними лініями з полотном, що в експозиції, але й дають розуміння та порівняння майстерності їх виконання.

Володимир Сидорук завжди з довірою і повагою ставився до природи, завжди в ній шукав натхнення і яскраві образи і при тому не був простим «списувачем».

У даній картині, художник відшукав мотив у якому щедро пульсує почуття, і висловив його за допомогою декоративно насиченого і водночас витонченого живопису. Вочевидь, для нього незаперечним був відомий постулат: «Прекрасним є життя». А ще він відчував незборимий потяг до монументального, героїчного, що особливо відобразилося у його пейзажі «Тиса».

Потрібно обов'язково відзначити, що Сидорука приваблювала екзотика мотиву, про що говорить вищезгадана композиція. Вона наповнена ліричним настроєм, який так гостро відчувається через вдало закомпонований мотив і вишуканий, яскраво-насичений живопис.

Творчість Володимира Сидорука по праву ввійшла до скарбниці українського образотворчого мистецтва другої половини ХХ століття.

Представлена робота репродукована у каталозі виставки «Басов Я.А.» «Золотое сечение», Київ, 2006, с.32.

67

БАСОВ Я.
«Зимове небо над морем»,
1972

Папір, акварель
41 x 61 см
Підпис знизу ліворуч.
На звороті підтверджуючий підпис
сина художника – А.Басова.

І 200 – І 500

Басов Яків Олександрович (1923-2004) – український живописець і графік. Вчився в студії М.Самокиша в м.Сімферополі (1922-1930) та в інституті ім.І.Рєпіна у м.Ленінграді (1932-1937). Жив у Ленінграді (1938-1940) та в Криму (з 1946). Працював переважно у галузі пейзажу, зокрема акварельного. Заслужений художник УРСР (1978). Народний художник України. Твори художника зберігаються в музеях України та приватних колекціях України, Росії, Японії та США. Я.Басов вважається найкращим мариністом України радянського періоду.

68

МАЛЯРЕНКО І.
«Пальми», 1984

Папір на картоні, олія
60 x 67,5 см
Підпис і дата знизу ліворуч

2 500 – 3 500

Маляренко Ігорь Олексійович (нар.1934) – живописець. Народився в с.Глибочок, Житомирська обл. Професійну освіту почав з навчання в Одеському художньому училищі у П.С.Кановського, а завершив з відзнакою в Пензенському – у Г.Панкова і А.Шурчілова. Після закінчення училища живе і працює в м.Запоріжжі. Член Спілки художників СРСР (1967).

69

ЛОПУХОВ О.

«Натюрморт з півоніями», 1962

Полотно, олія
80 x 60 см
Підпис і дата знизу ліворуч

2 500 – 3 500

Лопухов Олександр Михайлович (нар.1925) – живописець. Вчився в КХІ (1947-1953) у С.Григор'єва та О.Шовкуненка. Автор тематичних полотен, присвячених подіям Великої Жовтневої соціалістичної революції та Великої Вітчизняної Війни, портретів, пейзажів та натюрмортів. Народний художник УРСР (1964). Лауреат Державної премії України ім. Т.Шевченка. Професор. Ректор Української академії мистецтв (1973-1985). Лауреат Золотої медалі ім. М.Грекова.

70

ПАВЛЮК Г.

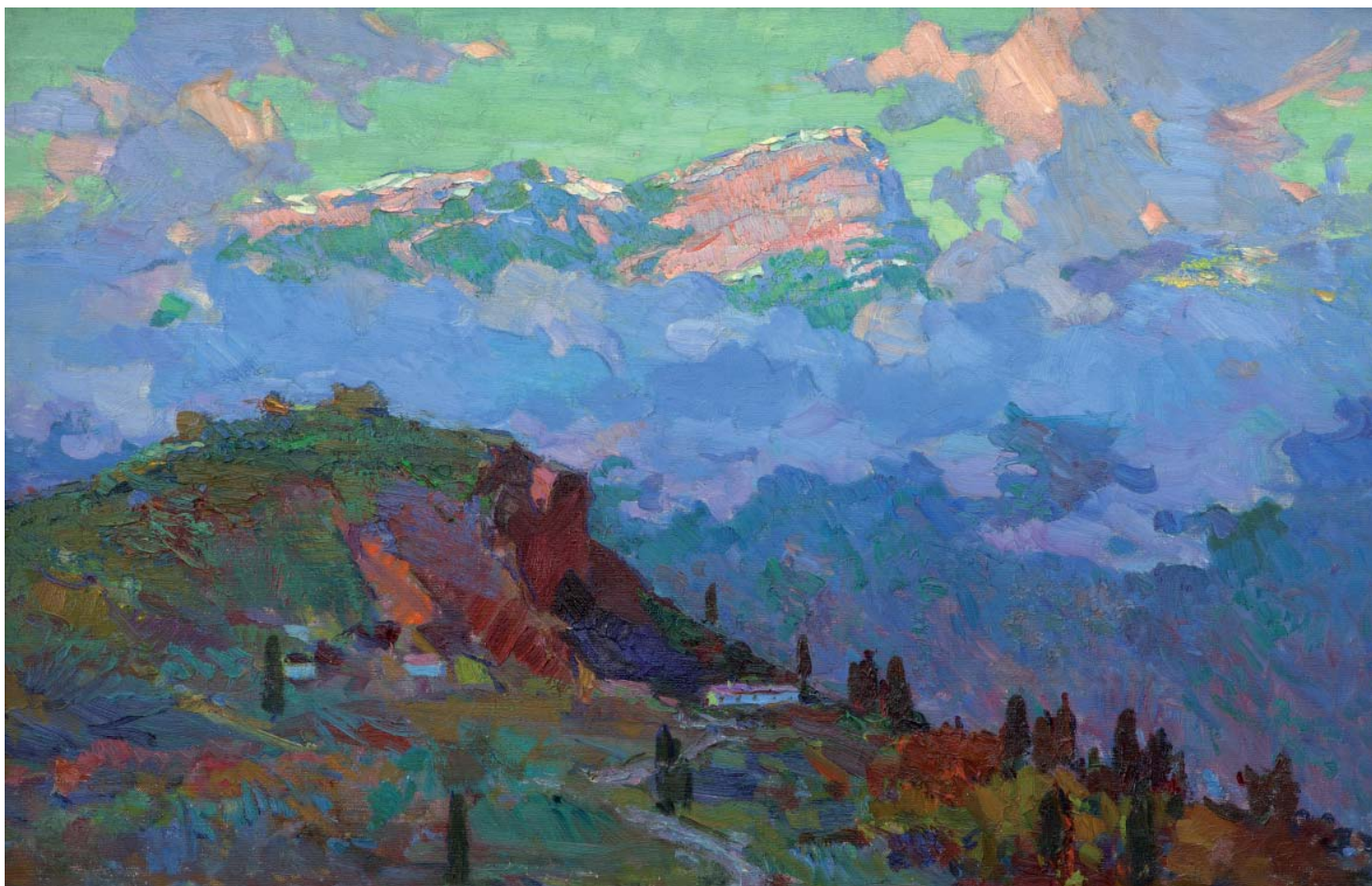
«Перший клас», 1966

Полотно, олія
80 x 120,5 см
Підпис і дата знизу
праворуч

3 500 – 4 500

Павлюк Георгій Миколайович (1925-1987) – український живописець. Народився в м.Одеса. Навчався в ОХУ (до 1947) у Т.Фраермана та Н.Павлюка. Закінчив КХІ у С.Григор'єва (1953). Член Одеської організації СХУ (1959). Заслужений художник УРСР (1972). Відомий як майстер тематичної картини. Жив та працював у м.Одеса. Твори художника зберігаються в музеях України та приватних збірках України, Японії, Бельгії.

71

ЧЕГОДАР В.

«Гурзуф. Туман у горах», 1964

Полотно, олія
60 x 93 см

На звороті підтверджуючий підпис онука художника – П.Волошина

7 000 – 9 000

Чегодар Василь Дмитрович (1918-1989) – український живописець, майстер пейзажу та натюрморту. Народився в с.Червоний Яр, Одеська обл. Закінчив Пермське художнє училище (1939). Навчався в КХІ у С.Григор'єва, Ф.Міхеєва, Є.Шуйського. Член СХ СРСР. Заслужений художник УРСР (1982). Жив і працював у м.Київ. Твори художника зберігаються у приватних збірках України, Росії та Європи.

72

НЕПІЙПИВО В.

«Весняна зелень», 1976

Полотно, олія
81 x 100 см

Підпис і дата знизу ліворуч

12 000 – 15 000

Непійпиво Василь Гнатович (1916-2007) – український живописець і графік. Народний художник УРСР (1982). Спеціальної художньої освіти не мав, проте, він першокласний майстер ліричного пейзажу. Народився в с.Кам'янка, Полтавська обл. Брав участь у республіканських, всесоюзних, міжнародних виставках (з 1951). Роботи художника зберігаються в музеях України, користуються попитом серед колекціонерів. Жив і працював в м.Київ.

ГЛУЩЕНКО М.

«Квіти», 1975

Картон, олія
70 x 50 см
Підпис і дата знизу праворуч

20 000 – 30 000

Глушенко Микола Петрович (1901-1977) – український живописець. Закінчив Берлінську вищу школу образотворчого мистецтва у Шарлоттенбурзі (1924). Жив за кордоном у Франції та Іспанії (до 1936). Виставлявся на «Осіньному салоні» та «Салоні незалежних». Влаштував персональні виставки у Парижі, Мілані, Бухаресті, Празі, Стокгольмі, Римі (за життя відбулося 32 персональні виставки). Викладав у КХШ, професор КХІ (1939). Народний художник України (1944), лауреат Державної премії України ім. Т.Шевченка. Один з найвідоміших українських художників.

Микола Глушенко презентує подібну картину поету П.Тичині.

Здобувши кращі колористичні набутки, високий професіоналізм української-французької школи Ecole de Paris Микола Глушенко вважається одним з видатних українських художників ХХ століття. Його творчість умовно поділяють на кілька періодів. Багато дослідників творчості Миколи Глушенка 1960-х рр. і до кінця життя відзначають, раптовий переворот у мистецьких концепціях художника. Широкий, енергійний мазок, локальні спалахи чистих барв, буяння енергії у дзвінких, несподіваних композиціях, підвищена декоративність живопису...

У цей період, у творчості Глушенка, коли окремі досягнення, елементи, що вияскравлюються зосібно, згармонійовуються в одне ціле: живописно організують простір, об'єднують його закінченою декоративною композицією, а головне передають свої емоції, своє відчуття в гранично напруженій кольоровій гамі...

«Натюрморт з квітами», презентований на аукціоні, сповнений вибухових колористичних рішень, високого тембру настроєвос-

ті. Глядач милується прекрасним натюрмортом з квітами, він сприймає їх «живими» й не помічає того, що вони аж ніяк не схожі на справжні, що вони вигадані. Фантазія і реальність переплітаються. Але скільки почуття в рухливих червоних, білих, жовтих, бузкових соковитих мазках, що ними віртуозно виліплені «живі», хоч і зібрані в букет квіти.

З якою замріяною ніжністю та чистотою створений «Голубий натюрморт» та «Натюрморт» (обидва – 1971). Автор був незвичайно мистецько плодовитим, і таких натюрмортів у нього дуже багато, що створені у багатій колористичній гармонії саме цього періоду.

Полотна Миколи Глушенка мали великий успіх ще за життя художника, не лише в нашій країні, але й далеко за її межами. Була велика кількість персональних виставок, було визнання. Твори мистця зберігаються в багатьох найпрестижніших зібраннях світу.

Представлена на аукціоні робота «Мати і дитя» – є ескізним малюнком та композиційним пошуком до відомої роботи А.Горської, 1962 р.

74

ГОРСЬКА А.

«Мати і дитя», 1962

Папір, олівець

42 x 59,5 см

Підпис знизу праворуч

2 000 – 3 000

Горська Алла Олександрівна (1929-1970) – українська художниця і відомий діяч правозахисного руху 1960-х років в Україні. Закінчила КХІ (1954). Працювала у галузі станкового і монументального живопису. Учасник республіканських виставок. Жила та працювала у Ялті та Києві. Була дружиною В.Зарецького. Горська була одним із організаторів Клубу творчої молоді «Сучасник» (1959-1964). За участь в акціях протесту (1965-1968) проти розправ над українськими правозахисниками – Б. і М.Горинями, П.Заливахою, С.Караванським, В.Морозом, В.Чорноволом та іншими Горська була знову виключена зі Спілки художників і зазнала переслідувань з боку радянських органів безпеки. Трагічно загинула.

75

СОКОЛОВА З.

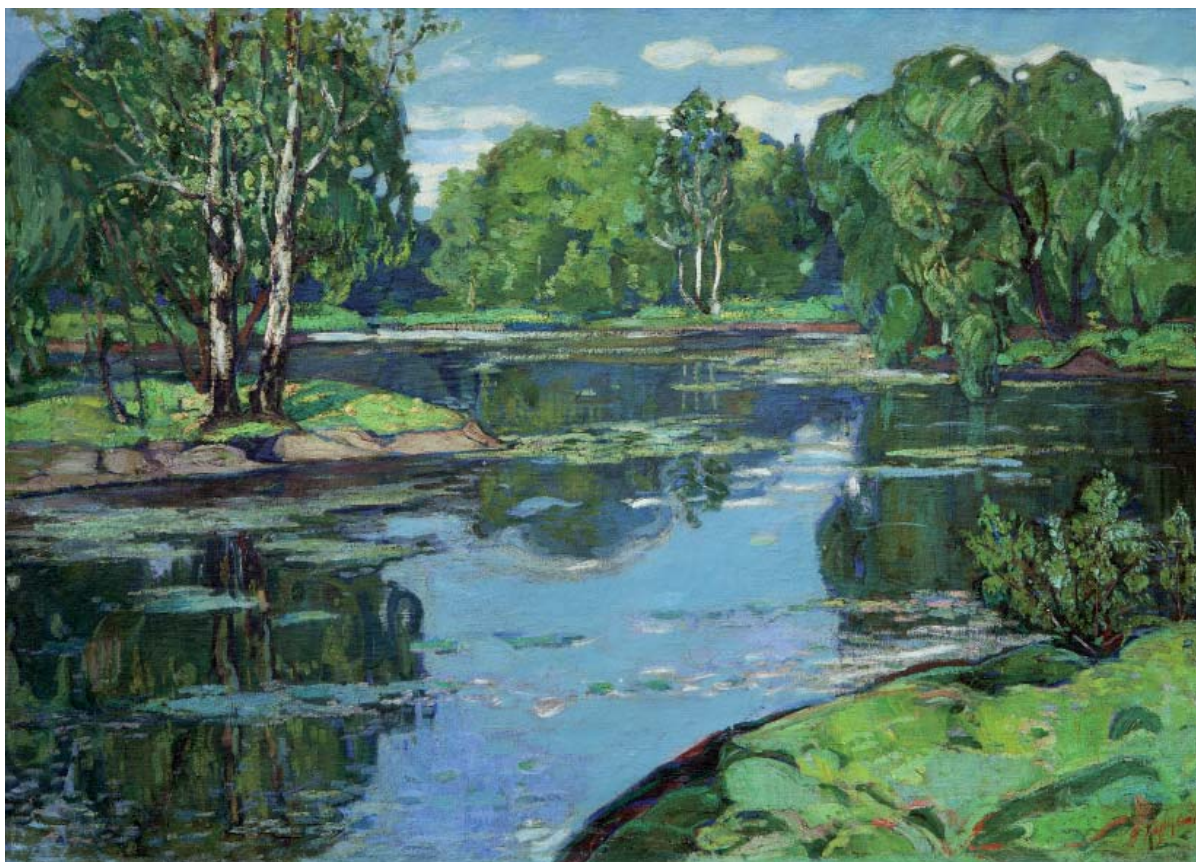
«Дзвіночки у вазі», 1970-і

Полотно, олія
50 x 56 см
Підпис знизу праворуч

2 500 – 3 500

Соколова Зінаїда Іванівна (1997-2000) – український живописець. Навчалася в КХІ у М.Бурачека, С.Григор'єва та І.Падалки. Малювала переважно натюрморти. Брала участь у республіканських, всесоюзних та міжнародних виставках (з 1930). Твори зберігаються в музеях України та приватних збірках Європи.

76

ГЕРУС Б.

«Літній пейзаж»,
1960-і

Полотно, олія
96 x 134 см
Підпис знизу праворуч

4 000 – 6 000

Герус Борис Степанович (1905-1998) – український живописець. Навчався в ОХУ (1930-1936) у майстерні П.Волокидіна. Активний учасник художніх виставок (з 1940-х). В 1960-ті на творчість Геруса вплинула дружба із А.Гавдзинським. Його роботи представлені в багатьох музеях України та приватних збірках усього світу.

77

ЗОРЯ Г.
«Маки», 1995

Полотно, олія
100 x 80 см
Підпис і дата знизу ліворуч

4 500 – 6 500

Зоря Галина Денисівна (1915-2002) – український живописець, майстер натюрморту. Народилась в м.Єнакієво, Донецька обл. Навчалась в КХІ (1932-1946), у педагогів: М.Бойчука, П.Волокидіна, О.Шовкуненка. Учасниця виставок (з 1947). Дружина художника П.Сльоти. Жила і працювала в Києві. Твори художниці зберігаються в музеях України, Росії, Білорусії та приватних збірках Європи, Азії та США. Її привабливі, барвисті, поетичні та ніжні натюрморти користуються попитом серед колекціонерів і шанувальників живопису.

78

ЗАРЕЦЬКИЙ В.

«Не спи, козаче», 1980-і

Полотно на картоні, олія
40 x 52 см
Підпис на звороті

6 500 – 8 500

Зарецький Віктор Іванович (1925-1990) – український живописець, майстер пейзажу та жанрової картини. Народився в м.Білопілля, Сумська обл. Закінчив КХІ, де вчився у Г.Титова, С.Григор'єва, М.Шаронова (1953). Працював у галузі станкового та монументального живопису. Один з наймайстерніших рисувальників України. Організував свою студію малюнку (1978-1985). В.Зарецького було відзначено Державною премією ім. Т.Шевченка (1994). Українська АМ та СХУ встановили премію ім. В.Зарецького для молодих художників. Твори знаходяться в музеях України та світу. Жив та працював у м.Київ.

Представлена на аукціоні робота «Не спи, козаче» – є однією розробкою з композиційних пошуків до відомої роботи В.Зарецького «Козацьке кохання», 1989.

79 /

ЧЕПИК М.

«Юні рибалки», 1957

Полотно, олія

80 x 120 см

Підпис і дата знизу ліворуч

10 000 – 15 000

Чепик Михайло Максимович (1920-1972) – український та радянський живописець. Закінчив КХІ (1951), де вчився у О.Шовкуненка. Ветеран ВВВ. Найбільш відомі його тематичні роботи 1950-1960-х рр., серед яких: «Висотники», «Доменщики», «Шахтарі», «Хоккеїсти». Створив серію пастелей з видами Москви (кін. 1960-х), а після декількох творчих відражень відомі серії з видами Франції та Чехословаччини. Роботи М.Чепика зберігаються в збірках Київського музею російського мистецтва, у багатьох художніх музеях України та Росії, а також в приватних збірках України, Росії, Великобританії, США.

80

КАРПУШЕВСЬКИЙ В.

«Розповідь першокласника», 1957

Полотно, олія

68,5 x 89 см

Підпис і дата знизу праворуч

14 000 – 18 000

Карпушевський Василій Михайлович (нар.1917) – живописець. Народився в м.Києві. Закінчив Київський художній інститут (1949). Вчителі з фаху – К.Трохименко, В.Костецький, Г.Меліхов. Учасник ВВВ. Працює в галузі станкового живопису. Основні твори: «У визволеному селі» (1959); «Весняний суботник» (1963); «Золота осінь у Першотравневому саду» (1967) та ін. Бере участь у республіканських виставках з 1949, нагороджений орденами Вітчизняної війни 1-го та 2-го ступенів, Червоної Зірки, та медалями. Член Союзу художників ССРСР.

81

МАЛАКОВ Г.

«Нарешті наодинці!...», 1950-і

Папір, туш, перо
24,5 x 20,5 см
Підпис знизу праворуч

400 – 600

Малаков Георгій Васильович (1928-1979) – один з найвідоміших українських графіків. Навчається в художній студії при Київському палаці піонерів (з 1937), потім готується до вступу до Київської художньої середньої школи, але не вступає через війну. Коріння його індивідуальності, його мистецького світогляду сягає саме в роки тридцяті, у роки воєнні та перші повоєнні. Навчався у Київській художній середній школі ім. Т.Шевченка (1944); по закінченні у КХІ, на факультеті графіки. Війна лишила незгладимий слід у пам'яті Г.Малакова, а згодом, стала однією з провідних тем у творчості митця. Загалом світ побачили понад 120 книжок, десятки журнальних повістей та оповідань, ілюстрованих Г.Малаковим.

82

ЯРОВИЙ С.

«Судак. Ранній ранок», 1980

Картон, олія
24 x 35 см
На звороті підтверджуючий підпис доньки художника – Ярової Н.

1 500 – 2 000

Яровий Степан Калинович (1913-1988) – український живописець, пейзажист. Народився у с.Барвінкове, Харківська обл. Навчався в студії «Всекохудожник» у Москві у Б.Йогансона (з 1947). Працював у галузі пейзажного живопису. Член Кримської організації СХ (1958). Експонував свої твори на обласних, республіканських, всесоюзних та персональних виставках (з 1940). Жив і працював у м.Ялта.

83

МЕЛІХОВ Г.
«Пляж», 1970-і

Картон, олія
24 x 35 см
Підпис на звороті

2 000 – 3 000

Меліхов Георгій Степанович (1908-1985) – український живописець. Закінчив КХІ (1941), де навчався у П.Володікіна, Ф.Кричевського, С.Григор'єва та К.Єлеви. Викладав у КХІ (1945-1961), професор (1960). Секретар правління СХ СРСР (1956-1960), Заслужений діяч мистецтв УРСР (1967), лауреат Державної премії СРСР (1948), доцент (1948). Нагороджений орденом Трудового Червоного прапора, Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР та медалями.

84

ШАТАЛІН В.
«У садку», 2002

Полотно на картоні, олія
69,5 x 49,5 см
Підпис і дата знизу ліворуч

4 000 – 6 000

Шаталін Віктор Васильович (1926-2003) – український живописець. Закінчив КХІ (1953), де вчився у К.Трохименка. Учасник ВВВ. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1964). Народний художник УРСР (1967). Доцент (1969). Нагороджений орденом «Знак пошани», медалями. Срібна медаль АМ СРСР (1957). Брав участь у республіканських (з 1954), всесоюзних (з 1957), зарубіжних (з 1959) виставках.

85

ЯРОВИЙ С.

«Кримське узбережжя», 1959

Полотно, олія
70 x 100 см

Підпис і дата на звороті, а також підтверджуючий підпис доньки художника – Ярової Н.

6 500 – 8 500

Яровий Степан Калинович (1913-1988) – український живописець, пейзажист. Народився у с.Барвінкове, Харківська обл. Навчався в студії «Всекохудожник» у Москві у Б.Йогансона (з 1947). Працював у галузі пейзажного живопису. Член Кримської організації СХ (1958). Експонував свої твори на обласних, республіканських, всесоюзних та персональних виставках (з 1940). Жив і працював у м.Ялта.

86

МАКСИМЕНКО М.
«Досвітні вогні», 1980

Картон, олія
 80 x 100 см
 Підпис і дата на звороті

10 000 – 15 000

Максименко Микола Антонович (нар. 1924) – український живописець, майстер пейзажу та натюрморту. Нагороджений орденами та медалями. Народився в с.Яроповичі, Житомирська обл. Навчався в Художній студії Магнітогорська (1941-1942). Брав уроки у І.Габаря. Працює в галузі станкового живопису, зокрема в жанрах пейзажу та натюрморту. Народний художник України (1994), лауреат Державної премії ім. Т.Шевченка за серію робіт «Пейзажі України» (1994). Живе та працює в м.Житомир.

Аналогічна робота
 М.Максименка «Зимовий
 вечір» (1970) репродуко-
 вана у каталозі виставки
 творів. Київ, 1983.

ЗАХАРОВ Ф.

«В майстерні», 1985

Полотно, олія

100 x 70 см

Підпис і дата знизу праворуч

15 000 – 20 000

Захаров Федір Захарович (1919-1994) – український живописець, майстер пейзажу та натюрморту. Народився у с.Александровське, Смоленська обл. Навчався в МХІ ім. В.Сурикова (1943-1950) у студії А.Лентулова. Жив у м.Сімферопіль (1950-1953), викладав у місцевому художньому училищі (1950-1951) та в м.Ялта (з 1953). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1970). Народний художник України (1978). Нагороджений орденом «Знак Пошани», Грамотою Президії Верховної Ради УРСР. Жив і працював у м.Ялта.

К.Коровін.
«Сутінки у кімнаті», 1880-і

Інтер'єри Ф.Захарова вражають своєю майстерністю і часто друкуються на обкладинках, листівках, афішах тощо.

Федір Захаров – художник живописної реальності; він гостро відчував пластичність живописного потоку, його органічну матеріальність, тілесність. В даній роботі, як і в багатьох найбільш широких по манері речах, створюється певна кольорова архітектура і ми попадаємо в її «чотирихвимірність» завдяки особливій просторовості, пронизуваності її структурних елементів. Ми опинюємось всередині зображення і це надзвичайне відчуття і є підсумком занурення в сутність живописного образу. Дана робота є однією з цілої серії інтер'єрів, що зображують майстерню художника; вона повністю передає наповненість внутрішнього світу майстра.

Цей інтер'єр при поглибленному чуттєвому сприйнятті виявляє складний просторово динамічний настрій. Художник спонукає нас пройти в його глибину, прокладаючи маршрут, продиктований композицією.

Інтер'єри Захарова можуть сприйматись як великі натюрморти, по своїй предметній насиченості, по ансамблевій організації

і разом з тим вони слугують образом малого простору з пейзажем за вікном, що створює характерний ліричний настрій, якому так вдало підіграє таємниче дихання кримської ночі. Дана робота вирізняється високим професіоналізмом, тонким композиційним рішенням, насиченістю кольорової гами, енергійним рисунком, щирістю, поетичністю, цілісністю. Відчувається бажання вирішити складні живописні завдання, складна і глибока структура, глибина і прозорість кожної кольорової плями, кожного плану, кожного кольорового удару, дотику, скользіння пензля по полотну. Ця робота з'являється в результаті виїзду до Гурзуфа в будинок творчості ім. К.Коровіна.

Ф.Захаров, в період розквіту свого таланту, створив цілу серію інтер'єрів майстерні, в якій працював свого часу і сам К.Коровін, а презентована робота на виставці є однією з найбільш вдалих композиційних вирішень майстра.

88

ПЕТРАШЕВСЬКИЙ С.
«Біля чайної», 1965

Картон, олія
59 x 80 см
Підпис і дата знизу праворуч

2 000 – 3 000

Петрашевський Станіслав Васильович (1935-1996) – живописець, пейзажист. Заслужений художник України (1994). Народився в с.Піщана, Одеської обл. Закінчив ОХУ (1958), де навчався у Л.Мучника, О.Ацманчука. Приймав участь у республіканських, всесоюзних та міжнародних виставках. Жив і працював у м.Житомирі. Твори художника зберігаються у приватних збірках України, Росії, Молдови, Франції, Німеччини.

89

ГЛУЩЕНКО М.
«Вечір на морі», 1956

Папір, монотипія
32 x 49 см
Підпис і дата знизу праворуч

3 500 – 5 000

Глушенко Микола Петрович (1901-1977) – український живописець. Закінчив Берлінську вищу школу образотворчого мистецтва у Шарлоттенбурзі (1924). Жив за кордоном у Франції та Іспанії (до 1936). Виставлявся на «Осінньому салоні» та «Салоні незалежних». Влаштував персональні виставки у Парижі, Мілані, Бухаресті, Празі, Стокгольмі, Римі (за життя відбулося 32 персональні виставки). Викладав у КХШ, професор КХІ (1939). Народний художник України (1944), лауреат Державної премії України ім. Т.Шевченка. Один з найвідоміших українських художників.

90

БАСОВ Я.

«Сосни над морем», 1958

Картон, олія

79 x 56 см

Підпис знизу ліворуч

4 500 – 6 500

Басов Яків Олександрович (1923-2004) – український живописець і графік. Вчився в студії М.Самокиша в м.Сімферополі (1922-1930) та в інституті ім. І.Рєпіна у м.Ленінграді (1932-1937). Жив у Ленінграді (1938-1940) та в Криму (з 1946). Працював переважно у галузі пейзажу, зокрема акварельного. Заслужений художник УРСР (1978). Народний художник України. Твори художника зберігаються в музеях України та приватних колекціях України, Росії, Японії та США. Я.Басов вважається найкращим мариністом України радянського періоду.

91

ГЛУЩЕНКО М.
«Прикарпаття», 1960

Полотно, олія
35 x 50 см
Підпис знизу праворуч

7 000 – 10 000

Глущенко Микола Петрович (1901-1977) – український живописець. Закінчив Берлінську вищу школу образотворчого мистецтва у Шарлоттенбурзі (1924). Жив за кордоном у Франції та Іспанії (до 1936). Виставлявся на «Осінньому салоні» та «Салоні незалежних». Влаштував персональні виставки у Парижі, Мілані, Бухаресті, Празі, Стокгольмі, Римі (за життя відбулося 32 персональні виставки). Викладав у КХШ, професор КХІ (1939). Народний художник України (1944), лауреат Державної премії України ім. Т.Шевченка. Один з найвідоміших українських художників.

92

ЧИЧКАН Л.
«Вечір на лузі», 1960-і

Полотно, олія
89 x 104 см
Підпис на звороті

8 000 – 12 000

Чичкан Леонід Ілліч (1911-1977) – український живописець. Навчався у ХХІ (1939-1941) у С.Прохорова. Закінчив КХІ (1945) у майстерні О.Шовкуненка. Викладач у КХІ (1952-1977), професор (1971). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1969). Малював карпатські краєвиди, натюрморти, портрети та жанрові картини переважно з життя гуцулів. Твори Л.Чичкана вкрай рідко зустрічаються на художньому ринку і представляють великий інтерес для колекціонерів.

93

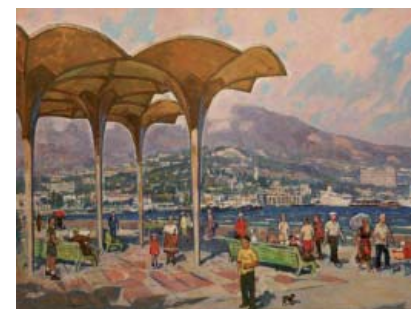
МЕЖБЕРГ Л.

«Набережна Ялти», 1967

Полотно, олія
99 x 148,5 см
Підпис і дата знизу праворуч

8 000 – 12 000

Межберг Лев Леонідович (1933-2007) – український живописець. Народився в м.Одеса. Закінчив дитячу художню школу (1950) та Одеське художнє училище (1958). До 1965 працював у постімпресіоністической манері, у 1966 звертається до абстрактного мистецтва і у 1979 роботи Межберга визначилися за настроєм і колоритом. Як говорив сам художник «Я звільнився від багатослів'я». Жив у Нью-Йорку (з 1973). Брав участь у виставках неофіційного російського мистецтва.

Ю.Коновалов
«Набережна Ялти», 1978
Приватна колекція, Україна

ГРИГОР'ЄВ С.

«Марина», 1977

Полотно, олія
60 x 70 см
Підпис і дата знизу праворуч

14 000 – 20 000

Григор'єв Сергій Олексійович (1910-1988) – український живописець і графік, видатний портретист і майстер тематичних картин. Народився в м.Луганськ. Навчався у КХІ (1928-1932). Професор КХІ (1947-1960). Працював в галузі побутового жанру (з 1930). Отримав Державну премію СРСР (1950, 1951), Народний художник СРСР (1951), Дійсний член АМ СРСР (1958). Здебільшого його твори присвячені образам радянської молоді. Працював у галузі жанрового живопису, портрета та пейзажу. Твори художника зберігаються в музеях світу. Жив і працював в м.Київ.

Не можливо оминати серед видатних мистців українського образотворчого мистецтва ХХ століття, видатного художника, майстра реалістичного струменю, блискучого портретиста та рисувальника, учня легендарного Федора Кричевського Сергія Григор'єва.

Починаючи з 1960-х домінуючим у творчості художника стає портретний жанр. Як говорив сам Сергій Олексійович: «Портрет завжди був для мене стабільним жанром. Хочу не просто описати свого сучасника, розповідаючи про його професію, обстановку, в якій він живе, але глибше заглянути в душу...». Звідси й відхід від жанрового рішення, сповідування узагальненого образу.

Як пізніше зазначав Григор'єв, що портретував лише тих, з якими часто спілкувався, з великою насолодою писав портрети творчих людей. Портрет «Марини» (1977), що представлений до уваги колекціонерів, якраз і є яскравим прикладом найвдаліших з його

портретів. Образ струменить своєю цілісністю. Твір виблискується поєднанням червонуватих, зелених, подекуди тепло-синіх кольорів, що свідчить про жагу до декоративного вирішення. Дівчина в задуманій позі, переплівши руки дивиться в глибину, вона ніби спілкується сама з собою. Вдало переданий жест рук, немовби відштовхує від себе все постороннє, крім того, підкреслює внутрішнє напруження. Витончено нюансований колорит полотна строгий та гармонійний. Твір виглядає як самостійна, абсолютно закінчена картина.

Дуже близькими за характером є портрети: «Золоті рибки» (1977), «Дівчина з яблуком» (1976), «Сусідка», «Дівчина у червоних тонах» та «Дівчина в пончо» (усі – 1978).

Твори маестро Григор'єва зберігаються в Національному художньому музеї та багатьох провінційних музеях країни, у приватних колекціях закордоном.

95

ЗЛОЧЕВСЬКИЙ Ю.
«Кишлак», 1969

Папір, акварель
61,5 x 78 см
Підпис і дата знизу праворуч

700 – 1 000

Злочевський Юрій Михайлович (1922-1988) – український живописець. Народився у м.Звенигородка, Київська обл. Закінчив Московський поліграфічний інститут (1962). Працював на Художньо-виробничому комбінаті Художнього фонду УРСР (з 1964). Член СХ СРСР. Жив та працював у м.Одеса.

96

ШУТЬЄВ І.
*«Зимовий пейзаж»,
1970-і*

Полотно, олія
74,5 x 95 см
Підпис знизу ліворуч

4 000 – 6 000

Шутьєв Іван Михайлович (нар. 1933) – український живописець. Закінчив Ужгородське художнє училище (1955), де навчався у А.Ерделі та Й.Бокшя. Учасник республіканських, всесоюзних та міжнародних виставок (з 1957). Член НСХУ (1962). Заслужений художник УРСР (з 1975). Народний художник України (з 2004). Твори зберігаються в музеях України, приватних збірках та галереях за кордоном.

97

БІДНОШЕЙ О.
«Весна в Криму», 2011

Полотно, олія
100 x 100
Підпис знизу праворуч

4 000 – 6 000

Бідношей Олексій Данилович (нар. 1957) – український живописець. Закінчив Львівський педагогічний інститут ім. Федорова. Член НСХУ. Творчі поїздки Європою. Роботи Бідношея зберігаються в приватних збірках України, Європи та Азії. Син відомого українського художника Д.Бідношея.

98

ЗАЦЕПІНА З.
«Літо», 1975

Полотно, олія
95 x 130 см
Підпис і дата знизу
праворуч

7 000 – 10 000

Зацепіна Зінаїда Ілівна (1913-1986) – український живописець. Вчилась у Тамбовському художньому технікумі (1933-1936), Пензенському художньому училищі (1937-1939), КХІ (1939-1948) у К.Єлеви та О.Шовкуненка. Автор жанрових картин. Активна виставочна діяльність та творчі поїздки в СРСР та закордоном. Жила і працювала у м.Київ. Твори зберігаються в музеях СРСР на приватних збірках.

99 /

ШОЛТЕС З.

«Золота осінь», 1956

Полотно, олія
70 x 100 см

Підпис і дата знизу праворуч

7 000 – 10 000

Шолтес Золтан Іванович (1909-1990) – український живописець, пейзажист, культурний діяч. Народився в с.Прикоп, Словаччина. Навчався в Ужгородській художній школі (1930-1933) у Й.Бокшая та А.Ерделі. Заслужений художник УРСР (1975). Твори художника зберігаються в Київському музеї українського образотворчого мистецтва, Закарпатському художньому музеї та ін., в приватних збірках України, Росії, Великобританії, Угорщини, Чехії, Польщі. Жив і працював в м.Ужгород.

100 /

МАНАЙЛО Ф.

«Карпатське селище», 1960-і

Полотно, олія
83,5 x 112 см
Підпис знизу праворуч

20 000 – 25 000

Манайло Федір Федорович (1910-1978) – український живописець. Народився в с.Іванівці, Мукачівський район, Закарпатська обл. Закінчив Вищу художньо-промислову школу у Празі (1934). Вчителі з фаху В.Брунер та З.Кратохвіл. Член Національної Спілки художників України (з 1946). Заслужений художник СРСР (1972). Народний художник України (1977). Працював у галузі станкового та монументального живопису, автор пейзажів, натюрмортів та сюжетних композицій. Викладав в Ужгородському училищі прикладного мистецтва. Участь у республіканських, всесоюзних та персональних виставках (з 1932). Викладацька діяльність (з 1936). Твори художника зберігаються в музеях та приватних збірках України та за кордоном.

Аналогічна картина «Гірське село» зберігається в ЗОХМ та опублікована у книзі «Федір Манайло. Життя і творчість». Ужгород, 2010

101 /

ШИШКО С.

«Русанівка», 1966

Полотно, олія

66 x 100 см

Підпис і дата знизу праворуч

60 000 – 80 000

Шишко Сергій Федорович (1911-1997) – український живописець. Народився у м.Носівка, Чернігівська обл. Його твори вирізняються високою майстерністю і вишуканим колоритом. Навчався в КХІ (1929-1933) у студії під керівництвом Ф.Кричевського, Всеросійській АМ в м.Ленінграді (1936-1943) у педагога Б.Йогансона. У своїй творчості С.Шишко продовжував та розвивав традиції класиків українського пейзажу. Автор серії пейзажів м.Києва та його околиць. Народний художник СРСР (1974). Лауреат Державної премії УРСР ім. Т.Шевченка (1982). Твори художника зберігаються в усіх музеях України та в багатьох музеях закордоном.

Ніхто інший як художник Сергій Шишко присвятив свою творчість його рідному місту – його Києву, часточці рідної землі. У картинах присвячених цим серіям, спостерігається та залюбленість, та глибина з якою відтворював місто художник. Для Шишка колір – чи не головний компонент побудови картини, коли врівноважуються колірні маси, окремі плями доповнюють, підтримують одна одну, в гармонійній єдності будують форму. Митець ліпить форму кольором. Ще більше значення набуває колір в емоційній характеристиці образу. Маєстро є автором, що відтворив не один куточок чарівної природи України.

Та найбільше Шишка вабить, захоплює краса пейзажів рідного міста. «Київська сюїта», ймовірно таку назву можна було б дати безлічі творів майстра, цілих серій, та тисячам етюдів. Проте, мабуть немає жодного куточка Києва, який би не надихнув Сергія Шишка.

Так звану серію його полотен, початок якої знаходимо у 1950-х, – особлива віха у творчості Сергія Шишка. Більше сотні картин

і велика кількість етюдів складають своєрідний літопис столиці України.

Сива давнина («Кирилівська церква. Зима», 1952) і сучасність («Хрещатик взимку», 1966; «Дніпровські береги», 1968; «Ранок», 1979) переплітаються в нерозривній єдності. Ознаки нового – станція метро, новий міст через Дніпро, білосніжні будівлі Русанівки – змінюють обличчя міста й оновлюють пейзажі художника. І тепер ці твори не просто пейзажі, вони частина історії прадавнього і вічно юного міста. Тихі колись вулиці заповнили яскравий багатолюдний наповн. Це пожвавлення, рух спостерігаються і у творчій манері живописця. Його мазок, що тягнеться до колірної плями, стає ширшим, пастозним, тверді енергійні удари пензля поєднуються з плавкими, спокійними. Нерівна, майже рельєфна фактура живопису передає форму, колір і світло.

Твір «Русанівка» (1966) – презентований на виставці яскравий приклад майстерності та звищеності малярської манери Сергія Шишка, крім того він і входить у яскраву серію «Київської сюїти».

102

ГУРІН В.
«Рибалки», 1990-і

Полотно, олія
74 x 100 см
Підпис знизу праворуч

2 500 – 3 500

Гурін Володимир Васильович (нар. 1964) – український живописець. Народився у с.Мощун, Київська обл. Закінчив КДХІ (1990). Аспірантуру УАМ (1995). Педагоги з фаху – О.Лопухов, В.Гурін, Т.Голембієвська. Основні твори: серії – «Київські мотиви» (1990-2002), «Гербарій почуттів» (1992-2002). Член НСХУ (1990).

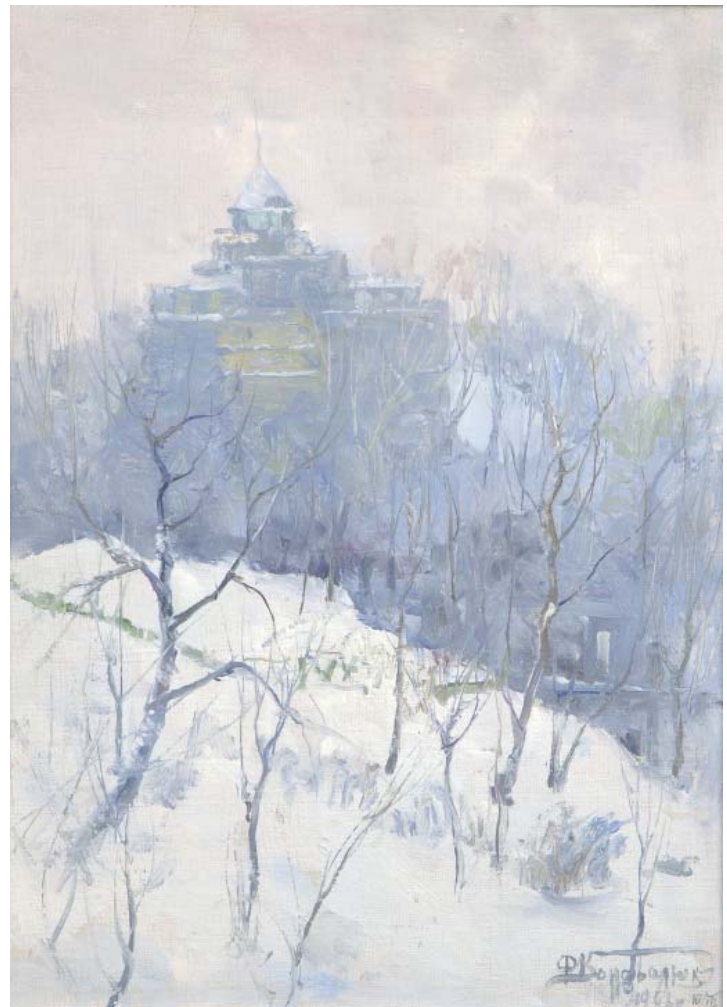
103

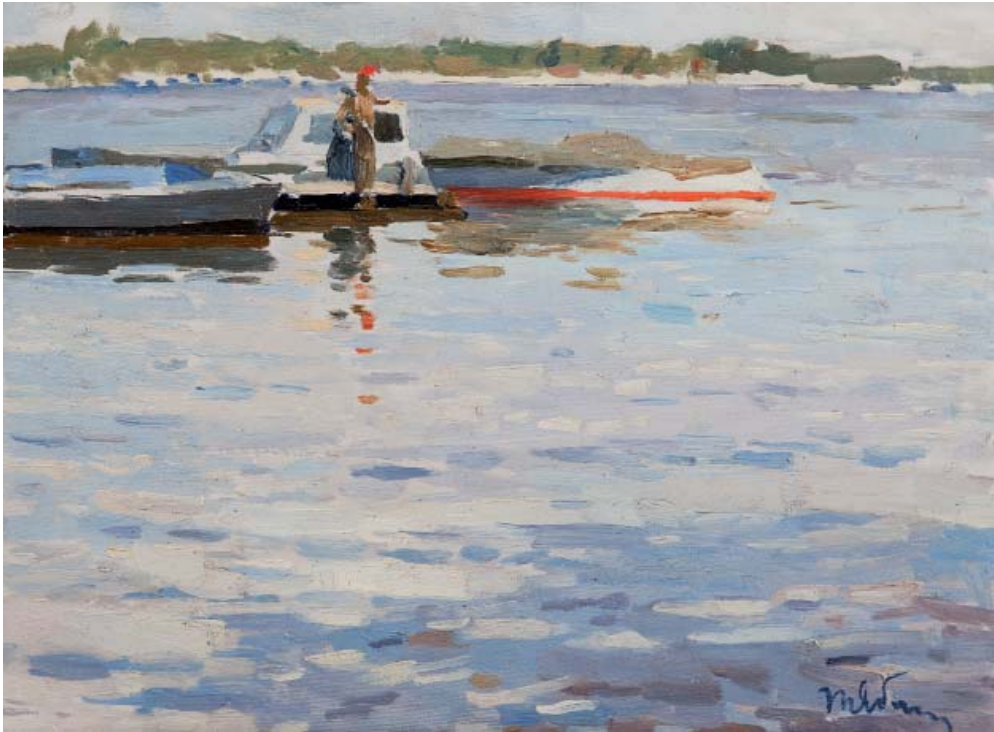
КОНОВАЛЮК Ф.
«Парк. Ресторан», 1962

Картон, олія
34,5 x 25,5 см
Підпис і дата знизу праворуч

3 000 – 4 000

Коновалюк Федір Зотикович (1890-1984) – видатний живописець, колорист, ілюстратор. Народився в с.Калівка, Вінницька обл. Навчався у Лаврській іконописній майстерні (1903-1909), закінчив КХУ, де навчався у В.Менка, О.Мурашка (1915). В роки Радянської влади закінчив КДХІ. Багато часу вчився під спостереженням І.Жакевича. Твори Ф.Коновалюка вирізняються мініатюрністю та глибоким відчуттям кольору. У своїй творчості розвивав традиції українських художників кін. 19 – поч. 20 ст. Жив і працював у Києві.

104

ЯБЛОНСЬКА Т.
«На Дніпрі», 1951

Картон, олія
26 x 35 см
Підпис знизу праворуч, на звороті
підтверджуюча підпис доньки Г.Атаян

4 000 – 6 000

Яблонська Тетяна Нилівна (1917-2005) – український живописець, майстер пейзажного живопису. Закінчила КХІ (1941), де навчалася у Ф.Кричевського. Працювала у галузі станкового та монументально-декоративного живопису, станкової графіки. Брала участь у виставках: республіканських (з 1945), всесоюзних (з 1938), зарубіжних (з 1951). Чисельні персональні виставки в СРСР та за кордоном (з 1940). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1951). Народний художник УРСР (1960). Член-кореспондент АМ СРСР (1953). Професор (1967). Лауреат державних премій УРСР. Нагороджена орденом трудового Червоного Прапора, бронзовою медаллю міжнародної виставки в Брюсселі.

105

КАШШАЙ А.
«Осінь в Карпатах», 1960-і

Полотно, олія
64,5 x 69 см
Підпис знизу праворуч

3 500 – 4 500

Кашшай Антон Михайлович (1921-1991) – український живописець. Народився в с.Добринич, Закарпатська обл. Навчався у Й.Бокшая та А.Ерделі (1931-1938). Заслужений діяч мистецтв (1960). Народний художник УРСР (1964). Учасник багатьох виставок (з 1947). Жив і працював в м.Ужгороді. А.Кашшай здійснив творчі поїздки в Італію, Японію, Норвегію (1960-1980). Майстер пейзажного жанру та натюрморту. Твори художника зберігаються в багатьох приватних колекціях і музеях світу, зокрема у Третьяковській галереї, і увійшли до золотого фонду всесоюзного мистецького надбання.

106

ЖУРАКОВСЬКИЙ В.

«Опівдні», 1996

Полотно, олія
90 x 110 см

Підпис і дата знизу ліворуч

5 000 – 7 000

Жураковський Віктор Петрович (1928-2001) – український живописець. Закінчив Одеське художнє училище (1955), вчителі з фаху – Л.Мучник, Д.Фруміна, М.Тодоров, М.Муцельмахер. Працював в галузі станкового живопису. Брав участь у республіканських та всесоюзних виставках (з 1955). Значне місце у творчості художника займають композиції із зображеннями жінок. Його жінки стилізовані, образи їх узагальнені.

107

АЦМАНЧУК О.
«Дніпровські галі», 1961

Полотно, олія
80 x 120 см
Підпис і дата знизу праворуч

8 000 – 10 000

Ацманчук Олександр Павлович (1923-1974) – український живописець, майстер жанрового живопису, портретист. Народився в м.Одеса. Навчався в ОХУ (1947), Ленінградському художньому інституті (1953). Брав участь у виставках (з 1953). Викладав в ОХУ (1953-1957). Був відомий як експериментатор в області композиційної побудови картини. Роботи зберігаються в НХМУ, Музеї Петербурзької АМ, Одеському ХМ та ін.

ЦВЕТКОВА В.*«Натюрморт з хризантемами та книгою», 1961*

Полотно, олія
70 x 100 см
Підпис знизу праворуч

25 000 – 30 000

Цветкова Валентина Петрівна (1917-2007) – український живописець, майстер пейзажу та натюрморту. Народилась в м.Астрахань, Росія. Закінчила Астраханське художнє училище (1935). Нагороджена орденами та медалями. Багато часу проводила працюючи в Криму. Народний художник України (1985). Роботи Цветкової відображають усю красу Криму та користуються великим попитом серед колекціонерів живопису ХХ ст.

Валентина Цветкова є однією з найяскравіших представниць кримської школи живопису нашої доби, яка виплеснула цілу когорту прекрасних майстрів пензля, художників, які поклонялися сонцю й повітрю, які вирішували творчі завдання «чистого» живопису – живопису в самому собі. Широка і ясна композиція, ритмічність, чистота і гармонія кольорових плям, робота виконана на одному диханні, в один сеанс – ось творче кредо видатної художниці.

Найбільш яскраво художній темперамент мисткині виявився у натюрмортах – вони відзначаються стихійною силою життя, соковитістю, повнокровністю форм, експресивним живописом, їм властива характерність у передачі натури, декоративність колірної ладу, сміливість у його співвідношеннях, багатство фактурних ефектів.

Найчастіше художниця пише натюрморти на тлі пейзажу, на плері, де знаходить точну спів розмірність елементів і предметів натюрморту, тонку гармонійність світлового й колірної середовища, добре відчуває і передає стан.

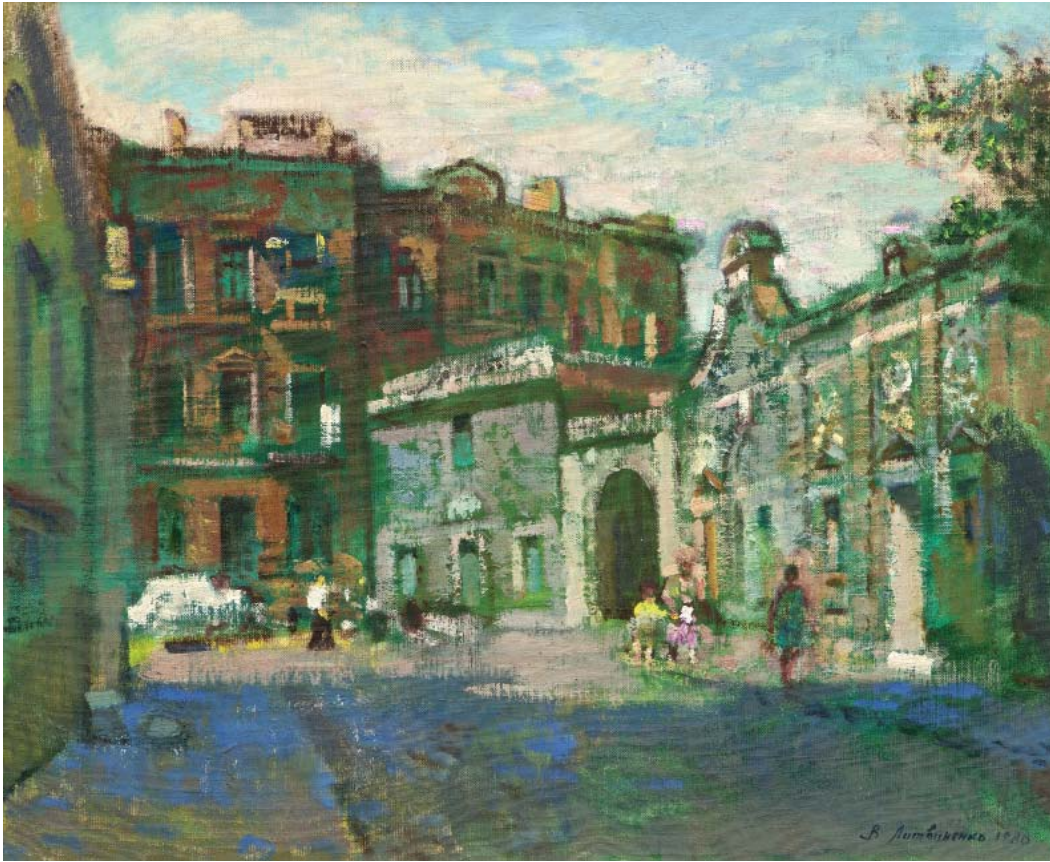
Даний натюрморт є однією з ранніх робіт художниці. Його художнє вирішення носить досить досконалий характер. Це період творчого злету, майстерності сюжетної лінії.

Натюрморт-оповідь, натюрморт-образ – чи не це основне завдання цього самодостатнього жанру живопису. Кожен глядач знайде свої, співзвучні цьому світлому настроєві переживання; спогади про квітучі сади, в яких так люблять майорити тендітні хризантеми, заманюючи нас.

Бездоганне композиційне вирішення у натюрморті, доповнюючі елементи, такі як книга та ручка, підкреслюють місце написання – дім художниці, де з під її пензля виходили живописні гімни букетам чарівних квітів.

Валентина Цветкова по-жіночому ніжно заспівала пісню кримському колориту, заспівала як ніхто до цього часу, заспівала як людина, закохана в життя, як художниця-закохана в людей.

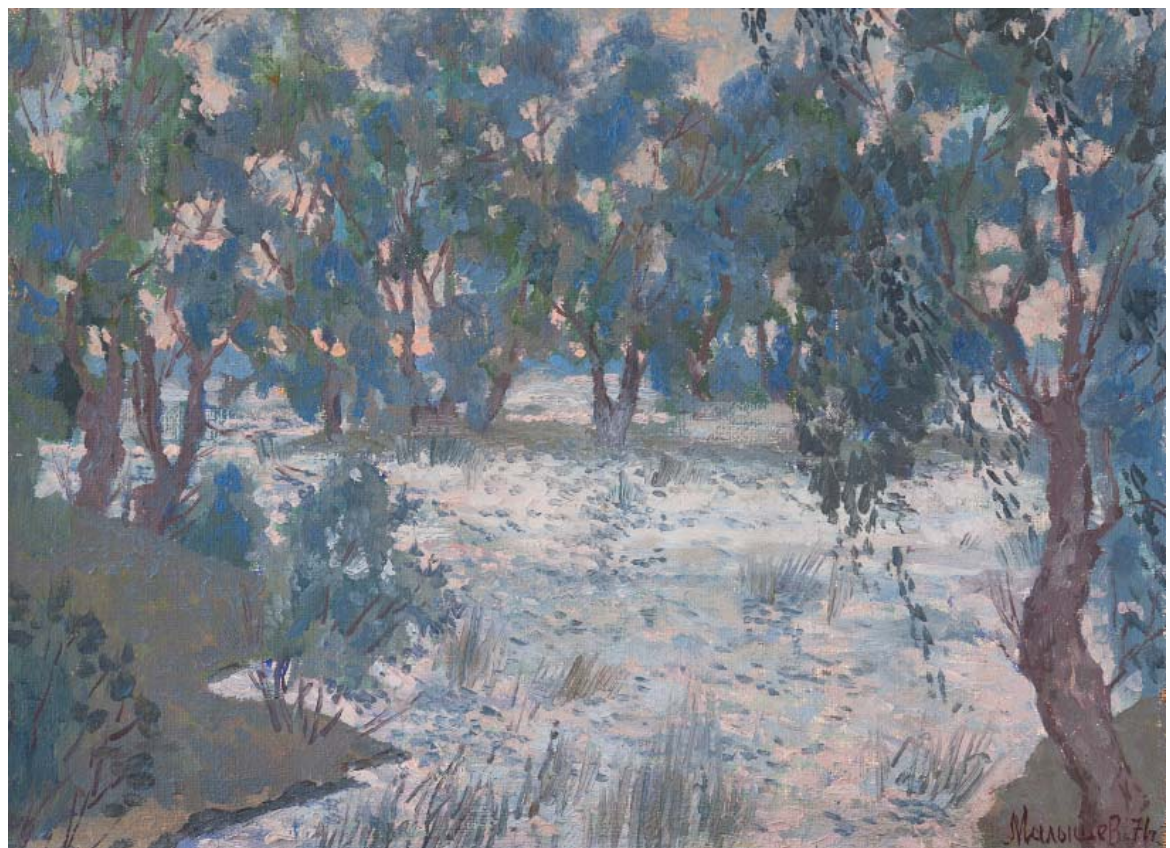
109

ЛИТВИНЕНКО В.
«Воронцовський провулок», 1988

Полотно, олія
54 x 65,5 см
Підпис і дата знизу праворуч

2 500 – 3 500

Литвиненко Володимир Миколайович (нар. 1930) – український живописець. Народився у м.Одеса. Закінчив ОХУ (1956), де вчився у М.Павлюка, М.Шелюти та Г.Крижевського. Працює у галузі станкового живопису. Працював у Франції та співпрацював з аукціоном «Asole». Бере участь у республіканських, всесоюзних та міжнародних (США, Канада, Греція, Італія, Франція) виставках (з 1958). Нагороджений медаллю. Заслужений художник України (2008). Роботи художника зберігаються в музеях України, а також користуються попитом у колекціонерів.

110

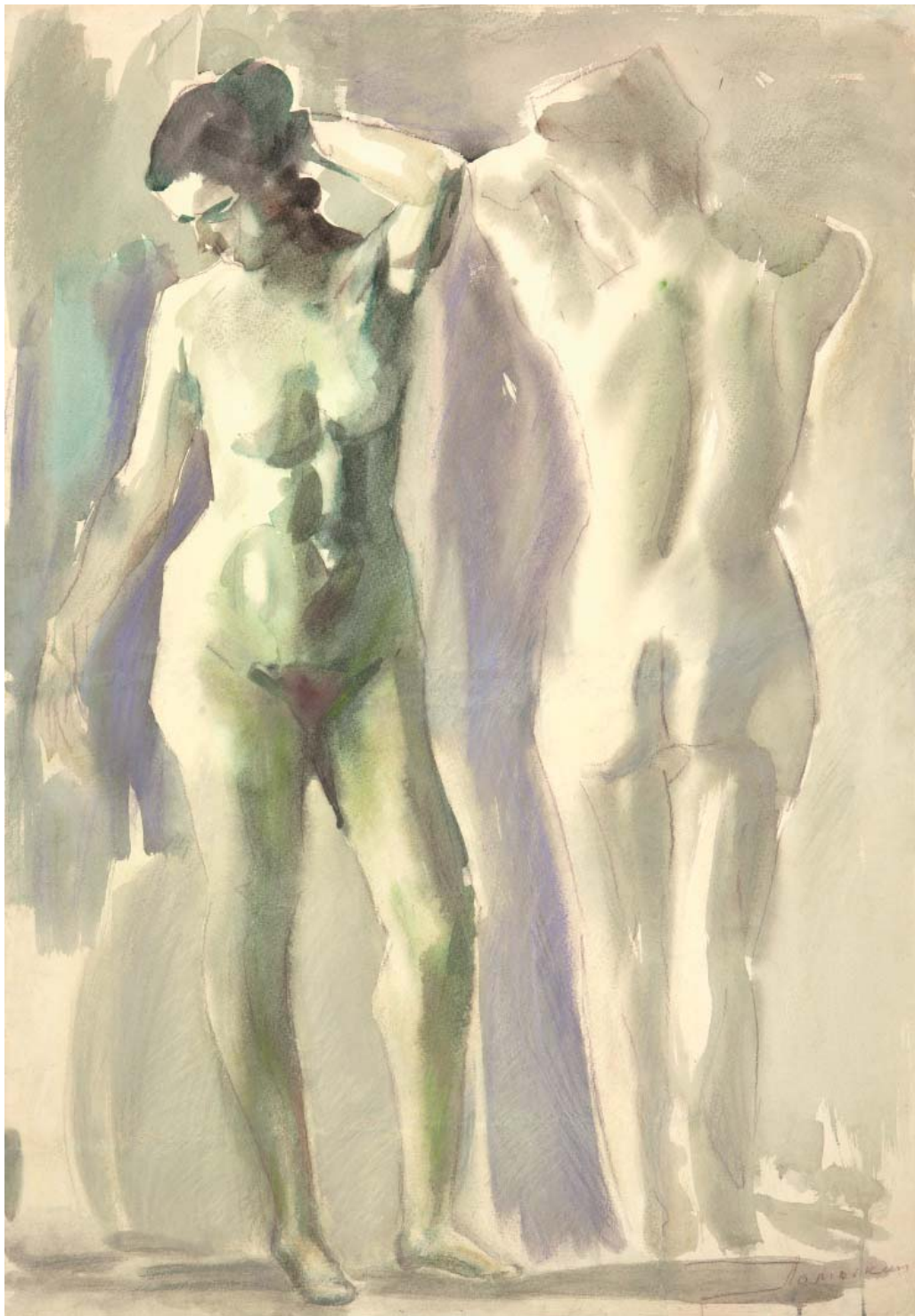
МАЛИШЕВ Г.
«Ранок на Дністрі», 1971

Полотно олія
52,5 x 72,5 см
Підпис і дата знизу праворуч

2 500 – 3 500

Малишев Геннадій Йосипович (1922-1999) – український живописець. Закінчив ОХУ (1955), де навчався у Л.Мучника та Д.Фруміної. Учасник ВВВ. Брав участь у виставках республіканських (з 1957), всесоюзних (з 1958). Нагороджений медалями. Працював у жанрі пейзажу та натюрморту. Художнику притаманний яскраво-виражений, особистий колорит.

III

ЛОМИКІН К.
«Дві оголені», 1970-і

Папір, акварель, пастель
73 x 51 см
Підпис знизу праворуч

3 000 – 4 000

Ломикін Костянтин Матвійович (1924-1993) – український живописець, графік. Автор тематичних картин, пейзажів, натюрмортів. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1971). Член Одеської організації СХ УРСР (1953). Закінчив ОХУ (1951), де вчився у Л.Мучника, М.Шелюто та М.Павлюка. Його роботи експонувалися на республіканських та всесоюзних виставках. Жив і працював у м.Одесі. Своєю творчістю К.Ломикін продовжив традиції ТПРХ. Народний художник України (1984).

Аналогічна робота К.Ломикіна «Дві оголені» (1970-і) репродукована у каталозі «Костянтин Ломикін», Амстердам, 2001.

112

ГАВДЗИНСЬКИЙ А.

«Вроцлав. Вид на костьоли», 1977

Полотно, олія
65 x 55 см

Підпис і дата знизу праворуч

4 000 – 6 000

Гавдзинський Альбін Станіславович (нар. 1923) – український живописець. Народився в с.Бобрин, Одеська обл. Закінчив ОХУ (1950), де вивчав художню майстерність у М.Муцельмахера, П.Пархета, Ю.Бершадського, пізніше у М.Павлюка, Д.Крайнева. Заслужений художник УРСР (1976). Працює в галузі станкового живопису. Твори знаходяться в багатьох музеях України та Росії. Народний художник України (2003). Нагороджений медаллю.

113 /

ШЕЛЮТО М.
«На лу́гу», 1967

Полотно, олія
 80 x 120,5 см
 Підпис і дата на звороті

5 000 – 7 000

Шелюто Микола Андрійович (1906-1984) – український живописець, пейзажист. Народився в с.Глухівка, Гомельська обл. Закінчив ОХІ (1931), де вчився у П.Волокидіна, Д.Крайнева, В.Заузе. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1958). Займався викладацькою діяльністю. Послідовник традицій ТПРХ. Учасник республіканських, всесоюзних та приватних виставок. Роботи знаходяться у багатьох музеях України та приватних збірках СРСР та Європи. Жив і працював в м.Одесі. У творах Шелюто виразно видно вплив російського реалістичного мистецтва та мистецтва імпресіоністів XIX – початку XX століть.

Представлена робота репродукована у книзі «Н.А.Шелюто», Київ, 2008, с. 179.

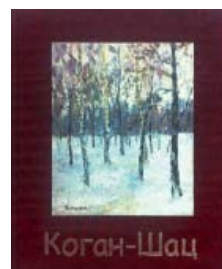
114

КОГАН-ШАЦ М.
«Осінь», 1982

Полотно, олія
68 x 80 см
Підпис знизу праворуч

4 000 – 6 000

Коган-Шац Матвій Борисович (1911-1989) – український живописець, майстер пейзажного живопису. Народився у м.Могилів-Подільський, Вінницька обл. Закінчив ОХІ (1935), де навчався у П.Волокидіна, Т.Фраєрмана і О.Шовкуненка. Закінчив КХІ (1939), де навчався у О.Шовкуненка. Жив і працював у м.Київ. Роботи художника зберігаються в музеях та приватних збірках, користуються великим попитом на художньому ринку України.

Представлена робота репродукована у альбомі «Коган-Шац», Київ, 2010, с. 177.

115

БОРЕЦЬКИЙ А.

«Натюрморт. Квіти у рожевій вазі з яблуками та сливами», 1950-і

Полотно, олія
95 x 75 см
Підпис знизу праворуч

14 000 – 18 000

Борецький Адальберт Адальбертович (1910-1990) – український і словацький живописець, майстер монументальних полотен. Народився в м.Убла, Словаччина. Вчився в Ужгородській Публічній школі малювання (1927-1931) у А.Ерделі. Жив і працював в Ужгороді (до 1969), потім переїхав до Чехословаччини. Член Товариства карпато-русинських художників (1935-1939). Займався викладацькою діяльністю. Працював переважно в галузі жанрового і пейзажного живопису, а також станкової графіки. Жив і працював у м.Кошице (Словаччина).

116

ГРИГОР'ЄВ С.

«Дівчата на березі річки», 1985

Папір, акварель

50 x 63,5 см

Підпис і дата знизу праворуч

1 500 – 2 000

Григор'єв Сергій Олексійович (1910-1988) – український живописець і графік, видатний портретист і майстер тематичних картин. Народився в м.Луганськ. Навчався у КХІ (1928-1932). Професор КХІ (1947-1960). Працював в галузі побутового жанру (з 1930). Отримав Державну премію СРСР (1950, 1951). Народний художник СРСР (1951). Дійсний член АМ СРСР (1958). Здебільшого його твори присвячені образам радянської молоді. Працював у галузі жанрового живопису, портрета та пейзажу. Твори художника зберігаються в музеях світу. Жив і працював в м.Київ.

117

МИКИТА В.

«Хати під полонинами», 2003

Оргаліт, темпера

52 x 73 см

Підпис і дата знизу праворуч

2 500 – 3 500

Микита Володимир Васильович (нар. 1931) – закарпатський живописець. Закінчив УХУ (1950), де вчився у А.Ерделі, Й.Бокшая, Ф.Манайла. Працює в галузі станкового живопису. Бере участь у республіканських (з 1957), всесоюзних (з 1961), зарубіжних (з 1966) виставках. Дійсний член-кореспондент АМ України. Народний художник України. Лауреат Шевченківської премії за художню серію «Рідний край» (2005). Нагороджений медаллю.

118

ЧАУС В.
«На подвір'ї», 2007

Полотно, олія
90 x 80 см
Підпис знизу праворуч

3 000 – 4 000

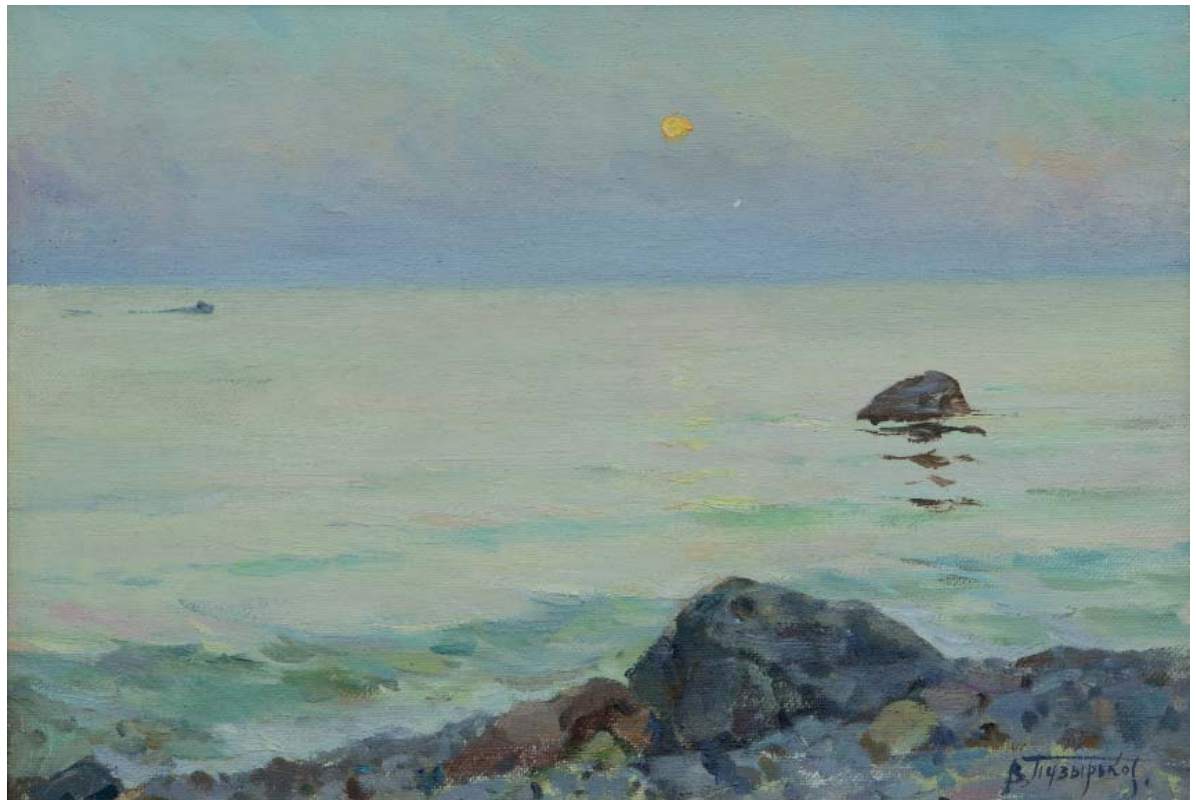
Чаус Віктор Миколайович (нар. 1940) – український художник, майстер живопису. Народився в с.Ямпіль, Донецька обл. Навчався в Кримському художньому училищі ім. М.Самокиша. Закінчив Харківський художньо-промисловий інститут (1941) за спеціальністю «Монументально-декоративний розпис», де навчався у Є.Єгорова, Б.Колесника, Б.Косарева. Працює викладачем цього інституту (з 1971), професор кафедри живопису (2000), керівник творчої майстерні портрета. Член НСХУ (1982). Голова секції живопису Харківської ОНСХУ (з 1998). Заслужений діяч мистецтв України (2000). В.Чаус – яскравий майстер живопису, автор творів, які приваблюють своєю відвертістю, душевним теплом, феєричним розмаїттям та складністю техніки виконання.

119

ПУЗИРКОВ В.
«Вечір», 1981

Полотно на картоні, олія
35 x 50 см
Підпис знизу праворуч

4 000 – 6 000

Пузырков Віктор Григорович (1918-1999) – український живописець. Навчався у Дніпропетровському художньому училищі (1936-1938), в КХІ (1938-1942), викладачі – К.Єлева, В.Костецький, Ф.Кричевський, О.Шовкуненко, М.Панін, С.Герасимов, у Московському художньому інституті (1942-1943) у Самарканді, знову в КХІ (1944-46). Майже півсторіччя керував художніми майстернями КХІ. Хрестоматійний твір В.Пузыркова «Чорноморці» знаходиться в постійній експозиції Третяковської галереї. Останні роки життя захоплювався маринами та яскравими натюрмортами, наближуючись до імпресіонізму. Заслужений діяч мистецтв УРСР. Народний художник УРСР. Лауреат Державної премії УРСР ім. Т.Шевченка, лауреат Державних премій УРСР. Член Спілки художників України.

120 /

ЗАРЕЦЬКИЙ В.

«Кайф», 1989

Папір, олівець

51 x 73,5 см

Підпис знизу праворуч

4 000 – 6 000

Зарецький Віктор Іванович (1925-1990) – український живописець, майстер пейзажу та жанрової картини. Народився в м.Білопілля, Сумська обл. Закінчив КХІ, де вчився у Г.Титова, С.Григор'єва, М.Шаронова (1953). Працював у галузі станкового та монументального живопису. Один з наймайстерніших рисувальників України. Організував свою студію малюнку (1978-1985). В.Зарецького було відзначено Державною премією ім. Т.Шевченка (1994). Українська АМ та СХУ встановили премію ім. В.Зарецького для молодих художників. Твори знаходяться в музеях України та світу. Жив та працював у м.Київ.

Представлена робота репродукована у каталозі «Віктор Зарецький». Київ, СХУ, 1991, с. 3.

121

ГРИГОР'ЄВ С.
«Збір маслюків», 1980-і

Полотно на картоні, олія
47 x 59,5 см
Підпис і дата знизу ліворуч

4 500 – 6 500

Григор'єв Сергій Олексійович (1910-1988) – український живописець і графік, видатний портретист і майстер тематичних картин. Народився в м.Луганськ. Навчався у КХІ (1928-1932), Професор КХІ (1947-1960). Працював в галузі побутового жанру (з 1930). Отримав Державну премію СРСР (1950, 1951). Народний художник СРСР (1951). Дійсний член АМ СРСР (1958). Здебільшого його твори присвячені образам радянської молоді. Працював у галузі жанрового живопису, портрета та пейзажу. Твори художника зберігаються в музеях світу. Жив і працював в м.Київ.

122

ГЛУЩЕНКО М.
«Весна», 1961

Картон, олія
35 x 50,5 см
Підпис і дата знизу праворуч

8 000 – 12 000

Глущенко Микола Петрович (1901-1977) – український живописець. Закінчив Берлінську вищу школу образотворчого мистецтва у Шарлоттенбурзі (1924). Жив за кордоном у Франції та Іспанії (до 1936). Виставлявся на «Осінньому салоні» та «Салоні незалежних». Влаштував персональні виставки у Парижі, Мілані, Бухаресті, Празі, Стокгольмі, Римі (за життя відбулося 32 персональні виставки). Викладав у КХШ, професор КХІ (1939). Народний художник України (1944), лауреат Державної премії України ім. Т.Шевченка. Один з найвідоміших українських художників.

123

ГЛУЩЕНКО М.

«Рання весна», 1976

Картон, олія

50 x 70 см

Підпис і дата знизу праворуч

16 000 – 22 000

Глушенко Микола Петрович (1901-1977) – український живописець. Закінчив Берлінську вищу школу образотворчого мистецтва у Шарлоттенбурзі (1924). Жив за кордоном у Франції та Іспанії (до 1936). Виставлявся на «Осінньому салоні» та «Салоні незалежних». Влаштував персональні виставки у Парижі, Мілані, Бухаресті, Празі, Стокгольмі, Римі (за життя відбулося 32 персональні виставки). Викладав у КХШ, професор КХІ (1939). Народний художник України (1944), лауреат Державної премії України ім. Т.Шевченка. Один з найвідоміших українських художників.

124

ЗАВГОРОДНІЙ А.

«День перемоги 9 травня у Севастополі», 1987

Папір, гуаш
66 x 56 см
Підпис і дата знизу праворуч

800 – 1 200

Завгородній Анатолій Петрович (нар.1929) – графік. Народився в м.Знам'янка. Член КПРС. Працює в галузі станкового живопису і графіки, монументально-декоративного мистецтва. Основні твори: «Перед путиною» (1961); графічні серії «Миколаїв – місто корабелів» (1966-1965); «Миколаїв – корабельний край» (1966-1967); стела-монумент «Десант Ольшанського» у лівському Палаці щастя (1965-1966) та ін. Бере участь у виставках: республіканських (з 1965), всесоюзних (з 1966), персональна – Миколаїв (1968). Нагороджений орденом «Знак Пошани».

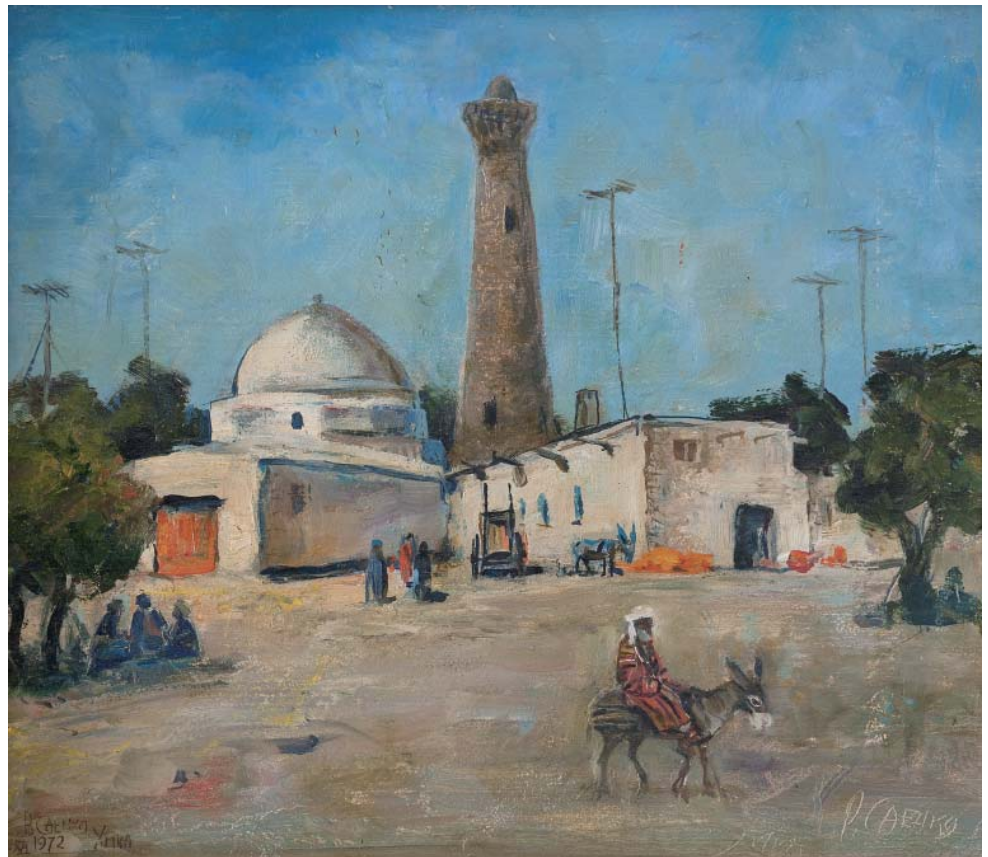
125

САЄНКО Р.

«Жива», 1972

Картон, олія
43 x 49 см
Підпис і дата знизу праворуч

1 000 – 1 500

Саєнко Руслан Миколайович (нар. 1933) – український художник, графік. Народився в м.Узбекистан. Закінчив Ленінградське художньо-графічне педагогічне училище, де вчився у А.Мордвинової, Г.Орловського, Є.Антипової, Л.Орехової, В.Тетеріної. Закінчив КХІ (1966). Педагоги з фаху – В.Касян, О.Данченко, Г.Якутович. Активний учасник республіканських, всесоюзних, міжнародних та персональних виставок (з 1962). Член НСХУ (1980). Твори художника знаходяться у 15-ти Державних музеях України та Росії, а також у приватних колекціях у Франції, Чехії, Словачії, Польщі, Китаї, Кореї, Гонконгу, Люксембургу, США. Працює також в області прикладного мистецтва (гобелен).

126

БІДНОШЕЙ Д.

«Ранок в Моронцях», 1963

Полотно на картоні, олія

33 x 49,5 см

Підпис і дата знизу праворуч

1 500 – 2 000

Бідношей Данило Пантелійович (1924-1989) – український живописець, пейзажист. Закінчив КХІ (1953), де навчався у В.Костецького, І.Штільмана та Г.Меліхова. Учасник республіканських виставок (з 1951). Член НСХУ (1960). Заслужений художник України. Учасник ВВВ. Нагороджений медаллю. Твори художника зберігаються в музеях та приватних збірках України.

127

СОРОКА А.

«На гарбузовому полі», 2005

Полотно, олія

80 x 55 см

Підпис знизу праворуч

2 500 – 3 500

Сорока Аркадій Васильович (1921-2010) – український живописець. Народився у м.Вінниця. Закінчив ОДХУ (1941) ім. М.Грекова у Л.Мучника, Д.Крайнева, М.Шелюти. Член НСХУ (з 1964). Учасник багатьох обласних, республіканських та міжнародних виставок (з 1962). Працює в галузі станкового та монументального живопису. Учасник ВВВ. Заслужений художник України (1980). Народний художник України. Твори художника зберігаються у художніх музеях та приватних збірках України, Росії, Європи.

128

БАРОЯНЦ С.
«В Аральській пустелі», 1961

Полотно, олія
24 x 70 см
Підпис і дата знизу праворуч

3 000 – 4 000

Бароянц Михайло Сергійович (1925-2006) – український живописець. Народився у Вірменії. Навчався в Єреванському Художньому училищі (1940-1942), а потім в Єреванському художньому інституті. Закінчив КХІ (1953), де вчився у О.Шовкуненка, Т.Яблонської та В.Пузиркова. Член СХУ (1957). Учасник ВВВ. Брав участь у виставках: республіканських (з 1954), всесоюзних (з 1957). Нагороджений медалями. Роботи експонуються в Україні, Японії, Великобританії та ін., постійно виставляються на аукціонах, зокрема Christie's та ін.

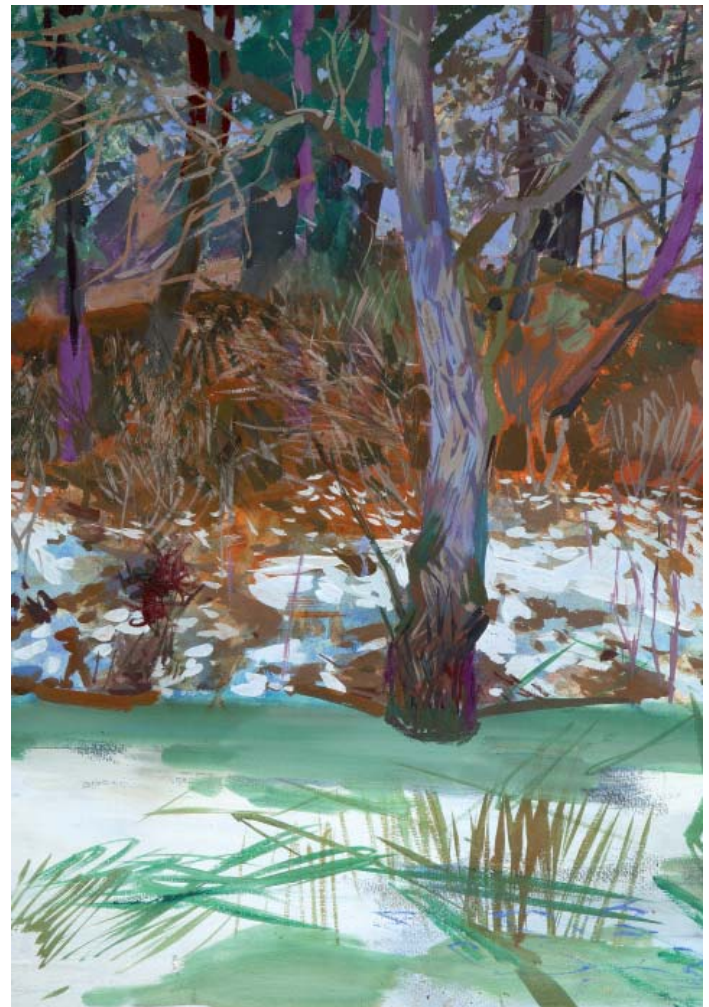
129

ЗАРЕЦЬКИЙ В.
«Пейзаж з деревом», 1980-і

Папір, гуаш
65 x 45 см
Підпис знизу праворуч

4 000 – 6 000

Зарецький Віктор Іванович (1925-1990) – український живописець, майстер пейзажу та жанрової картини. Народився в м.Білопілья, Сумська обл. Закінчив КХІ, де вчився у Г.Титова, С.Григор'єва, М.Шаронова (1953). Працював у галузі станкового та монументального живопису. Один з наймайстерніших рисувальників України. Організував свою студію малюнку (1978-1985). В.Зарецького було відзначено Державною премією ім. Т.Шевченка (1994). Українська АМ та СХУ встановили премію ім. В.Зарецького для молодих художників. Твори знаходяться в музеях України та світу. Жив та працював у м.Київ.

130

ТЮХА І.
«Пейзаж Карпат», 1985

Полотно, олія
90 x 130 см
Підпис і дата знизу праворуч

4 500 – 6 500

Тюха Іван Андрійович (1920-2000) – український живописець. Народився в с.Власівка, Київська область. Закінчив КХІ навчався у В.Костецького, І.Штільмана (1952). Учасник ВВВ. Працює в галузі станкового живопису. Бере участь у виставках: республіканських (з 1951), персональна – Київ (1957). Заслужений художник УРСР (з 1955). Нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями.

131 /

СТОЛЯРЕНКО П.
«Зима в горах», 1963

Полотно, олія
65 x 97 см
Підпис знизу ліворуч

15 000 – 20 000

Столяренко Петро Кузьмич (нар. 1925) – український живописець, пейзажист, мариніст, майстер натюрморту. Народився у с.Каштани, Крим. Навчався в студії образотворчих мистецтв при Феодосійській Картинній галереї ім.І.Айвазовського у М.Барсамова. Працює переважно у галузі морського пейзажу та тематичної картини. Неповершеними за колоритом та композицією вважаються його натюрморти та пейзажі. Живе і працює у м.Ялта. Заслужений художник України (1972). Народний художник України (1985).

132

ГОРСЬКА А.

«Балалаєчник», 1950-і

Папір, олівець

33 x 44 см

Підпис знизу праворуч

1 500 – 2 000

Горська Алла Олександрівна (1929-1970) – українська художниця і відомий діяч правозахисного руху 1960-х років в Україні. Закінчила КХІ (1954). Працювала у галузі станкового і монументального живопису. Учасник республіканських виставок. Жила та працювала у Ялті та Києві. Була дружиною В.Зарецького. Горська була одним із організаторів Клубу творчої молоді «Сучасник» (1959-1964). За участь в акціях протесту (1965-1968) проти розправ над українськими правозахисниками – Б. і М.Горинями, П.Заливахою, С.Караванським, В.Морозом, В.Чорноволом та іншими Горська була знову виключена зі Спілки художників і зазнала переслідувань з боку радянських органів безпеки. Трагічно загинула.

133

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Г.

«На березі озера», 1968

Полотно, олія

50 x 60 см

Підпис і дата на звороті

1 500 – 2 000

Чернявський Георгій Георгійович (1924-1981) – український художник, пейзажист. Навчався у КХІ (1949-1955) в майстерні К.Трохименка. Учасник республіканських, всесоюзних та міжнародних виставок. Народний художник України (1974). Відзначений Державною премією УРСР ім. Т.Шевченка (1978). Чисельні республіканські та всесоюзні виставки. Твори художника зберігаються в музеях України та приватних збірках.

134

ШОВКУНЕНКО О.

«Весна», 1970-і

Папір, пастель

43 x 64 см

Підпис знизу праворуч

2 500 – 3 500

Шовкуненко Олексій Олексійович (1884-1974) – український живописець, графік. Закінчив ОХУ (1908), вчився у Петербурзькій АМ (1909-1917). Вчителі з фаху: К.Костанді, Г.Ладигенський, Д.Крайнев, В.Савинський. Бере участь у загальних (з 1918), республіканських (з 1927), всесоюзних (з 1939), зарубіжних (з 1932) виставках. Золота медаль на Всесвітній виставці в Парижі (1937), срібна – на Міжнародній виставці в Брюсселі (1958). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1941). Народний художник СРСР (1944). Дійсний член АМ СРСР (1947). Професор (1935). Лауреат Державної премії УРСР ім. Т.Шевченка (1970). Нагороджений орденом Леніна і 3-ма орденами Трудового Червоного Прапора, медалями, почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

135

ГОЛЕМБІЄВСЬКА Т.

«Весна на моєму вікні», 2010

Полотно, олія

61,5 x 40 см

Підпис і дата знизу праворуч

2 500 – 3 500

Голембієвська Тетяна Миколаївна (нар. 1936) – український живописець. Закінчила КХІ (1962), де навчалась у В.Костецького, К.Трохименка і С.Григор'єва. Професор КХІ (1984). Народний художник УРСР (1986). Член-кореспондент АМ СРСР (1988). Лауреат Республіканської комсомольської премії ім. М.Островського (1968). Дійсний член Національної АМ України (1997), академік. Працює в галузі станкового живопису. Майстриня пейзажу, натюрморту та жанрового живопису.

136

ЗОРКО Ю.

«Кримський натюрморт», 2011

Полотно, олія
65 x 75 см
Підпис знизу ліворуч

1 500 – 2 000

Зорко Юрій Валентинович (нар. 1937) – український живописець, графік, аквареліст. Народився у с.Раздольне, Приморського краю. Закінчив Донецьку художню школу художників-оформлювачів. Викладачі з фаху В.Гладкий, Б.Сташевський, М.Глушенко та Т.Яблонська зуміли розгледіти у молодого художника вроджений талант колориста із самобутнім баченням навколишнього світу. Член СХУ (з 1971). Народний художник України (1999). Твори художника зберігаються у музеях України, Росії, Білорусі; приватних колекціях США та Європи. Став ініціатором створення творчої групи «Донецький пленер» при місцевій організації НСХУ (1999).

137

ТРУШ В.

«В кафе біля моря», 2010

Полотно, олія
50 x 43 см
Підпис знизу ліворуч

2 000 – 3 000

Труш Володимир (нар. 1963) – український живописець. Закінчив Київську республіканську художню школу під керівництвом професора Шевченка (1981) та Київську академію образотворчого мистецтва (1987). Регулярно приймає участь у виставках (з 1992). Учасник міжнародних фестивалів Art-Vienna та Art Expo New York. Останні 15 років виставляється в найпрестижніших галереях США. Його стиль іменується як «романтичний реалізм». Твори художника зберігаються у багатьох колекціях по всьому світу.

138

ЯБЛОНСЬКА Т.

«Мороз і сонце», 1996

Полотно, олія
30 x 35 см
Підпис і дата знизу праворуч

5 000 – 7 000

Яблонська Тетяна Нилівна (1917-2005) – український живописець, майстер пейзажного живопису. Закінчила КХІ (1941), де навчалася у Ф.Кричевського. Працювала у галузі станкового та монументально-декоративного живопису, станкової графіки. Брала участь у виставках: республіканських (з 1945), всесоюзних (з 1938), зарубіжних (з 1951). Чисельні персональні виставки в СРСР та за кордоном (з 1940). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1951). Народний художник УРСР (1960). Член-кореспондент АМ СРСР (1953). Професор (1967). Лауреат державних премій УРСР. Нагороджена орденом трудового Червоного Прапора, бронзовою медаллю міжнародної виставки в Брюсселі.

На звороті акварель «Натюрморт з рибою».

139

УСОВ Е.

«Оголена», 1970

Папір, акварель

62 x 87 см

Підпис і дата на звороті

800 – 1 000

Усов Едуард Прокопович (1938-1978) – графік. Народився в м.Корюківці Чернігівська обл. Проживав у м.Прилуки (з 1944). Навчався спочатку в Київському училищі прикладного мистецтва, а згодом у Кишинівському художнього училища ім. І.Репіна, яке успішно закінчив і залишився у Молдавії. Член Спілки художників СРСР (1966). Повернувся до м.Прилук (1972), влаштувався на роботу в художню майстерню. Він був першим і єдиним на той час у місті членом Спілки художників СРСР. Посмертні виставки художника пройшли в Києві та Прилуках, його роботи залишилися в приватних колекціях, у запасниках музеїв.

140

КІЗЕНКО Н.

«Туманна зима», 1980-і

Полотно, олія

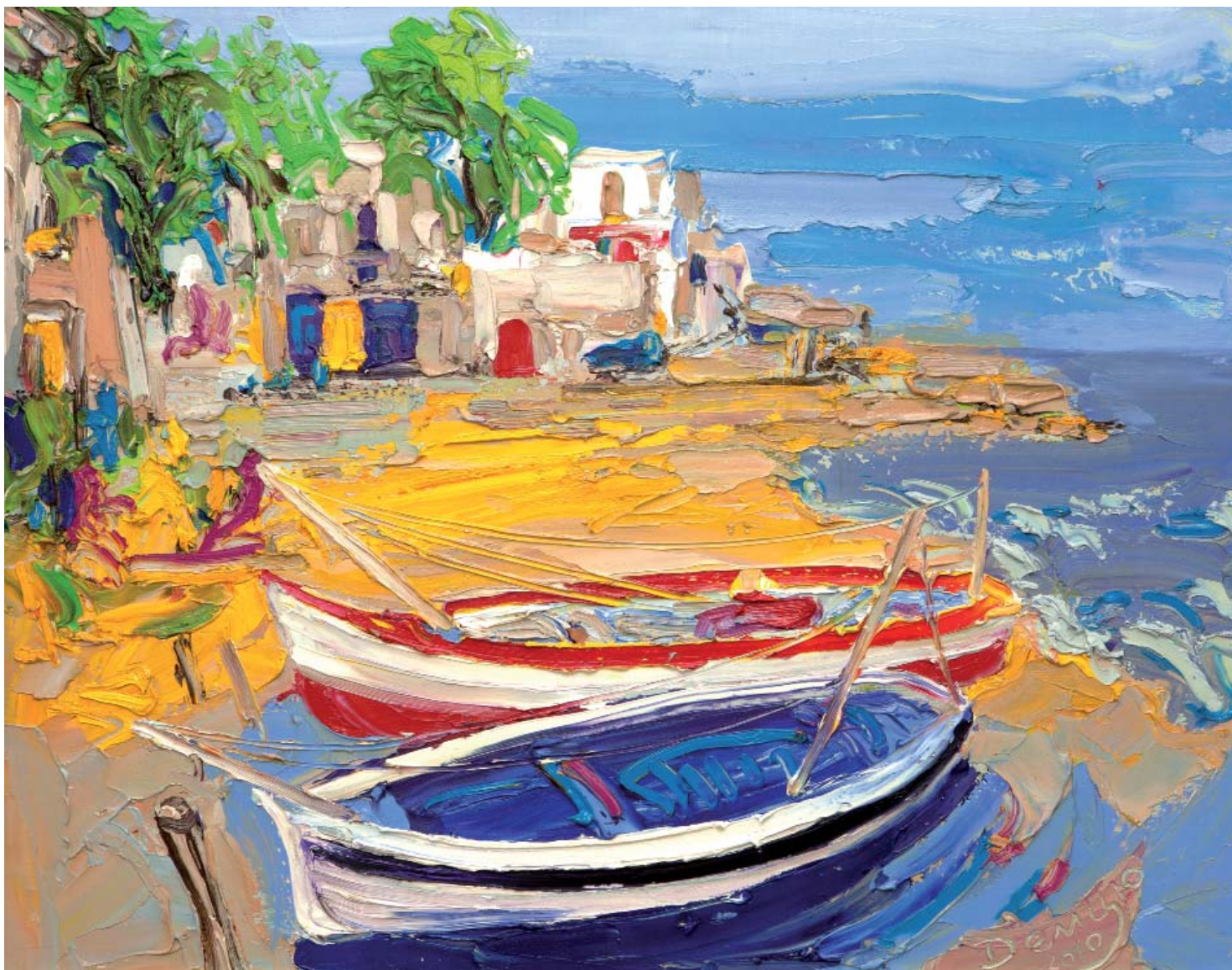
51 x 71 см

Підпис знизу праворуч

2 000 – 3 000

Кізенко Нестор Митрофанович (1926-2007) – український художник. Був слухачем художнього курсу Академії мистецтв у Тбілісі, де отримав ази художньої освіти. Член НСХУ (2000). Учасник чисельних виставок в Україні та США. Картини майстра зберігаються в музеях України та приватних колекціях України, Канади, Великобританії, США, Німеччини. Член Спілки народних майстрів.

141

ДЕМЦЮ М.

«Іспанський мотив», 2010

Полотно, олія
73 x 93 см

Підпис і дата знизу праворуч

3 500 – 4 500

Демцю Михайло Іванович (нар. 1953) – український живописець. Закінчив Львівське училище декоративного та прикладного мистецтва ім. І.Труша. Член НСХУ. Заслужений діяч мистецтв України. Член клубу Українських митців. Має нагороди: Всеукраїнське Триенале живопису (2001), Фестиваль кераміки в музеї кераміки (2003). Роботи художника знаходяться в музеях України, Європи та приватних колекціях світу.

142

БОНДАРОВИЧ А.

«Два букети ірисів», 1970-і

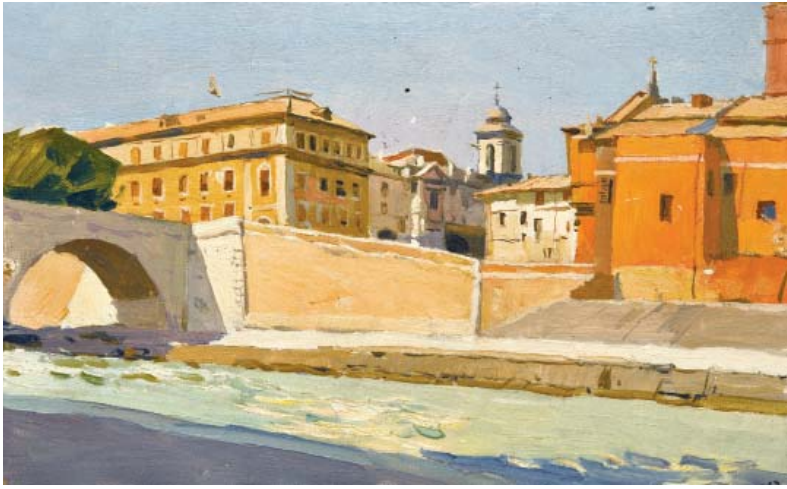
Полотно, олія

94,5 x 78 см

Підпис знизу праворуч

2 500 – 3 500

Бондарович Анатолій Мартинович (1892-1975) – живописець і графік. Працював у галузі станкового живопису і книжкової графіки. Закінчив ХХУ (1914), де вчився у М.Федорова, М.Пестрікова, М.Беркоса. На поч. 1920-х рр. працював у журналах «Всесвіт», «Червоний перець», «Тук-Тук», «Жовтень», «Уж». Багато подорожував сходом. Учасник чисельних виставок. Визнаний майстер камерних творів.

Роботи репродуковані у книзі «А.Кашшай. Живопис» Ужгород 2011.

143

КАШШАЙ А.

«Рим. Міст Цестію», 1964

Картон, олія
22,5 x 35 см
Підпис на звороті

«Італійська вуличка», 1964

Картон, олія
35 x 22 см
Підпис на звороті

«Рим. Арка Септимія Севера», 1964

Картон, олія
24 x 34 см
Підпис на звороті

3 000 – 4 000

Кашшай Антон Михайлович (1921-1991) – український живописець. Народився в с.Добринич, Закарпатська обл. Навчався у Й.Бокшая та А.Ерделі (1931-1938). Заслужений діяч мистецтв (1960). Народний художник УРСР (1964). Учасник багатьох виставок (з 1947). Жив і працював в м.Ужгороді. А.Кашшай здійснив творчі поїздки в Італію, Японію, Норвегію (1960-1980). Майстер пейзажного жанру та натюрморту. Твори художника зберігаються в багатьох приватних колекціях і музеях світу, зокрема у Третьяковській галереї, і увійшли до золотого фонду всесоюзного мистецького надбання.

144

СУДАКОВ О.

«Островки на Айдарі», 2002

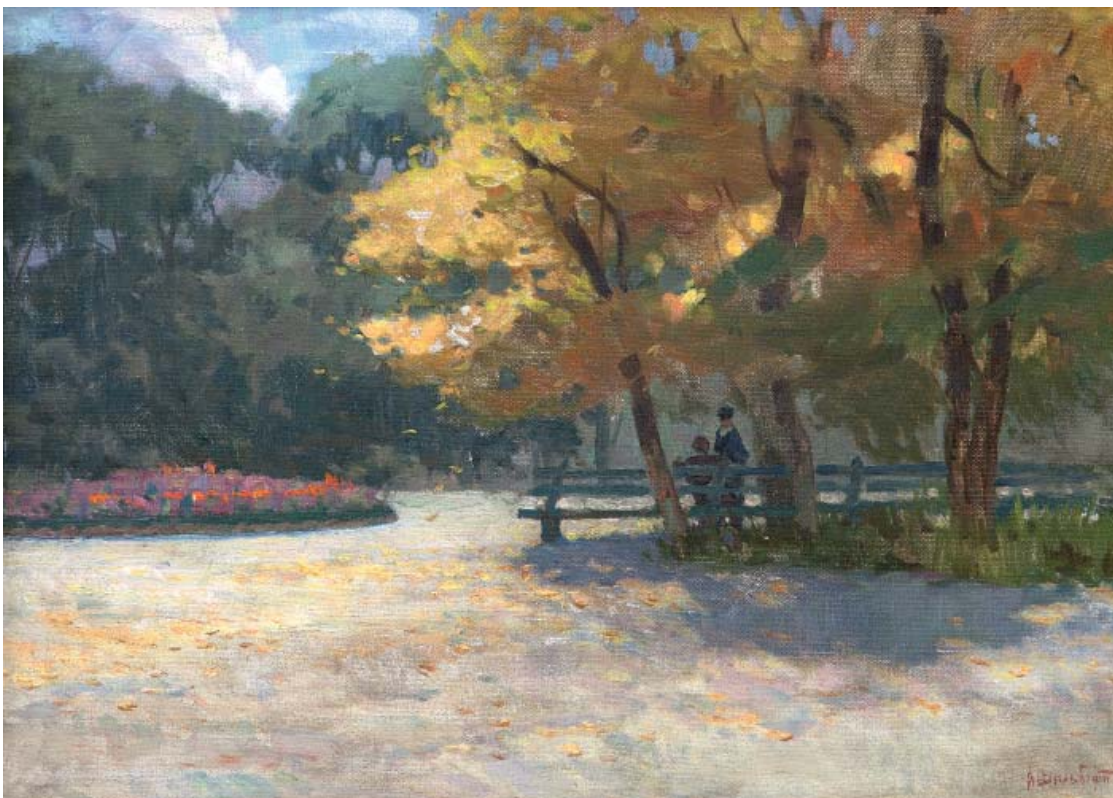
ДСП, левкас, темпера
33,2 x 90 см
Підпис знизу праворуч

Представлена робота репродукована в альбомі «А.Судаков. Портрет землі: Живопис, графіка». Харків, НАНУ, 2005, с. 80.

2 000 – 3 000

Судаков Олександр Леонідович (нар. 1943) – живописець. Народився в м.Старобільськ, нині Луганська обл. Закінчив ХГХУ (1968-72), де навчався у А.Ткачової та А.Луценко. Член ХО СХУ (з 1983). Учасник виставок (з 1971), республіканських, всеукраїнських, всесоюзних і міжнародних (з 1974). Персональні виставки: м.Харків – (1974, 1985, 1986, 1989, 1994). Працює в художній майстерні.

145

ФІЛЬБЕРТ О.

«У парку», 1966

Полотно, олія
50 x 70 см
Підпис і дата знизу праворуч

4 500 – 6 500

Фільберт Олександр Олександрович (1911-1996) – український живописець. Народився в м.Дубовка, Волгоградська обл. Закінчив КХІ (1939), де навчався у Ф.Кричевського, П.Волокидіна, М.Шаронова, С.Григор'єва, К.Єлеви, І.Плещинського та З.Толкачева. Брав участь у республіканських та всесоюзних виставках (з 1947). Створив перше на Донбасі відділення СХ та очолив його. Викладав у Луганському художньому училищі. Жив і працював у Луганську. Твори зберігаються в музеях та приватних збірках України та Росії.

146

*«Люблю настрій що живе у цій клітці.
Я теж щаслива в своєму обмеженому просторі».*
Т.Яблонська

ЯБЛОНСЬКА Т.

«У клітці», 1993

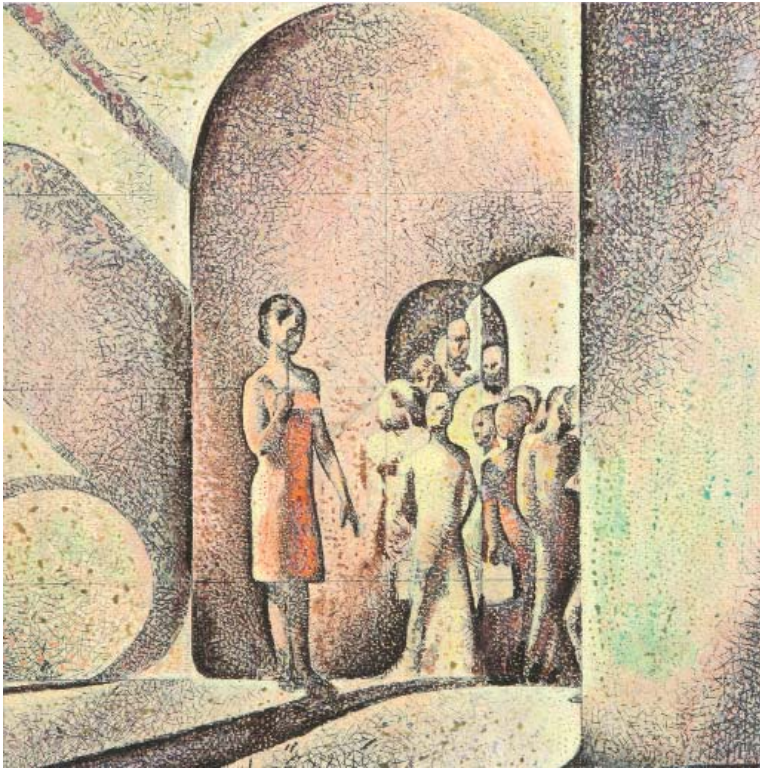
Полотно, олія
40 x 30 см
Підпис і дата знизу праворуч

5 000 – 7 000

Яблонська Тетяна Нилівна (1917-2005) – український живописець, майстер пейзажного живопису. Закінчила КХІ (1941), де навчалася у Ф.Кричевського. Працювала у галузі станкового та монументально-декоративного живопису, станкової графіки. Брала участь у виставках: республіканських (з 1945), всесоюзних (з 1938), зарубіжних (з 1951). Чисельні персональні виставки в СРСР та за кордоном (з 1940). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1951). Народний художник УРСР (1960). Член-кореспондент АМ СРСР (1953). Професор (1967). Лауреат державних премій УРСР. Нагороджена орденом трудового Червоного Прапора, бронзовою медаллю міжнародної виставки в Брюсселі.

Т.Яблонська
«Червень. Липовий мед», 1993
Приватна колекція

Робота «Екскурсія» зроблена в аналогічній техніці надрукована на обкладинці каталогу «Ігор Григор'єв», Київ, СХУ, 1982.

147

ГРИГОР'ЄВ І.

Ескіз до роботи «Екскурсія», 1972

Папір, мішана техніка
32 x 32 см
Підпис і дата на звороті

1 000 – 1 500

Григор'єв Ігор Павлович (1934-1977) – український живописець, графік. Закінчив КХІ (1959), де вчився у С.Григор'єва та в творчих майстернях АМ СРСР у Києві (1965). Працював у галузях станкового живопису та книжкової ілюстрації. Співпрацював з художниками андеграундних течій В.Зарецьким, А.Горською, А.Лимарєвим разом з якими формували контркультуру шістдесятників. Представник «суворого стилю». Його майстерня була центром художньої та інтелектуальної опозиції, так званою «неформальною академією».

148

ЗАРЕЦЬКА М.

«Диво природи – яблука», 1990

Полотно, олія
45 x 50 см
Підпис і дата знизу праворуч

1 000 – 1 500

Зарецька-Григор'єва (Нечипоренко) Майя (1933-2001) – український живописець. Закінчила КХІ (1958), де вчилася у С.Григор'єва, М.Іванова, М.Хмелька. Брала участь у республіканських виставках (з 1965), всесоюзних (з 1967). Дружина В.Зарецького. Твори художниці зберігаються в музеях України та приватних збірках Європи.

149

ЗАРЕЦЬКИЙ В.
«На ярмарку», 1970-і

Папір, мішана техніка
32 x 32,5 см
Підпис на звороті

2 000 – 3 000

Зарецький Віктор Іванович (1925-1990) – український живописець, майстер пейзажу та жанрової картини. Народився в м.Білопілля, Сумська обл. Закінчив КХІ, де вчився у Г.Титова, С.Григор'єва, М.Шаронова (1953). Працював у галузі станкового та монументального живопису. Один з наймайстерніших рисувальників України. Організував свою студію малюнку (1978-1985). В.Зарецького було відзначено Державною премією ім. Т.Шевченка (1994). Українська АМ та СХУ встановили премію ім. В.Зарецького для молодих художників. Твори знаходяться в музеях України та світу. Жив та працював у м.Київ.

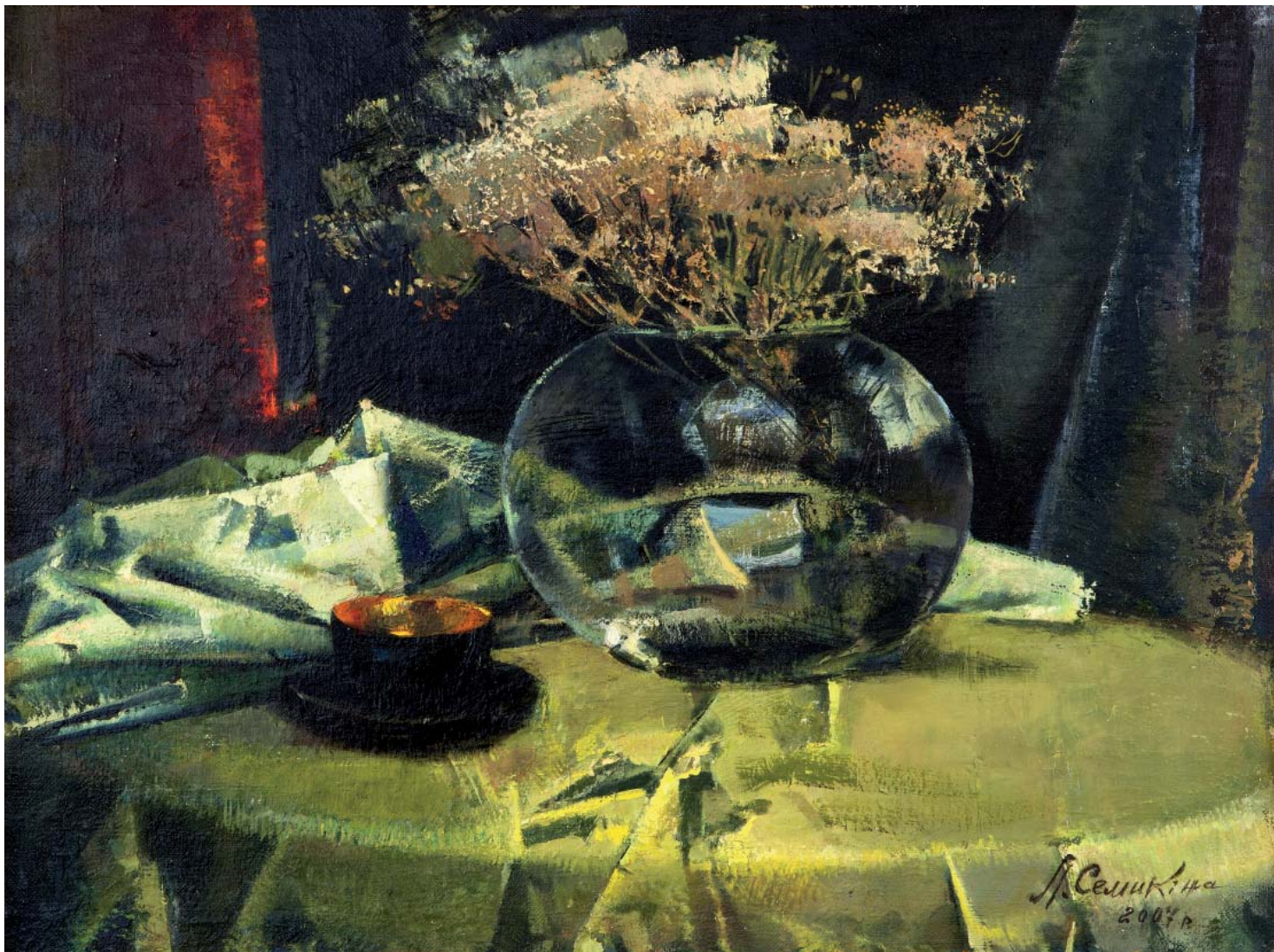
150

НЕЛЕДВА Г.
«Вечір», 1995

Полотно, олія
60 x 80 см
Підпис знизу праворуч

2 500 – 3 500

Неледва Галина Олександрівна (нар. 1938) – український художник, навчалася у КДХІ. Постійний учасник республіканських, всесоюзних та зарубіжних виставок (з 1959). Член СХУ (з 1963). Срібна медаль на виставці «Спорт в мистецтві» (1968), Премія СХ СРСР за найкращу роботу року (1972), Медаль СХ за серію портретів (1979), Перша премія на конкурсі «Живопис України» (Київ, 1988), Премія СХ на конкурсі «Живопис СРСР» (Москва, 1989). Роботи автора зберігаються у ДТГ, музеях України, Грузії, Німеччини та приватних колекціях України, Росії, США, Англії, Франції, Швейцарії, Швеції, Фінляндії, Німеччини, Італії, Ізраїлю та ін. країн.

151

СЕМИКІНА Л.

«Натюрморт. Вечір», 2007

Полотно, олія

60 x 80 см

Підпис і дата знизу праворуч

4 000 – 6 000

Семикіна Людмила Миколаївна (нар. 1924) – український живописець, майстер декоративного мистецтва. Народилась у м.Миколаїв. Закінчила Київський державний художній інститут (1953). Педагог з фаху – О.Шовкуненко. Працює в галузі живопису, декоративно-прикладного мистецтва. Учасник чисельних виставок. Член НСХУ (1958). У 1968 виключено зі СХУ за виступи на оборону репресованих. Лауреат Національної премії України ім. Т.Шевченка (1997). Твори художниці зберігаються в музеях України і приватних колекціях України та закордоном.

ЗВЕРЄВ А.

«Жіночий портрет», 1978

Шпалера, акварель

49 x 38 см

Підпис і дата по кутах роботи

5 000 – 7 000

Зверєв Анатолій Тимофійович (1931-1986) – російський художник, майстер живопису, представник російського «неофіційного мистецтва». Народився у м.Москва. Навчався в Московському обласному училищі пам'яті 1905 року (1954), але був відрахований. Сформувався як художник самостійно. Переходячи від натурних етюдів до культу чистого мазка, розробив у другій половині 1950-х років самобутній – темпераментний, навіть «буйний» – мальовничий стиль, який можна назвати стилем «фігуративно-безпредметним». Твори художника зберігаються у Державній Третяковській галереї, Музеї сучасного мистецтва у м.Москва.

А.Зверєв
«Портрет Володимира Немухіна», 1968
Аукціон MacDougall's, Лондон, 2011

Анатолій Тимофійович Зверєв – один з найвідоміших новаторів у російському образотворчому мистецтві середини ХХ століття.

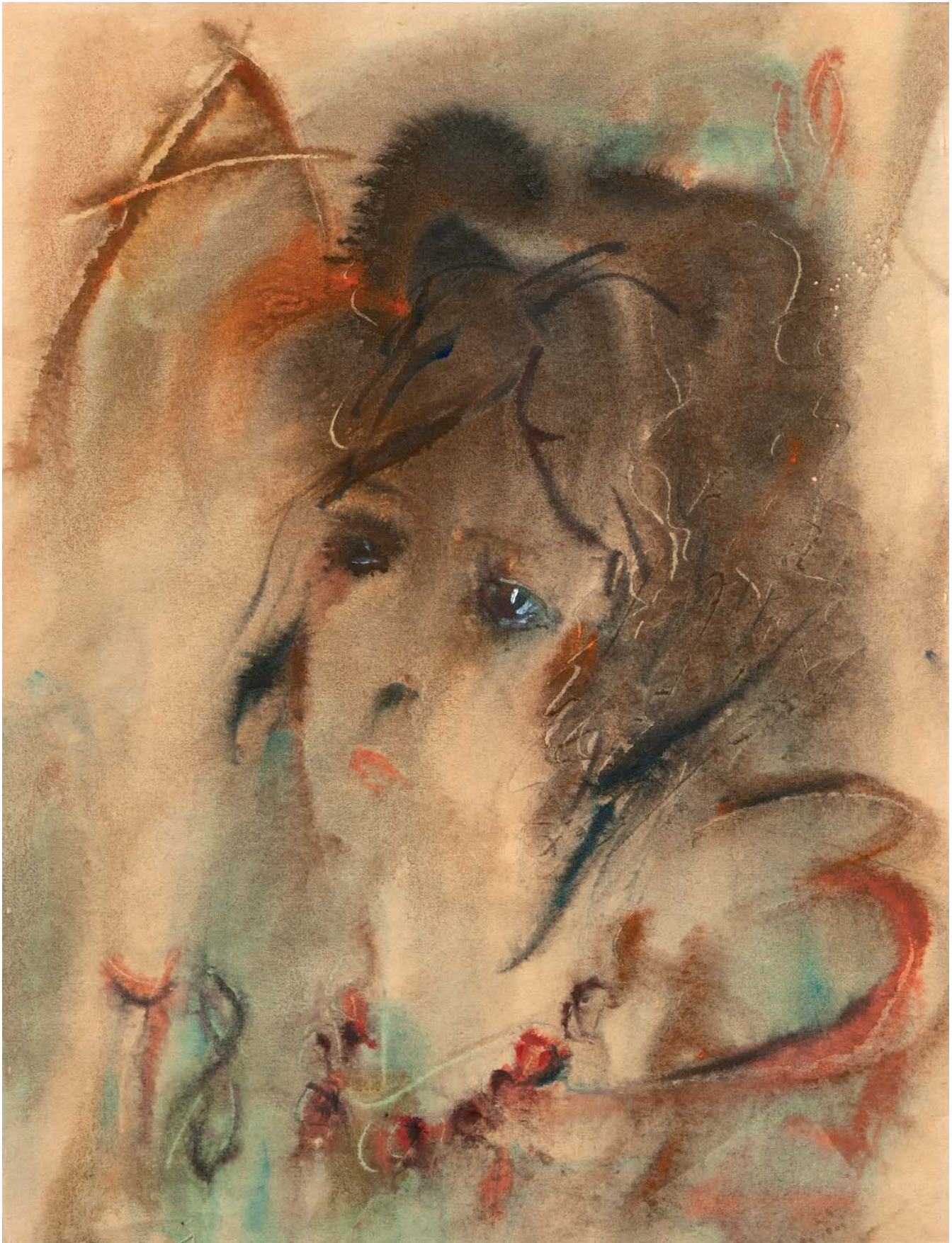
Кульмінаційний, максимальний особистий злет його творчості відбувся на межі 1950-1960-х і був свого роду живим втіленням духу тодішніх вільних «незалежно-підпільних» тенденцій в мистецтві. Зверєв був безперечним лідером в контексті нонконформізму 1960-х, працюючи також як майстерний імпресіоніст. Але він був своєрідною особистістю, щоб зачаровуватися будь-яким доктринами або груповою заангажованістю, хоча для тодішнього «андеграунду» дорога художника-одинака була взагалі дуже характерна. Серед більшості художників свого покоління по незалежному мистецтву він виділяється вже тим, що не вписується ні в одну з тих, систем мистецьких координат, що склалися.

Його малюнки (прикладом слугує презентований на аукціоні портрет сумної панянки) наповнені життєвими миттєвостями, що обертаються та круговертять, всмоктуючи людей, тварин,

предмети, храми, щоб знов повернутися оновленими як після грубого народження. Творчість Анатолія Зверєва, як і все його життя – живий міф, занурений в таїнство російського життя, в його злети і падіння, де Людина, як говорив Ф.Достоевський, настільки «широка, що необхідно її звузити».

«По рисункам моим и картинам можно видеть и слышать меня»... Він навіть підписувався на них по-своєму: зліва у верхньому кутку ставлячи літеру «А», а справа внизу літеру «З» (судячи з даного портрету) – це своєрідне шифрування говорить багато чого про неординарність особистості Анатолія Зверєва.

Зверєв створив неозорий Всесвіт; його естетика безкінечна, невичерпна, «переростає всі оцінки» і універсальності, як саме життя – належачи до часу його «історичного дійсного буття». Анатолій Зверєв – справжня зірка російської андеграундної культури другої половини ХХ століття, абсолютно міфічний герой московської богеми.

153

ФРЕЙДІН О.

«Портрет чоловіка», 1970-і

Полотно, олія

90 x 67 см

Підпис і дата на звороті

7 000 – 10 000

Фрейдін Олександр Борисович (1926-1987) – живописець. Народився в м.Одеса. З початком війни, жив в м.Бугуруслан, Оренбургська обл. Повернувся в Одесу (1948). Навчався в ОДХУ. Працював художником живописного цеху комбінату Художнього фонду. Надалі працював в майстерні О.Ацманчука. Член СХ (1964). У ОХМ пройшли три персональні виставки. Роботи експонуються в ОХМ, МСІО та інших музеях України, а також зберігаються в численних приватних колекціях.

Творчість Олександра Фрейдіна – належить до одеського мистецького середовища середини ХХ століття.

Роботи Фрейдіна несуть потужний інтелектуальний заряд. Художник самобутній, мислячий. У його ранніх картинах провідне місце займає молоде, повне неприборканою плотсько-емоційною енергією, відношенням до світу життя. Мистецтво Фрейдіна серйозне, багато в чому трагічне. Пошуки художньої гармонії в полотнах художника будуються на якнайтонших нюансах творчої інтуїції та інтелекту.

Завжди в русі, в розвитку, інтуїтивно тягнувся до нового, цінуючи гостроту і свіжість прийомів, ширість, некон'юнктурність.

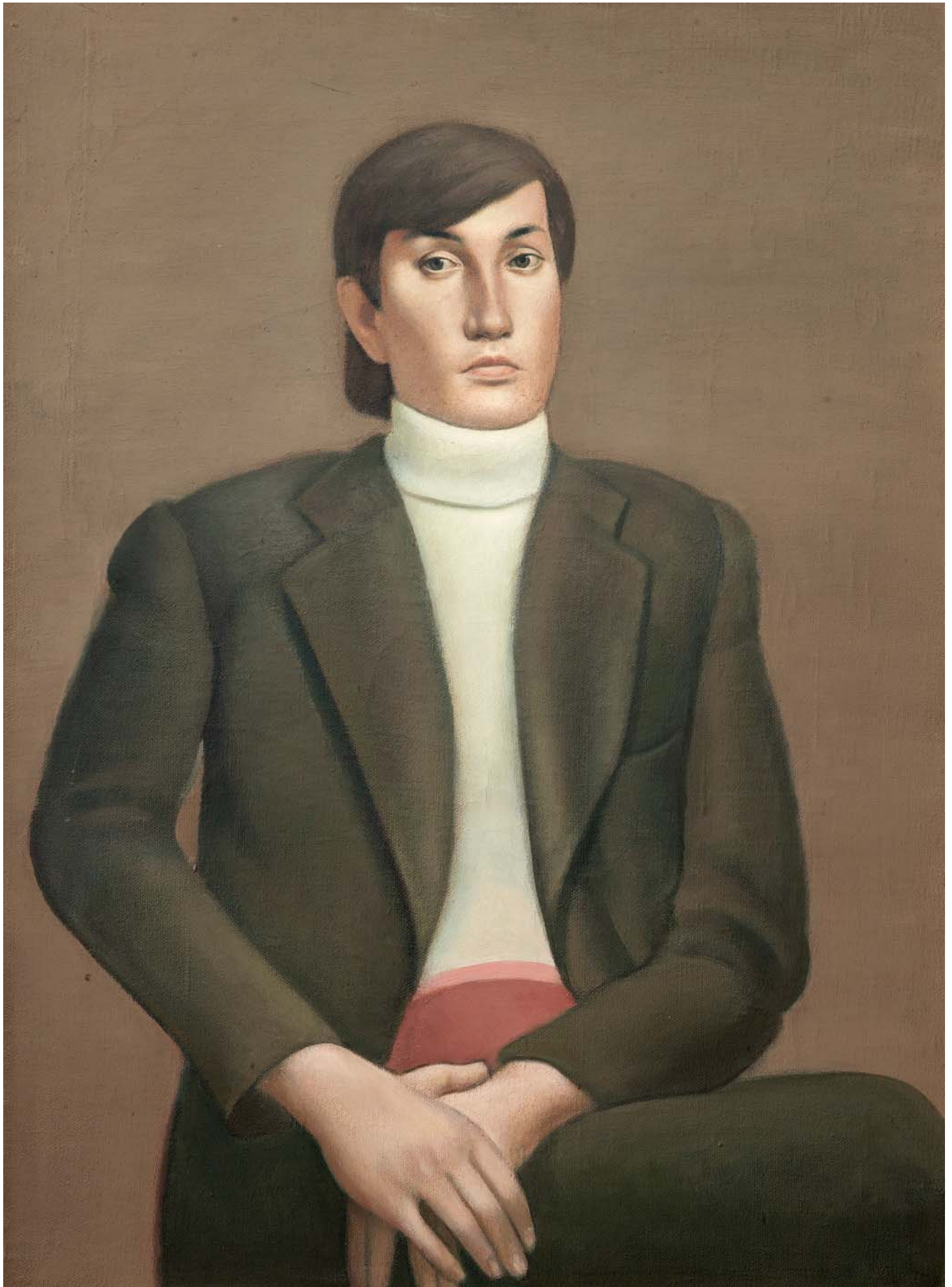
У його останніх роботах, найвідоміша «Ви з нами...» (1969-1974) закладена туга по ідеалу і прагнення виявити ідеальне в повсякденності. «Портрет чоловіка» (1970-ті) – у темних, приглушених

колеристичних тонах, представлений на аукціоні, демонструє високомайстерну малярську вправність художника. Постать зафіксована у задумі. Художник зумів донести до глядача усі чесноти: чистоти, інтелігентності, скромності та мудрості портретованого. Колорит роботи стверджений на поєднанні стриманих за кольором великих мас, інколи майже локальних колірних плям. За такою схемою твори О.Фрейдіна можна поставити в ряд з полотнами О.Ацманчука, О.Слешинського, Ю.Єгорова.

Доля його творчої спадщини така: за життя Олександра Борисовича картини потрапляли до колекціонерів, багато хто з них виїхав до США та Ізраїлю, Німеччини і Франції. У Одесі його картини є в Художньому музеї, у багатьох колекціонерів.

У стінах Одеського художнього музею відбулись три персональні виставки Фрейдіна: у 1986, 1996 і 2001. Планується виставка у Державній Третяковській галереї.

154

МАРЧУК І.

«Абстрактна композиція», 1970-і

Папір, гуаш
50 x 50 см
Підпис знизу праворуч

1 000 – 1 500

Марчук Іван Степанович (нар. 1936) – український живописець. Закінчив Львівське училище прикладного мистецтва ім. І.Труша (1956), Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва ім. Р.Сельського (1965). Член НСХУ (1988). Заслужений художник України (1996). Лауреат Національної премії України ім. Т.Шевченка (1997), Народний художник України (2002). Член «Золотої гільдії» Міжнародної академії сучасного мистецтва у Римі. За версією британського видання The Daily Telegraph Іван Марчук увійшов до 100 найвидатніших діячів нашого часу. Понад 60 персональних виставок по всьому світу (1979-2009). Роботи знаходяться в музеях п'яти континентів світу.

155

ПРИМАЧЕНКО М.

«Дракону нема кого кусать то рослини кусає», 1987

Папір, гуаш
37,5 x 40 см
Підпис знизу праворуч

3 000 – 4 000

Примаченко Марія Овксентіївна (1908-1997) – українська майстриня народного декоративного розпису. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1970), Лауреат Державної премії УРСР ім. Т.Шевченка (1966), Народний художник УРСР (1988). Орнаментальні композиції Примаченко застосовує в настінних розписах, вишивках, кераміці, в ілюструванні дитячих казок. Примаченко використовує традиційні для української орнаментики рослинні й тваринні мотиви. Твори зберігаються в музеях України та світу. Твори М.Примаченко надають вагомості будь-якій колекції.

156

ПРИМАЧЕНКО М.

«Ляваха», 1987

Папір, гуаш
37,4 x 40 см
Підпис знизу праворуч

3 000 – 4 000

157

ФІРЦАК Б.

«Після купання», 2002

Картон, гуаш
85 x 54 см
Підпис і дата на звороті

1 200 – 1 500

Фіртак Борис (нар. 1961) – український живописець. Закінчив Республіканську художню школу ім. Т.Шевченка (1979). Навчався у Львівському поліграфічному інституті ім. І.Федорова на кафедрі поліграфічного дизайну і книжкової графіки (1984). Учасник республіканських та міжнародних виставок (1987). Працює в галузі живопису, графіки, сценографії, архітектурного дизайну. Член Творчого Союзу Художників Росії (секція живопису) і Міжнародної федерації художників (з 2004), Член Всеукраїнського творчого союзу художників «БЖ-Арт» (з 2006).

158

ТУРОВСЬКИЙ А.

«Натюрморт з апельсином», 1975

Картон, олія
48 x 60 см
Підпис і дата знизу праворуч

4 500 – 6 500

Туровський Анатолій Саулович (нар. 1926) – український живописець. Навчався у КХІ (1946-1952). Працює в галузі станкової скульптури та живопису. Бере участь у республіканських виставках (з 1957). Має свій, яскраво виражений стиль живопису. Входить до кола київських художників-шістдесятників.

159

ЛЕРМАН З.

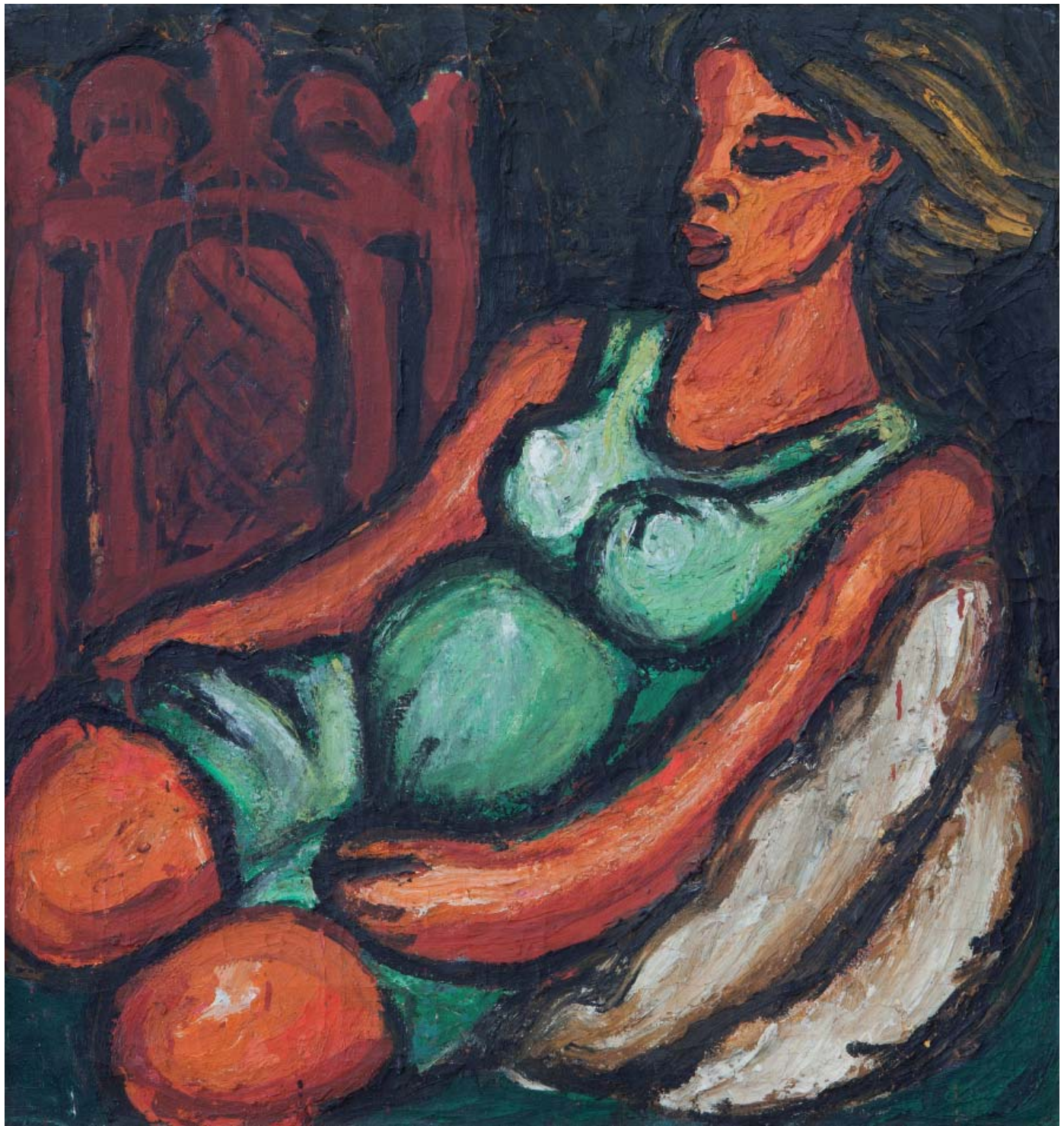
«Портрет невідомої», 1960-і

Полотно, олія
74 x 69 см

На звороті підтверджуючий підпис сина художниці – Лерман-Луцкевича О.

4 000 – 6 000

Лерман Зоя Наумівна (нар. 1934) – український живописець, пейзажист. Народилась у м.Київ. Закінчила КХІ (1957), де вчилась у В.Костецького, Г.Меліхова, С.Григор'єва. Член Національної Спілки художників України. Одна з яскравих та самобутніх представниць українських нонконформістських течій. Її твори вирізняються унікальним порівнянням ідеології «суворих» і ліризму. Картини знаходяться у музеях України та приватних збірках багатьох країн світу.

160

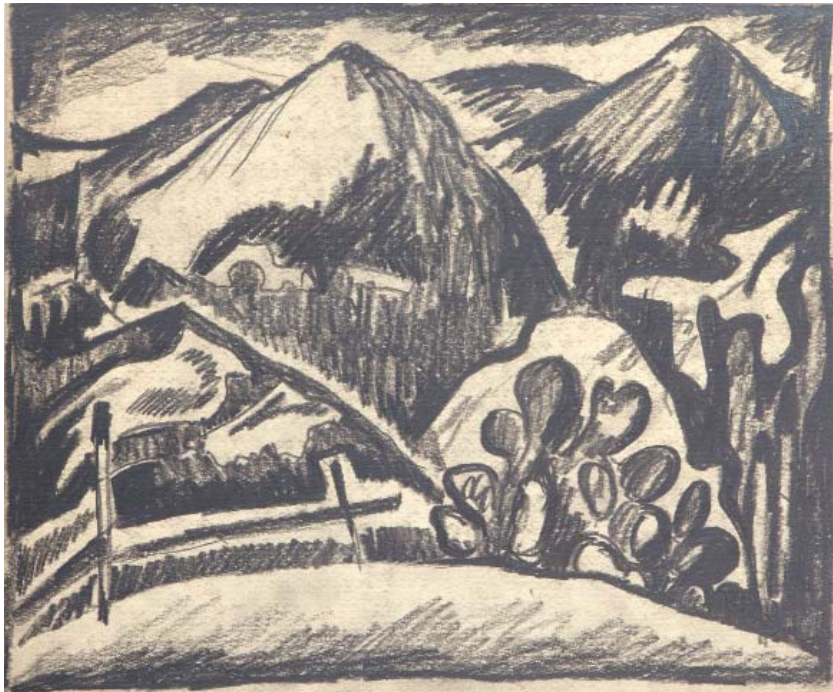
АНУФРІЄВ О.

«Жіночий портрет», 1960-і

Полотно, олія
78 x 74 см
Підпис на звороті

8 000 – 12 000

Ануфрієв Олександр Сергійович (нар. 1940) – український живописець. Вступив до ОДХУ (1959), з 1960 – працює самостійно. Один із засновників нонконформістського мистецтва Одеси. Бере участь в неофіційних виставках Одеси, Москви, Ленінграду (з 1964). Експонує свої твори за кордоном. Працював у сфері монументального мистецтва (1970-1980-і). Твори знаходяться в музеї Сучасного мистецтва Одеського центру культури, у приватних збірках України, США, Австрії, Франції, Канади. Проживає у США.

161

ЗАВАДОВСЬКИЙ І.

Парні роботи «Дземброня», 1960-і

Папір, олівець
28 x 33,5 см
Підпис на звороті

1 000 – 1 500

Завадовський Іван (1937-1983) – живописець, графік. Навчався у Львівському училищі прикладного мистецтва ім. І.Труша (1958-1963) та Львівському Державному інституті прикладного та декоративного мистецтва (1964-1970). Після закінчення навчання працював в цеху монументального рисуння Львівського художньо-виробничого комбінату Художнього фонду України. Створив ряд монументально-декоративних робіт, хоча внутрішньо тяжів до станковим формам і остаточно утвердився саме в цих областях живопису та графіки.

162

ЛИМАРЕВ А.
«Балкон», 1982

Папір, акварель
32 x 43,5 см
Підпис і дата знизу праворуч

1 500 – 2 000

Лимарев Анатолий Григорович (1929-1985) – український живописець. Народився в с.Амвросіївка, Донецька обл. Закінчив Київський художній інститут у С.Григор'єва (1957). Працював у галузі станкового живопису. Член Союзу художників ССРСР.

163

ГРИГОР'ЄВА Г.
«Блакитні квіти», 1980

Полотно, олія
55 x 51 см
Підпис знизу праворуч

2 000 – 3 000

Григор'єва Галина Сергіївна (нар. 1933) – український живописець та графік. Народилась у м.Київ. Дочка С.Григор'єва. Вчилась в КХІ (1952-1959) у С.Григор'єва, В.Касіяна, І.Плещинського. Член НСХУ (1965). Працює в галузі графіки і живопису. Одна з тих небагатьох митців, хто зумів зберегти у своєму мистецтві особливе, живе ставлення до яскравих спогадів дитинства з його мріями, фантазіями та повним відчуттям абсолютного щастя, спогаду про перебування в «раю». Прозорі пастельні фарби і безпомилкове відчуття майстром витончено-вишуканого, казкового середовища мимоволі затають до гіпнотичного світу щасливої дитячої пори.

164

ВЛАСОВ В.
«Троянди», 1975

Папір на картоні, темпера
51 x 59 см
Підпис і дата знизу праворуч

2 500 – 3 500

Власов Володимир Григорович (1927-2000) – український живописець. Народився в м.Одеса Закінчив ОХУ, де вчився у Л.Мучника, М.Павлюка (1947), МХІ ім. В.Сурикова, де вчився у Д.Мочальського. Особливий вплив на творчість майстра здійснив художник, заслужений діяч мистецтв СРСР М.Шелюто. Автор тематичних картин, робіт побутового жанру, портрету та натюрморту. Заслужений художник України (1972). Постійний експонент республіканських, всесоюзних та міжнародних виставок (з 1953).

Представлена робота репродукована у каталозі «Владимир Власов». Київ, СХУ, 1989, с. 36.

165

ПРИМАЧЕНКО М.
«Красавиця усі нравіця», 1991

Папір, гуаш
36 x 48 см
Підпис знизу праворуч

3 000 – 4 000

166

ГРИГОР'ЄВА Л.
«У лукомор'я дуб зелений», 1974

Полотно, олія
90 x 138,5 см
Підпис знизу праворуч

4 000 – 6 000

Примаченко Марія Овксентіївна (1908-1997) – українська майстриня народного декоративного розпису. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1970), Лауреат Державної премії УРСР ім. Т.Шевченка (1966), Народний художник УРСР (1988). Орнаментальні композиції Примаченко застосовує в настінних розписах, вишивках, кераміці, в ілюструванні дитячих казок. Примаченко використовує традиційні для української орнаментики рослинні й тваринні мотиви. Твори зберігаються в музеях України та світу. Твори М.Примаченко надають вагомості будь-якій колекції.

Григор'єва Любов Ігнатівна (нар. 1910) – український живописець, графік, художник декоративно-прикладного мистецтва. Викладала у Київській середній художній школі ім. Т.Шевченка. Член СХУ. Учасник республіканських та всесоюзних виставок. Твори художниці дуже рідко зустрічаються на художньому ринку.

167

КОВАЛЕНКО Ю.

«Міла», 1967

Полотно, олія

70 x 54,5 см

На звороті підтверджуючий підпис сина художника – А.Коваленка

3 500 – 5 000

Коваленко Юрій Андрійович (1931-2004) – український живописець та графік. Народився в м.Прилуки, Чернігівська обл. Навчався в Одеському театральнo-художньому училищі (1952-1959). Закінчив Ленінградський Інститут театру, музики і кінематографії (1965-1969) у І.Короткова, Ю.Ховралевої. Член НСХУ. Викладав в Одеському художньому училищі (1971-1981). Провів 10 персональних виставок у м.Одеса. Учасник чисельних республіканських, обласних і міжнародних виставок. Малярські та скульптурні роботи знаходяться у США, Канаді, Франції, Голандії, Швеції, Ізраїлі, Німеччині.

ГРИГОР'ЄВ І.

«Сусіг», 1962

Полотно, олія
100 x 70 см
Підпис і дата знизу праворуч

6 500 – 8 500

Григор'єв Ігор Павлович (1934-1977) – український живописець, графік. Закінчив КХІ (1959), де вчився у С.Григор'єва та в творчих майстернях АМ СРСР у Києві (1965). Працював у галузях станкового живопису та книжкової ілюстрації. Співпрацював з художниками андеграундних течій В.Зарецьким, А.Горською, А.Лимаревим разом з якими формував контркультуру шістдесятників. Представник «суворого стилю». Його майстерня була центром художньої та інтелектуальної опозиції, так званою «неформальною академією».

Представлена робота репродукована в альбомі «Ігор Григор'єв. Вибрані твори художника», Київ, «Мистецтво», 1987, с. 7.

Яскравими творчими та емоційними імпульсами забарвлена творчість художника Ігоря Григор'єва, духовне і малярське сходження якого відбувалося в повоєнні роки.

Особливе місце у творчій спадщині художника посідають своєрідні та самобутні, глибоко жанрово-психологічні картини. Григор'єв майстерно вміє відобразити головного героя абсолютно в буденних життєвих ситуаціях, під час яких різні люди поводяться по-різному, проявляють свою вдачу та індивідуальність, а головне поводять себе життєво та правдиво, а не нарочито чи театралізовано. В свою чергу, мистець, відтворює своїх героїв, спостерігаючи з боку, дає їм короткі, проте дуже виразні характеристики, які влучно відповідають типам зображуваних постатей.

Якщо аналізувати творчість художника в цілому, то портретний жанр у нього чи не найголовніший. Цілком природно, що при такому інтересі до психологічного аналізу людських характерів Григор'єв багато й плідно працював у жанрі портрета. Найбільше його при-

ваблюють люди непересічні, творчо окрилені, духовно багаті, про що говорять портрети скульпторів Ю.Рубана, Н.Дерегус, мистецтвознавця А.Ревенко.

Твір «Сусіг» (1962) належить до найвідомішої серії його портретів 1960-1970-х. У цій композиції, що представлена на передакційній виставці мистець зумів розкрити в постаті не лише найяскравіше, визначальне, а й ті риси, що їх часом важко вловити, але які надають людині неповторності. Портрет звучить гостро та правдиво, у ньому присутня критична, а то й іронічна оцінка, інколи сум.

Твір відзначається контрастною гамою, поєднанням світлих та темних тонів. Моделювання самої колористичної структури образу є своєрідним та самобутнім, не подібним до творів цієї доби (в якій культивувався строгий соціалістичний реалізм). Мабуть, в тому і виявляється та винятковість та вишуканість пензля незрівняного, глибокого та майстерного живописця.

169

ЗАРЕЦЬКА М.

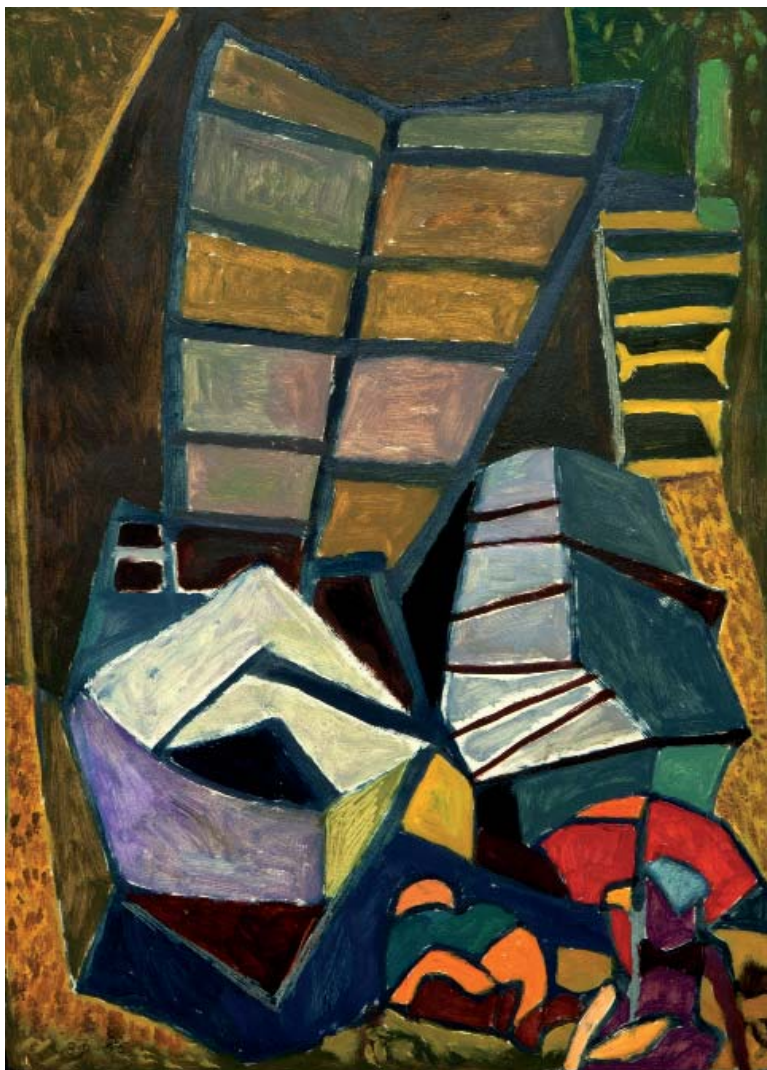
Фантазія «Маха і Джино Северино» за мотивом славянської міфології «Майра – Богиня долі», 1984

Папір, акварель, гуаш
17,5 x 22,5 см
Підпис знизу праворуч

700 – 1 000

Зарецька-Григор'єва (Нечипоренко) Майя (1933-2001) – український живописець. Закінчила КХІ (1958), де вчилась у С.Григор'єва, М.Іванова, М.Хмелька. Брала участь у республіканських виставках (з 1965), всесоюзних (з 1967). Дружина В.Зарецького. Твори художниці зберігаються в музеях України та приватних збірках Європи.

170

ФЛІНТА З.

«На пляжі», 1966

Картон, олія
43,5 x 32,5 см
Підпис і дата знизу ліворуч

На звороті напис: «Ця праця З.Флінти придбана мною – Юрком Бойком в доньки художника Ірини Флінти-Данилів в жовтні 2004»

3 500 – 4 500

Флінта Зеновій Петрович (1935-1988) – український художник. Закінчив Львівський інститут прикладного і декоративного мистецтва (1965), де вчився у Р.Сельського та К.Звіринського. Від середини 1970-х Флінта – один з лідерів мистецького процесу Львова. Його називали невтомним експериментатором. Роботи автора зберігаються в ЛМЄХП, ЛМУІ та Львівській картинній галереї.

171

ЯРОВА Н.

«Прощання з 1999 роком», 1999

Полотно, темпера, аплікація
50 x 71 см
Підпис і дата зверху ліворуч

3 500 – 4 500

Ярова Наталія Степанівна (нар. 1947) – живописець. Народилася в м.Ялта, Крим. Закінчила факультет прикладного мистецтва МТА. Учасник багатьох виставок в Україні та за її межами (з 1975). Член НСХУ (з 1982). Твори художниці зберігаються в галереях та приватних збірках України, Росії, Європи.

172 /

ЛЕВИЧ А.

«Базар, містечко», 2004

Полотно, олія

89 x 93 см

Підпис знизу праворуч

3 000 – 4 000

Левич Аким Давидович (нар. 1933) – український художник, ілюстратор. Народився в м. Кам'янець-Подільськ. Навчався в КХСШ ім. Т. Шевченка. Закінчив КДХІ, де вчився у С. Григор'єва (1960). Представник руху українського андеграунду. Член Національної спілки художників України (з 1967). Учасник чисельних групових та персональних виставок. Проілюстрував книжки «Дивосил» (Л. Ляшенко, 1969) та «Ласочка» (Г. Тютюнник, 1970). Автор пам'ятника скорботи «Менора» в Бабиному Яру в Києві у співтворстві з Ю. Паскевичем і О. Левичем (1991). Твори художника зберігаються в музеях України та закордоном та приватних збірках усього світу.

173

МЕДВИДЬ Л.

«Запуск паперового змія», 1972

Картон, темпера

35 x 50 см

Підпис і дата знизу праворуч

3 000 – 4 000

Медвідь Любомир (нар. 1941) – український живописець. Народився в м.Варяж, Польща. Переселений в Україну під час другої черги акції «Вісла». Закінчив Львівський інститут прикладного і декоративного мистецтва (1965). Педагоги – Р.Сельський, К.Звіринський, В.Манастирський. Персональні виставки у Львові (1972, 1987, 1990), Торонто (1990), Нью-Йорку (1991). Брав участь у групових виставках у Нью-Йорку, Кракові, Києві, Вільнюсі й Москві. Твори художника зберігаються у колекціях музеїв України та закордону. Викладач у Львівській академії мистецтв, професор кафедри монументального живопису. Заслужений діяч мистецтв України (1987). Народний художник України (1999). Член-кореспондент Академії мистецтв України (з 2003). Академік Академії мистецтв України (2006). Кавалер ордена князя Ярослава Мудрого V ступеня.

174

ЛЕЩЕНКО Є.

«Безмежжя ланів», 1981-1988

Полотно, олія
80 x 200 см
Підпис і дата знизу ліворуч

7 000 – 10 000

Лещенко Євген Олександрович (нар. 1952) – український живописець, графік. Народився в м.Кривий Ріг. Закінчив Національну академію образотворчого мистецтва та архітектури (1973). Член НСХУ (1992). Заслужений художник України (1998), Переможець міжнародного біенале (1998). За власним визначенням, Лещенко є засновником напрямку «Paradise art», тобто «крайське мистецтво». Картини Лещенка успішно експонувалися в Лондоні, Парижі, Нью-Йорку, Чикаго, Вашингтоні, Торонто, Бонні. Твори зберігаються в приватних колекціях Росії, Франції, Великобританії, США, Канади, Японії, Чехії, Німеччини, Голландії та Швеції. Живе і працює в м.Кривий Ріг.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ АУКЦІОННИХ ТОРГІВ

(НАДАЛІ – ПРАВИЛА)

ТЕРМІНИ, ЯКІ ВЖИВАЮТЬСЯ В ЦИХ ПРАВИЛАХ

У цих Правилах нижченаведені терміни мають наступні такі значення, якщо іншого значення не буде зазначено безпосередньо в тексті:

АУКЦІОННИЙ ДІМ чи **ОРГАНІЗАТОР** – ТОВ «Аукціонний дім «ЗС», юридична особа, що заснована та діє відповідно до законодавства України.

АУКЦІОНІСТ чи **ЛІЦИТАТОР** – особа, яка уклала з Організатором договір, за яким уповноважена проводити процедуру Торгів Лотами та з метою їх продажу через аукціон;

УЧАСНИК ТОРГІВ чи **АУКЦІОНУ** – дієздатна фізична чи юридична особа, представлена на аукціоні уповноваженим представником, яка має намір запропонувати, пропонує чи намагається запропонувати ціну на аукціоні, у всіх значеннях, та включає Покупця;

ПРОДАВЕЦЬ – фізична чи юридична особа (включаючи її агента, представника, іншого, ніж Аукціонний Дім), за договором з якою Організатор від імені та в інтересах Продавця сприяє реалізації Лота на Торгах аукціону;

ПОКУПЕЦЬ – дієздатна фізична чи юридична особа, представлена на аукціоні уповноваженим представником, яка пропонує найвищу ціну, прийняту Аукціоністом та включає довірителя особи коли бере участь в торгах в якості представника (агента);

ЛОТ – твір мистецтва на даному аукціоні, що належить Продавцю за договором з Організатором аукціону;

ТОРГИ – процедура визначення Продажної ціни Лота і конкретного Покупця;

КРОК АУКЦІОНУ – величина, на яку Аукціоністом здійснюється підвищення Стартової та кожної наступної ціни оголошеного Ліцитатором Лота. Його розмір установлюється Організатором Аукціону на кожен Лот;

КАТАЛОЖНА ЦІНА – ціна Лота, зазначена у каталозі, що публікується до кожного аукціону;

СТАРТОВА ЦІНА – початкова ціна Лоту з якої Аукціоніст починає Торги, узгоджена Організатором з Продавцем;

ЗАОЧНА ЦІНА – максимальна ціна, яку Покупець пропонує за Лот і вказує в Заочній заявці, але не нижче Стартової ціни;

АУКЦІОННА ЦІНА – ціна, що перемогла в Торгах за Лот, оголошена Аукціоністом після третього удару молотка, визначає ціну продажу, але не включає Відсоток Покупця.

ВІДСОТОК ПОКУПЦЯ – додаткова сума понад Аукціонну ціну, що сплачується Організатору як частина загальної Продажної ціни і становить 10% Аукціонної ціни.

ПРОДАЖНА ЦІНА – ціна, за якою Лот продається Покупцеві, включаючи Аукціонну ціну, запропоновану Покупцем за відповідний Лот та Відсоток Покупця.

Терміни вказані в вищезазначених пунктах можуть вживатися в однині і в множині.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1 Як Організатор, Аукціонний Дім діє в якості комісіонера для Продавця. Договір купівлі-продажу укладається від імені та в інтересах Продавця. Хоча, Аукціонний Дім може мати у власності Лот (в такому випадку діє в якості Продавця) і/чи може мати іншу юридичну чи фінансову зацікавленість в Лоті.
- 1.2 Торги проводяться з метою продажу Організатором аукціону його Учасникам виставлених на Торги Лотів.

- 1.3 За необхідності Організатор проводить експертизу для встановлення автентичності та авторства предметів.
- 1.4 Організатор забезпечує усім особам, які бажають прийняти участь в аукціоні, можливість ознайомитися з виставленими Лотами на передаукціонній виставці.
- 1.5 Учасники аукціону на підставі того, що вони не мали можливості ознайомитися з Лотами до початку аукціону, не можуть висувати претензії під час Торгів або при оплаті куплених Лотів.
- 1.6 Організатор має право на свій розсуд зняти з Торгів будь-який Лот заявлений до продажу і зазначений в каталозі, без пояснення причини. Зняття з Торгів може бути проведене як до початку так і під час Торгів. Організатор зобов'язується повідомляти Покупців і Продавців якомога раніше. Організатор не несе ніякої відповідальності перед Учасниками аукціону за зняття з продажу будь-яких Лотів.
- 1.7 Ціни на виставлені Лоти зазначені в умовних одиницях (1 у. о. = 1 долар США). Всі розрахунки здійснюються в національній валюті України (гривні) по середньокомерційному курсу долара США на день розрахунку.
- 1.8 Організатор не дає дозволу на вивіз за межі України творів мистецтва, придбаних на аукціоні. Покупець особисто несе відповідальність за отримання необхідних дозволів для вивозу, ввозу чи інших дозволів щодо Лоту. Аукціонний Дім не робить жодних заяв і не надає жодних гарантій щодо того, чи існують будь-які обмеження у ввозі чи ввозі щодо Лоту. Відмова у наданні дозволу чи ліцензії не є підставою анулювання чи відмови від договору купівлі-продажу чи затримці сплати за Лот.

2. ОРГАНІЗАТОР ТА УЧАСНИКИ АУКЦІОНУ

- 2.1 Під час Торгів Організатор діє через Аукціоніста (Ліцитатора) та Секретаря, в інший час через своїх законних представників.
- 2.2 Учасниками аукціону в якості Покупця можуть бути:
  - 2.2.1 Повністю дієздатні фізичні особи;
  - 2.2.2 Юридичні особи, та їх представники.
- 2.3 Для участі в Торгах усі особи повинні пройти реєстрацію. Особи, які не пройшли реєстрацію, в приміщення, де відбуваються Торги, не допускаються.
- 2.4 При реєстрації Покупець зобов'язаний підписати Заяву про участь в Аукціоні, про свою згоду виконувати ці Правила і про свою згоду з умовами договору купівлі-продажу Лотів. Відмова підписання такої заяви є підставою для відмови в реєстрації.
- 2.5 Аукціонний Дім має абсолютне право на власний розсуд відмовити взяти участь в Аукціоні. Учасники повинні заповнити Заяву про участь в Аукціоні та надати такі відомості і інформацію, які вимагаються Аукціонним Домом. Учасники виступають від свого імені, якщо тільки вони не отримали попередню письмову згоду Аукціонного Дому діяти в якості представника (агента) іншої сторони. Учасники особисто несуть відповідальність за пропозиції ціни на Аукціоні та несуть солідарну відповідальність із своїм довірителем (принципалом), якщо беруть участь в торгах в якості представника (агента).
- 2.6 Покупці, які зареєструвалися, отримують каталог і таблицю з реєстраційним номером, за яким вони беруть участь у Торгах.

АУКЦІОН CONTEMPORARY ART

29 жовтня 2011

О.Некрасевич
«Чужий», 2010
\$ 18 000 – 22 000

Прев'ю: 22-28 жовтня 2011
У центрі сучасного мистецтва «М17»
Київ, вул. Антоновича 102-104
тел. 386 81 81 www.gs-art.com

**ЗОЛОТОЕ
СЕЧЕНИЕ /**

ПРАВИЛА

- 2.7 Табличка з реєстраційним номером (далі табличка) Учасника аукціону є доказом, що підтверджує право брати участь у Торгах. Покупці несуть відповідальність за збереження своїх табличок з реєстраційними номерами, виданих їм при вході в приміщення де проводяться Торги, а також за дії третіх осіб, які ці особи проведуть з використанням втрачених Покупцями табличок.
- 2.8 Про втрату таблички Покупці зобов'язані негайно повідомити адміністрацію аукціону.

3. ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ АУКЦІОНУ ТА АУКЦІОННОГО ДОМУ ЩОДО ЛОТІВ

- 3.1 Обізнаність Аукціонного Дому щодо кожного Лоту частково залежить від інформації, наданої Аукціонному Дому Продавцем і Аукціонний Дім не проводить вичерпної експертизи кожного Лоту. Учасники Аукціону підтверджують цей факт та беруть відповідальність провести огляд та вивчення, щоб бути переконаними стосовно Лотів, в яких вони зацікавлені.
- 3.2 Кожен Лот, виставлений на продаж в Аукціонний Дім, доступний для огляду Учасниками Аукціону до початку продажу. Аукціонний Дім приймає пропозиції ціни (заявки) на Лот на основі того, що Учасники (та незалежні експерти від їх імені, такою мірою, яка є належною, беручи до уваги характер та цінність Лоту та власну експертизу Учасника) повністю оглянули Лот до початку Торгів та переконалися в стані Лоту та точності його опису.
- 3.3 Учасники Аукціону підтверджують, що багато Лотів є такого віку та виду, що означає, що вони не в ідеальному стані. Всі Лоти, виставлені на продаж у стані в якому вони перебувають в момент проведення Аукціону (незалежно від того, чи присутні Учасники на Аукціоні). В каталозі можуть бути зазначені конкретні недоліки Лоту, але Учасники повинні мати на увазі, що Лоти можуть мати інші недоліки, які прямо не зазначені в каталозі. Ілюстрації призначені для розпізнавання та не надають повної інформації щодо фактичного стану Лоту.
- 3.4 Інформація, надана Учасникам стосовно будь-якого Лоту, включаючи будь-яку оцінку, в письмовій чи усній формі, включаючи інформацію в будь-якому каталозі, коментарях, оцінці не є свідченням факту а є висловленням думки Аукціонного Дому. Не можна покладатися на будь-яку оцінку як на передбачення ціни продажу чи вартості Лоту та така оцінка може бути час від часу переглянута на розсуд Аукціонного Дому.
- 3.5 Аукціонний Дім та Продавець не роблять жодних заяв і не надають жодних гарантій стосовно того, чи охороняється той чи інший Лот авторським правом і чи Покупець набуває авторських прав на будь-який Лот.
- 3.6 Враховуючи положення пп. 3.1–3.5 вище, Аукціонний Дім повинен виявляти розумну обережність викладаючи чіткі твердження в описі, що міститься в каталозі, що відповідають його ролі як Організатора аукціону, щодо Лотів, продажу яких стосуються ці Правила та в світлі інформації, наданої Продавцем Аукціонному Дому, освіченості та технічних знань та загальноприйнятих думок відповідних експертів в кожному випадку під час будь-якого чіткого викладу тверджень.
- а також особи, запрошені Організаторами аукціону. Представники Покупців повинні мати доручення: представники Покупців-фізичних осіб – нотаріально завірені, представники Покупців-юридичних осіб – завірені печаткою підприємства. Повноваження представників повинні бути пред'явлені при реєстрації Покупця або перед початком Торгів. Покупці можуть бути присутніми на Торгах у супроводі третіх осіб, які також повинні бути зареєстровані.
- 4.2 Аукціонний Дім радить Учасникам взяти участь в Торгах, проте намагатиметься розмістити Заочну заявку, яка на думку Аукціонного Дому є чіткою та отриманою до продажу Лоту.
- 4.3 Покупець, що бажає придбати будь-який виставлений Лот на аукціоні, але не має можливості взяти участь у Торгах, може подати Заочну заявку, де потрібно вказати номера Лотів, їх максимальні ціни та укласти угоду з Організатором аукціону. Доручення подаються в закритих конвертах, які відкриваються Аукціоністом перед початком Торгів.
- 4.3.1 Організатор зобов'язується придбати вказані Лоти по найнижчій можливій ціні. Дана послуга є конфіденційною і надається безкоштовно.
- 4.3.2 Якщо ціни в Заочних заявках на однаковий Лот співпадають, то перевага надається, тому хто зробив заявку раніше.
- 4.4 За наявності, Заочні заявки та заявки по телефону надаються як додаткові послуги без додаткової плати на ризик Учасника та приймаються з розумною обережністю до інших обов'язків Аукціонного Дому під час Аукціону; Таким чином, Аукціонний Дім не бере на себе відповідальності за неучасть в торгах та нерозміщення таких заявок. Може бути проведений запис заявок по телефону.
- 4.5 Початок Торгів визначається моментом оголошення першого Лота, а закінчення – оголошенням Аукціоніста після продажу останнього Лота.
- 4.6 Аукціоніст оголошує номер кожного Лота, його Стартову ціну та Крок. Подальше підвищення ціни проводиться з кроком, який оголосив Аукціоніст до наступного оголошення розміру нового кроку.
- 4.7 Організатор в особі Аукціоніста, має право на свій розсуд встановлювати Стартову ціну та Крок, які він вважає прийнятними.
- 4.8 Аукціоніст має право на свій розсуд в будь-який час відхилити будь-яку пропозицію ціни, зняти з торгів будь-який Лот, знову виставити Лот на Торги, включаючи після удару молотка, якщо він вважає, що може виникнути помилка чи спір та вчиняти інші дії, які він вважає необхідними.
- 4.9 Торги проводяться шляхом підвищення ціни. Найвища ціна відповідного Лота, яку називає Аукціоніст за вказівкою будь-якого з Покупців, є Аукціонною ціною цього Лота.
- 4.10 Покупці підвищують ціни Лотів, підіймаючи свої таблички з номерами, видані їм Організатором при реєстрації.
- 4.11 Покупець має право запропонувати свою ціну Лота, яка перевищує ціну, названу Аукціоністом більше ніж на один крок. Подальше підвищення ціни проводиться Аукціоністом з названої ціни, але з тим же кроком.
- 4.12 Покупець, який назвав Аукціонну ціну Лота вважається переможцем Лоту. Лот вважається проданим після підписання договору купівлі-продажу з Покупцем і проведення остаточних розрахунків за придбаний Лот.

4. ПОРЯДОК ТОРГІВ

- 4.1 У приміщенні де відбуваються Торги мають право бути присутні: Організатори аукціону, обслуговуючий персонал, зареєстровані Покупці – фізичні особи, представники Покупців – юридичних та фізичних осіб,

АУКЦІОН
ДИЗАЙН І ФОТО

26 листопада 2011

М. Луньова
Крісло «Парфюмер», 2011
\$ 2 500 – 3 500

Прев'ю: 19-25 листопада 2011
У центрі сучасного мистецтва «М17»
Київ, вул. Антоновича 102-104
тел. 386 81 81 www.gs-art.com

**ЗОЛОТОЕ
СЕЧЕНИЕ**

ПРАВИЛА

- 4.13 Організатори мають право вимагати від Покупця негайного підписання договору одразу ж після закінчення аукціону.
- 4.14 Відео-, кіно-, та фотозйомка, а також аудіо запис у приміщенні, де проводяться Торги, без попереднього письмового дозволу Організатора заборонені.
- 4.15 Покупці та інші особи зобов'язані під час Торгів дотримуватися тиші, утримуватися від жестів, які можуть бути розцінені Аукціоністом як підвищення ціни, якщо тільки Покупець не має наміру підняти ціну.
- 4.16 При порушенні присутніми особами порядку та тиші у приміщенні де відбуваються Торги, Організатор має право вимагати від порушників залишити приміщення Торгів.
- 4.17 До будь-якого післяаукціонного продажу Лотів, запропонованих до продажу на Аукціоні, застосовуються ці Правила, як би такі Лоти були б продані на Аукціоні.

5. ПОРЯДОК ОПЛАТИ ЛОТІВ

- 5.1 Відповідно до укладеного договору купівлі-продажу Покупець повинен розрахуватись з Організатором аукціону – виплатити Продажну ціну Лоту (Лотів), зазначену в договорі (або Протоколі аукціонної комісії).
- 5.2 Якщо не домовлено інше, Продажна ціна за Лот підлягає сплаті Покупцем одразу по закінченню аукціону.
- 5.3 За твори, що були куплені Покупцем на аукціоні, Покупцю додатково треба сплатити Відсоток Покупця Організатору аукціону у розмірі 10% від Аукціонної ціни Лота (Лотів).
- 5.4 Покупець може розрахуватися за куплені ним Лоти у такі способи:
  - 5.4.1 готівкою. Гроші сплачуються в касу при здійсненні Покупки одразу або в декілька етапів;
  - 5.4.2 банківським переказом.
- 5.5 Якщо Покупець Лоту не розраховується одразу ж після Торгів, він повинен внести заставу у розмірі 30% від Продажної ціни придбаних Лотів та Відсоток Покупця Організатору аукціону та повністю сплатити покупку у вказаний Організаторами термін (2 доби). Право придбати ці твори залишається за Покупцем протягом 2 діб, починаючи з дня проведення аукціону.
- 5.6 Якщо Покупець повністю не сплачує всю суму у зазначений термін, застава не повертається, а твори переходять у розпорядження Організаторів.
- 5.7 У випадку відмови від купівлі творів до закінчення зазначеного терміну, Учаснику повертається 30% від заставленої суми, яку він вніс.
- 5.8 У разі несвоєчасної оплати за куплені на Аукціоні Лоти Аукціонний Дім анулює результат Аукціону з цього Лота.
- 5.9 Твір, що був придбаний на аукціоні, може безкоштовно зберігатися у Організаторів (згідно побажання Покупця) протягом 2 діб з дати проведення Торгів, якщо інший строк не домовлено з Організатором Аукціону.
- 5.10 Придбані Лоти поверненню та обміну Організатору Аукціону не підлягають.
- 5.11 Право власності на куплений Лот не переходить до того, як Аукціонний Дім не отримав Продажну ціну за цей Лот.

- 5.12 Покупці Лотів здійснюють вивезення Лотів із приміщення де проводилися Торги, або іншого місця, визначеного Організатором аукціону, самостійно та за власний рахунок протягом двох діб з дня проведення Аукціону.
- 5.13 Всі упакування та транспортування проводяться на ризик Покупця. Аукціонний Дім не несе відповідальності за дії чи бездіяльність третіх осіб пакувальників та вантажовідправників.

6. ВИКЛЮЧЕННЯ ТА ОБМЕЖЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПЕРЕД ПОКУПЦЕМ

- 6.1 Ні Аукціонний Дім, ні Продавець:
  - 6.1.1 Не несуть відповідальності за будь-яку помилку чи упущення в інформації наданої Учасникам Аукціонним Домом усно чи письмово, неухважно чи іншим чином, окрім як зазначено в п. 3.6. вище;
  - 6.1.2 не надає жодної гарантії Учасникам та виключають будь-які гарантії та умови, що мають на увазі (окрім таких зобов'язань, що не можуть бути виключені законом) окрім гарантій, прямо наданих Продавцем Покупцю.
  - 6.1.3 не бере на себе відповідальність перед жодним Учасником стосовно дій та бездіяльності (недбалих чи інших) аукціонного Дому стосовно проведення Аукціону чи будь-якого питання щодо продажу будь-якого Лоту.
- 6.2 Аукціонний Дім несе відповідальність за будь-яке порушення цих правил Продавцем лише у випадку, якщо Аукціонний Дім є власником Лоту, запропонованого до продажу.

7. ІНШІ ПОЛОЖЕННЯ

- 7.1 Організатори аукціону зобов'язуються зберігати в таємниці імена Покупців та факти здійснення ними покупок Лотів, у тому числі кількість та ціни придбаних Лотів.
- 7.2 Правила аукціону є обов'язковими для виконання всіма особами, які беруть участь в аукціоні.
- 7.3 Посилання осіб, які порушили ці Правила, на незнання цих Правил – до уваги не приймаються.
- 7.4 Якщо будь-яке з положень цих Правил визнані недійсними з будь-яких причин, інші положення зберігають свою чинність.

8. ЗАСТОСОВНЕ ПРАВО І ЮРИСДИКЦІЯ

- 8.1 Ці правила та всі питання, правочини чи спори яких вони стосуються чи до яких вони застосовуються регулюються та тлумачаться згідно чинного законодавства України.
- 8.2 Всі спори з цих Правил або у зв'язку з ними повинні вирішуватись в першу чергу шляхом дружніх переговорів.
- 8.3 Якщо в результаті таких переговорів не буде досягнуто згоди, будь-які спори, протиріччя або вимоги, які виникають з цих Правил або у зв'язку з цими Правилами, їх невиконанням, припиненням або втратою чинності, підлягають вирішенню у судовому порядку згідно із законодавством України.

Оперативность. Достоверность. Объективность.

ТВЕРДОСТЬ В КАЖДОМ ЗНАКЕ®

Коммерсантъ®

Украина

Газета издательского дома «Коммерсантъ». Издаётся с 1909 года. С 1917 по 1990 год не выходила по не зависящим от редакции обстоятельствам. С 1990 года выходит в еженедельном режиме. С 1992 года — в ежедневном.

Понедельник 17 января 2011 www.kommersant.ua №1 (№1275)

Подписной индекс издания 91811

Четыре оппозиционные парламентские партии планируют объединиться в новую политическую силу	Возле администрации президента прошел митинг в поддержку задержанных членов «Тризуба» им. Степана Бандеры	Рада приняла законы, определяющие информационную политику государства и обеспечивающие доступ к информации	В Каминном зале театра «Колесо» сыграли комедию «Примадонны» по пьесе американского драматурга Кена Людвига
НОВОСТИ [2]	НОВОСТИ [3]	НОВОСТИ [3]	культура [4]

Не промахнись!

ДЕЛОВЫЕ НОВОСТИ

[5] Украинскому горючему не хватает места

Сайтство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації №16978-57481П від 30 серпня 2010 року видане Міністерством юстиції України.

® Оперативність. Достоірність. Об'єктивність. Твердість у кожному знаку.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АМ	АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ
АОМ	АКАДЕМІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
АХЧУ	АСОЦІАЦІЯ ХУДОЖНИКІВ ЧЕРВОНОЇ УКРАЇНИ
ДХУ	ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ ХУДОЖНЄ УЧИЛИЩЕ
ДХУ	ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ ТЕХНІКУМ
ІЖСА	ІНСТИТУТ ЖИВОПІСУ СКУЛЬПТУРИ ТА АРХІТЕКТУРИ
КДХІ	КИЇВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ХУДОЖНІЙ ІНСТИТУТ
КХІ	КИЇВСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ ІНСТИТУТ
КХПТ	КИЇВСЬКИЙ ХУДОЖНЬО-ПРОМИСЛОВИЙ ТЕХНІКУМ
КХУ	КИЇВСЬКЕ ХУДОЖНЄ УЧИЛИЩЕ
КХТ	КИЇВСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ ТЕХНІКУМ
КХШ	КИЇВСЬКА ХУДОЖНЯ ШКОЛА
МХІ	МОСКОВСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ ІНСТИТУТ ім. В.СУРИКОВА
МУЖСА	МОСКОВСЬКЕ УЧИЛИЩЕ ЖИВОПІСУ, СКУЛЬПТУРИ І АРХІТЕКТУРИ
НАОМА	НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
НСХУ	НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ
НХМУМ	НАЦІОНАЛЬНИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА
ОНСХУ	ОРГАНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ
ОСМУ	ОБ'ЄДНАННЯ СУЧАСНИХ МИТЦІВ УКРАЇНИ
ОХІ	ОДЕСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ ІНСТИТУТ
ОХМ	ОДЕСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ
ОХТ	ОДЕСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ ТЕХНІКУМ
ОХУ	ОДЕСЬКЕ ХУДОЖНЄ УЧИЛИЩЕ
СХУ	СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ
ТПРХ	ТОВАРИСТВО ПІВДЕННО-РОСІЙСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ
УХУ	УЖГОРОДСЬКЕ ХУДОЖНЄ УЧИЛИЩЕ
ХХІ	ХАРКІВСЬКИЙ ХУДОЖНІЙ ІНСТИТУТ
ХХПІ	ХАРКІВСЬКИЙ ХУДОЖНЬО-ПРОМИСЛОВИЙ ІНСТИТУТ
ХХУ	ХАРКІВСЬКЕ ХУДОЖНЄ УЧИЛИЩЕ

ІНДЕКС

- АЛЬБІНОВСЬКА-МІНКЕВИЧ С. 3
АНУФРІЄВ О. 160
АЦМАНЧУК О. 107
БАРОЯНЦ С. 128
БАСОВ Я. 67, 90
БАШИНДЖИГЯН Г. 17
БЕСПАЛОВ І. 39
БІДНОШЕЙ Д. 97
БІДНОШЕЙ О. 126
БІЛІБІН І. 2
БОКШАЙ Й. 58
БОНДАРОВИЧ А. 142
БОРЕЦЬКИЙ А. 115
БУКОВЕЦЬКИЙ Є. 8
БУРЛЮК Д. 38, 45
ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ С. 32
ВЛАСОВ В. 61, 164
ВОЛКОВ В. 48
ВОЛОВИК Л. 33
ВОЛОШИН М. 28
ГАВДЗИНСЬКИЙ А. 112
ГЕРУС Б. 76
ГЛУЩЕНКО М. 35, 62, 73, 89, 91, 122, 123
ГОЛЕМБІЄВСЬКА Т. 135
ГОРСЬКА А. 51, 74, 132
ГРИГОР'ЄВА Г. 166
ГРИГОР'ЄВА Л. 163
ГРИГОР'ЄВ І. 147, 168
ГРИГОР'ЄВ С. 94, 116, 121
ГУРІН В. 102
ДВОРНИКОВ Т. 34
ДЕМЦЮ М. 141
ДЕРЕГУС М. 46
ДЯДЕНЮК В. 40
ЕРБ Е. 15
ЕРТЕ 42
ЄРЖИКІВСЬКИЙ С. 47
ЄРМІЛОВ В. 43
ЖУК М. 10
ЖУРАКОВСЬКИЙ В. 106
ЖУРА О. 50
ЗАВАДОВСЬКИЙ І. 161
ЗАВГОРОДНІЙ А. 124
ЗАРЕЦЬКА М. 148, 169
ЗАРЕЦЬКИЙ В. 59, 60, 78, 120, 129, 149
ЗАХАРОВ Ф. 87
ЗАЦЕПІНА З. 98
ЗВЄРЄВ А. 152
ЗЛОЧЕВСЬКИЙ Ю. 95
ЗОРКО Ю. 136
ЗОРЯ Г. 77
ІСАЄВ М. 44
КАПУСТІН Г. 31
КАРПУШЕВСЬКИЙ В. 80
КАШШАЙ А. 105, 143
КИШИНІВСЬКИЙ С. 11
КІЗЕНКО Н. 140
КОВАЛЕВСЬКИЙ П. 30
КОВАЛЕНКО Ю. 167
КОГАН-ШАЦ М. 114
КОЛЕСНИКОВ С. 19
КОНОВАЛЮК Ф. 103
КОНРАТОВИЧ Е. 49
КРИЧЕВСЬКИЙ М. 37
ЛЕВИЧ А. 172
ЛЕЩЕНКО Є. 174
ЛЕРМАН З. 159
ЛИМАРЄВ А. 162
ЛИТВІНЕНКО В. 109
ЛОМИКІН К. 54, 111
ЛОПУХОВ О. 69
ЛЬВОВ П. 5
ЛЮБИЧ Й. 21
МАКОВСЬКИЙ В. 20
МАКСИМЕНКО М. 65, 86
МАЛАКОВ Г. 81
МАЛИШЕВ Г. 110
МАЛЯРЕНКО І. 68
МАНАЙЛО Ф. 100
МАРЧУК І. 154
МЕДВІДЬ Л. 173
МЕЖБЕРГ Л. 93
МЕЛІХОВ Г. 83
МИКИТА В. 117
МУРАШКО М. 29
НАРБУТ Г. 1
НЕЛЕДВА Г. 150
НЕПІЙПИВО В. 72
НІЛУС П. 24
ПАВІЛЬ І. 4
ПАВЛЮК Г. 70
ПЕТРАШЕВСЬКИЙ С. 88
ПОПОВ О. 13
ПРИМАЧЕНКО М. 155, 156, 165
ПУЗИРКОВ В. 119
РИЛЛО А. 12
САЄНКО Р. 125
САМУСЄВ Ф. 41
СВІТЛИЦЬКИЙ Г. 18, 27
СЕМИКІНА Л. 151
СІДОРУК В. 66
СИНГАЇВСЬКИЙ В. 64
СОКОЛОВА З. 75
СОРОКА А. 127
СТИЛІАНУДІ О. 16
СТОЛЯРЕНКО П. 52, 131
СУДАКОВ О. 144
ТИХИЙ І. 56
ТКАЧЕНКО М. 6
ТОДОРОВ М. 55
ТРУШ В. 137
ТРУШ І. 7
ТУРОВСЬКИЙ А. 158
ТЮХА І. 130
УСОВ Е. 139
ФІЛЬБЕРТ О. 145
ФІРЦАК Б. 157
ФЛІНТА З. 170
ФРЕЙДІН О. 153
ХМЕЛЮК В. 22, 26
ЦВЕТКОВА В. 108
ЧАУС В. 118
ЧЕГОДАР В. 63, 71
ЧЕПИК М. 79
ЧЕРНЯВСЬКИЙ Г. 133
ЧІЧКАН Л. 92
ШАПІРО Я. 36
ШАТАЛІН В. 84
ШАФРАН М. 14
ШВАРЦ В. 25
ШЕЛЮТО М. 113
ШЕЛЮТО О. 53
ШИЛЬДЕР А. 23
ШИШКІН І. 9
ШИШКО С. 101
ШОВКУНЕНКО О. 134
ШОЛТЕС З. 57, 99
ШУТЬЄВ І. 96
ЯБЛОНСЬКА Т. 104, 138, 146
ЯРОВА Н. 171
ЯРОВИЙ С. 82, 85

